

Eesti filmi andmebaasi andmete uuringud

Hagi Šein, Kristina Kniga, Anastasia Gretchiskina,
Astrid Helvik, Katarina Oja, Annika Loor, Liisi Pütsepp,
Sandra Papp, Kairi Jurtom ja Kaisa Norak
Juhendaja Jaagup Kippar

Sisukord

Sisukord	1
I Sissejuhatus	2
II Filmiteoste arv, liigid ja žanrid	3
Toodetud filmide arv peamiste filmiliikide kaupa 1912–2017.	6
Mängufilmide žanrid	14
III Filmiteoste kestus	16
IV Filmitootmisfirmad	23
V Filmitegijad	25
Üldandmed	25
Filmitegijate sooline jaotus	30
Filmitegijate vanus esimese filmi tegemise ajal	32
Produktiivsemad filmitegijad	33
VI Filminäitlejad	39
Dokumentaalfilmides ja mängufilmides osalenute vanus	48
Noortefilmide näitlejate vanus	50
VII Filmifestivalid	51
Üldandmed	51
Nomineeritud filmid	52
Auhinna või preemia saanud filmid	52
VIII Filmide märksõnastik	55
Mängufilmide sisumärksõnade sõnapilved	55
IX Muud huvipakkuvat filmiandmestikku	58
Filmitsitaadid	58
Kaljo Kiisk filminäitleja ja filmirežissöörina	60
Muud huvitavat	62
X Eesti mängufilmide välisvõtete kohad	65
XI Andmebaasi kasutamisstatistika	67
Lingikogu	69

I Sissejuhatus

Eestis on filme toodetud alates 1912. aastast. Eesti filmi 100. aastapäeva tähistamise ettevalmistuste käigus sündis Eesti Film 100 töögrupil idee koostada selleks tähtpäevaks ka võimalikult täpne ülevaade Eesti filmiloomingust – rahvusfilmograafia, mis oleks kättesaadav laiale avalikkusele.

Eesmärgi ellu viimiseks asutati 2008. aasta lõpus MTÜ Eesti Filmi Andmebaas (juhatuse liikmed Reet Sokmann ja Hagi Šein). Pärast neli aastat kestnud ettevalmistustööd, 12. detsembril 2012 avati Eesti filmi andmebaas (EFA, www.efis.ee) veebis avalikuks kasutuseks. Kümme aastat kestnud töö tulemusena on andmebaasi toimetuse kogunud ulatusliku andmestiku ligi 18 000 teadaoleva Eesti filmitoote kohta. Kõigi filmitoote täiskirjeteni jõudmine on kavandatud 2023. aastaks. Selleks ajaks peaks lõpule jõudma ka suuremahuline filmipärandi digiteerimine Kultuuriministeriumi päranditöörühmas koostatud ja Euroopa Liidu struktuuri- ja investeerimisfondide vahenditest toetatava “Kultuuripärandi digiteerimise tegevuskava 2018–2023” alusel, mis võimaldaks lisaks filmiinfole avalikkusele nähtavaks teha teha ligi 60% Eesti filmipärandist.

Filmiandmebaas oli üks peamistest andmekogudest, millega tegid harjutustöid Tallinna Ülikoolis 2017. aastal avatud [Digihumanitaaria kõrvaleriala](#) (kuraator Marek Tamm) üliõpilased digitehnoloogia kursustes, mida juhendas õppejõud Jaagup Kippar. Andmete töötlemiseks õpiti ja kasutati SQL, R, ggplot, Power BI, Pythoni jt tarkvaralahendusi.

Statistikavihik ongi digihumanitaaria kõrvaleriala 2017/2018 õppeaasta kahe semestri jooksul õpitud andmetöötlustehnoloogiate ja -programmide rakendamise tulemus, millesse on panustanud kõik kursustel osalenud üliõpilased (Kristina Kniga, Anastasia Gretchiskina, Astrid Helvik, Katarina Oja, Annika Loor, Liisi Pütsepp, Sandra Papp, Kairi Jurtom ja Kaisa Norak).

Kursustel osales ja andmetöötlust õppis ka Eesti filmi andmebaasi peatoimetaja Hagi Šein, kes siinkohal avaldab siirast tänu kõigile klassikaaslastele, kes kasutasid õpingutes ja harjutusülesannete tegemisel andmebaasi andmestikku ning panustasid sellesse töösse palju aega ja vaeva meid eriliselt innustanud ning inspireerinud õppejõu Jaagup Kippari juhendamisel.

Meie kursuste kollektiivse töö tulemusena on sündinud esimene detailsem andmevihik filmistatistikast ja filmiandmetest, mis seni Eesti filmivaldkonnas on koostatud. Töö põhineb andmetel, mis on kogutud seisuga 1.03.2018. Andmeanalüüsi põhiaandmestik puudutab Eesti filmivaldkonda perioodil 1912–2017.

Loodan, et lugejad leiavad järgnevast palju uudset ja huvipakkuvat materjali.

Hagi Šein
Eesti Filmi Andmebaasi peatoimetaja

II Filmitööte arv, liigid ja žanrid

Selles peatükis esitatakse filmistatistilist andmestikku Eestis toodetud filmide liikide ja filmižanrite, nii filmitööte arvu kui filmide kestuse ja tootmiskahtude kohta.

Filmitootmise ajalugu Eestis jaguneb kolmeks üsna erinevaks perioodiks:

1) 1912–1940 I pool - filmitootmise algusperiood Eestis, mil esimesi filme hakati tootma erafirmades ja 1930ndate keskpaigas loodud riiklikus filmitöövõttes Eesti Kulturfilm. Tehti esimesed mängufilmid, dokumentaalfilmid ning arvukalt filmikroonikaid (üle tuhande pala);

2) 1940–1991 - nõukogude periood, mil peamine osa filmitööstusest tehti riiklikes filmitöövõtetes Tallinnfilm ja Eesti Telefilm;

3) 1991–tänapäev - filmitootmine taasiseisevunud Eestis, mil filme hakati tootma eratootmisfirmades. Tootjafirmade tegevust toetavad riiklikult rahastatav Eesti Filmi Instituut ja Kultuurkapitali audiovisuaalse kunsti sihtkapital, üha enam filmitööstust valmistab rahvusvahelises kaastootmises.

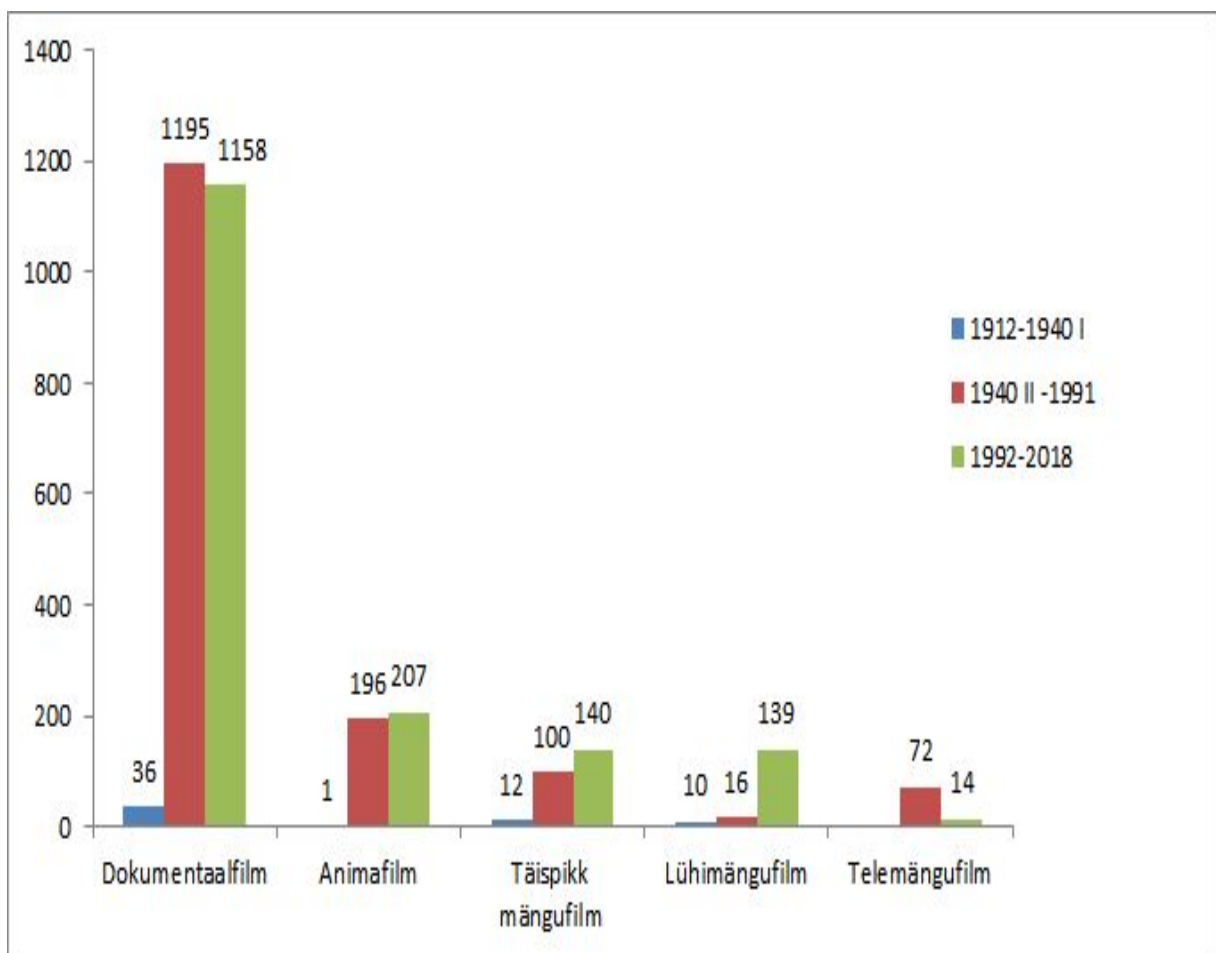
Nende ajalooperioodide iseärasused on oluliselt mõjutanud filmitootmise mahudünaamikat. Esitatava statistika aluseks on Eesti filmi andmebaasi infosüsteemis loodud ja põhjaliku filmiinformatsiooniga sisustatud ligi 18 000 filmikirjet. Kirjeldusühikuks on terviklik film või filmipala, sealhulgas ka iga iseseisev kroonikapala, nii Eesti Kulturfilmi kui “Nõukogude Eesti” arvukates filmiringvaadetes. Ringvaatepalad moodustavad kokku ligi 40% Eestis toodetud filmitööte arvust. Taasiseseisevumise järgsetel aastatel filmikroonikate tootmine lõpetati, mis osaliselt selgitab ka filmide koguarvu langust alates 1990ndatest. Mitmetes filmiliikides on aga taasiseisevunud Eestis juba ületatud kogu nõukogude perioodi filmitootmise maht. Olulise muutuse filmitööstusesse tõi kaasa Balti filmi, meedia, kunstide ja kommunikatsiooni instituudi (BFM) asutamine Tallinna Ülikoolis ja sellega kaasnenud tudengifilmide arvu kasv.

Toodetud filmitööte arv filmiliikides Eesti filmiajaloo perioodide jooksul 1912–2017

	1912–1940 I	1940 II–1991	1992–2018	Kokku
Mängufilm	22	116	279	417
Lühimängufilm	10	16	139	165
Täispikk mängufilm	12	100	140	252
Dokumentaalfilm	36	1195	1158	2389
Populaarteaduslik film	7	112	8	127
Muusikafilm		244	6	250
Animafilm	1	196	207	404

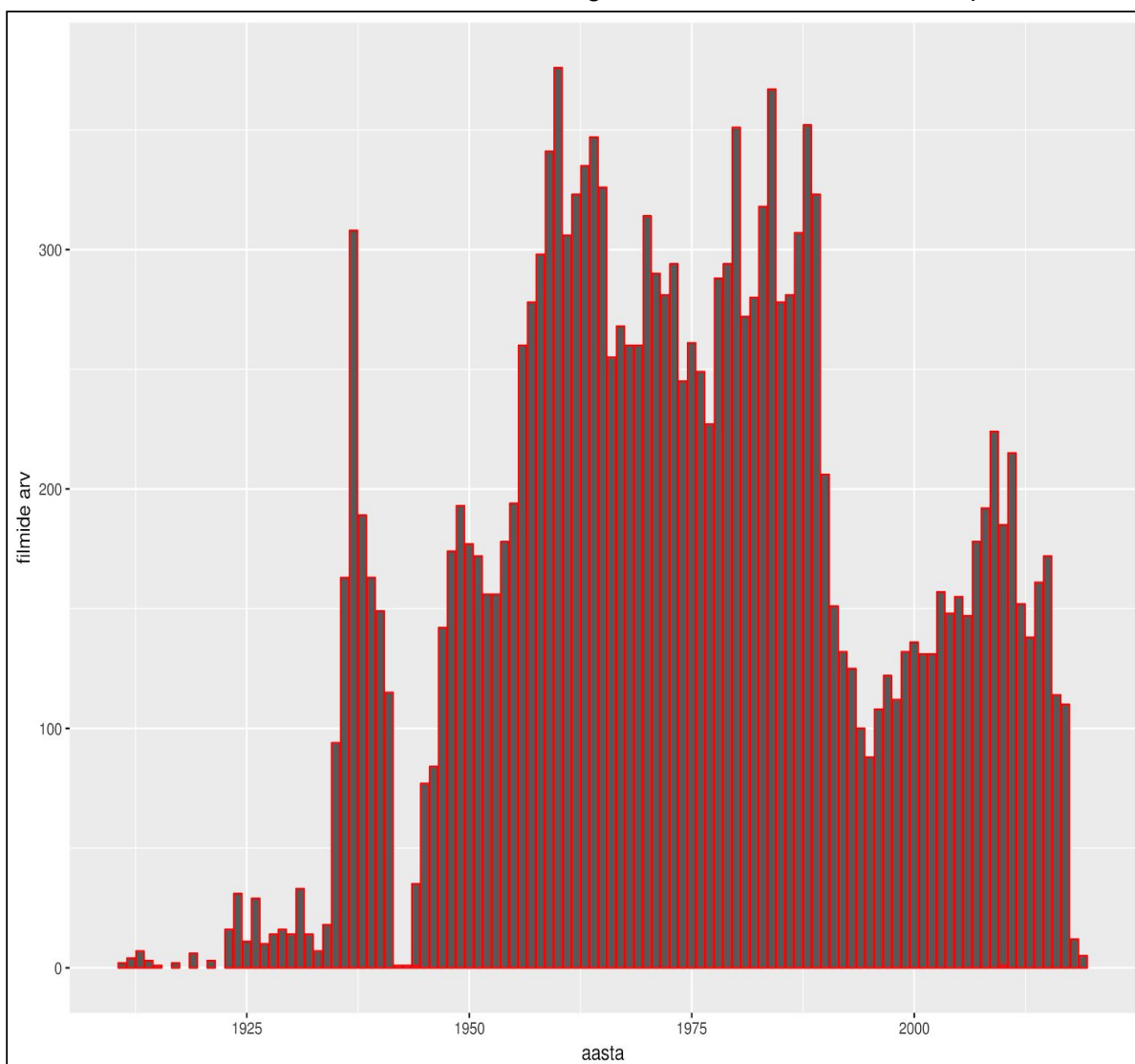
Telemängufilm		72	14	86
Tudengifilm		34	1143	1177
Amatöörfilm	35	1738	635	2408
Filmikroonika	1297	7205	286	8788
Reklaamfilm	1	923	31	955
Muud liigitused	22	435	118	575
Kokku	1443	12386	4164	17993

Toodetud filmide arvu võrdlus kolme ajalooperioodi jooksul

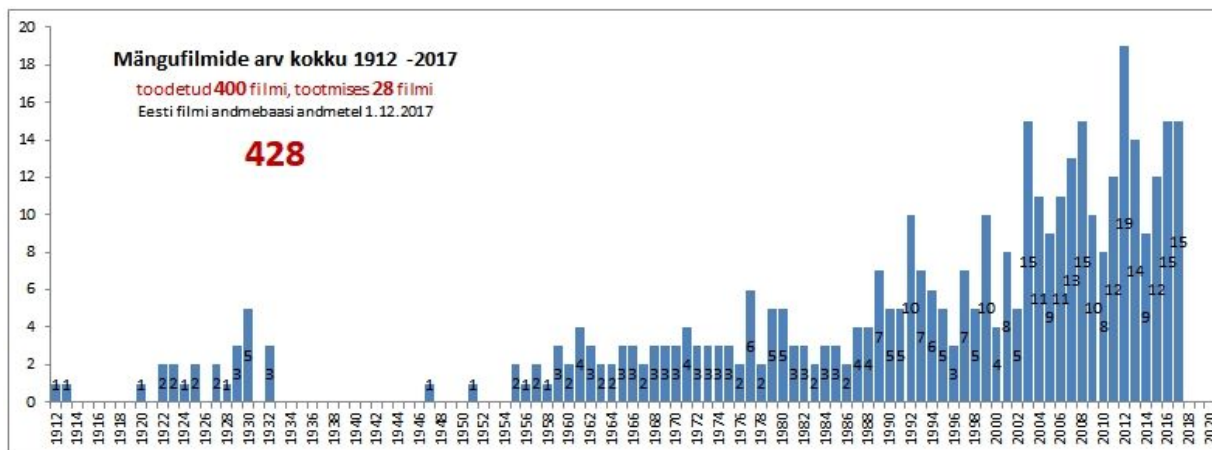
Taasiseseisvumisperioodi 25 aastaga on toodetud filmide arv mitmes filmiliigis juba ületanud nõukogude perioodi 50 aasta jooksul toodetu mahu.

Eestis toodetud filmiteoste koguarvu dünaamika aastate kaupa 1912–2017

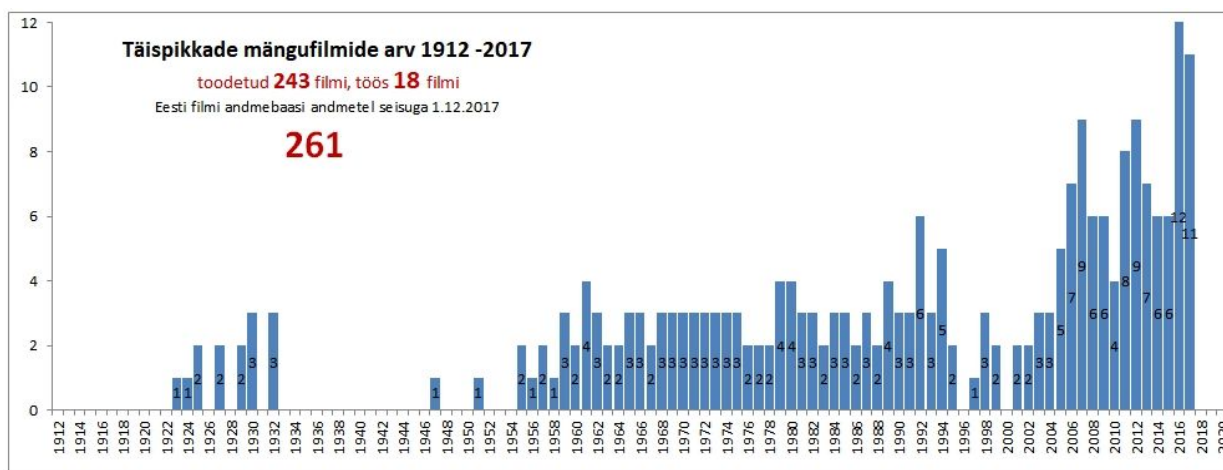

Toodetud filmide arv peamiste filmiliikide kaupa 1912-2017.

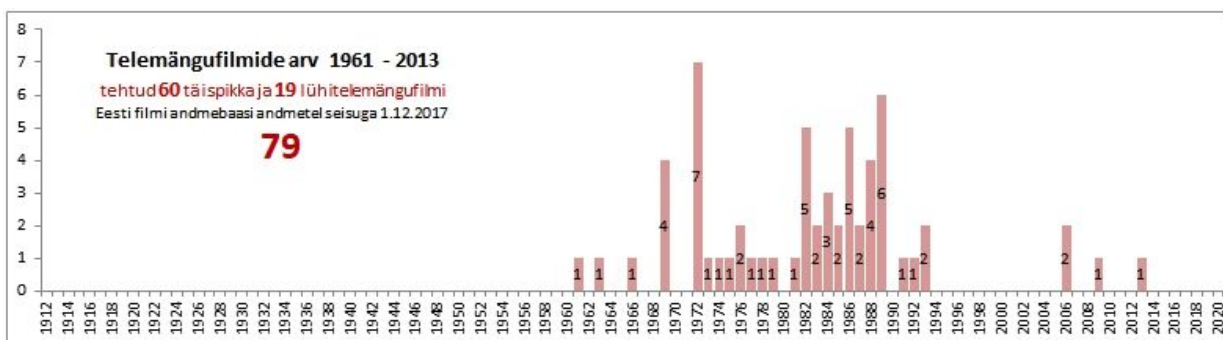
Eestis toodetud mängufilmide arv 1912-2017

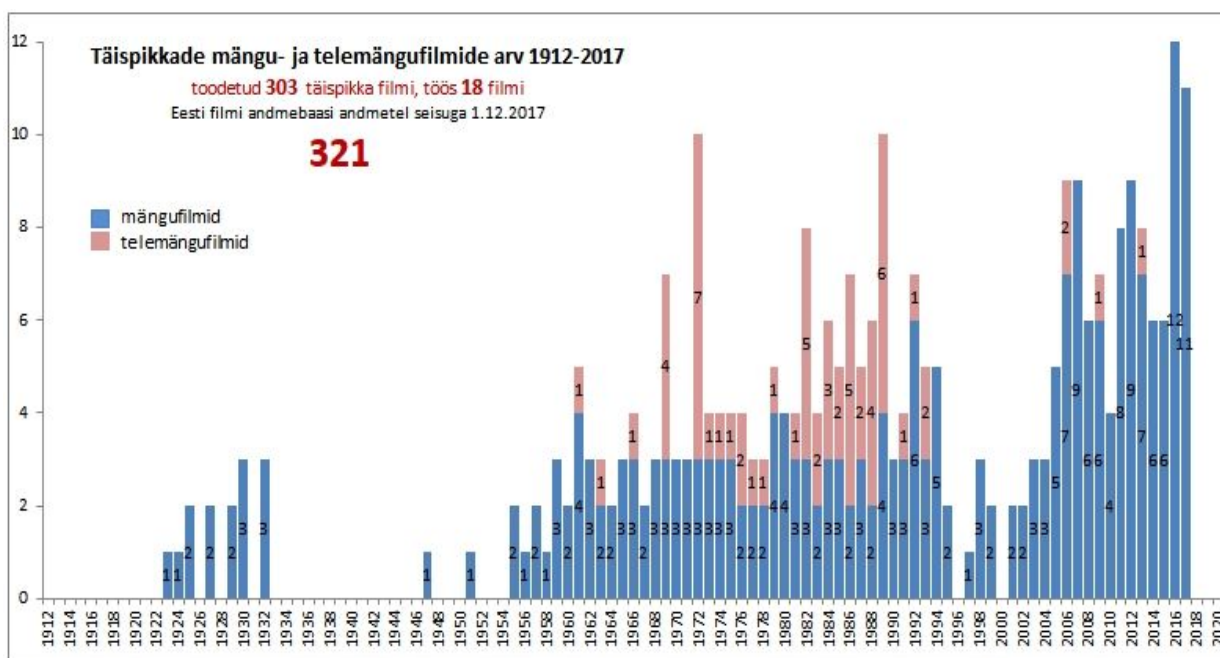
Eestis toodetud täispikkade mängufilmide arv 1912-2017

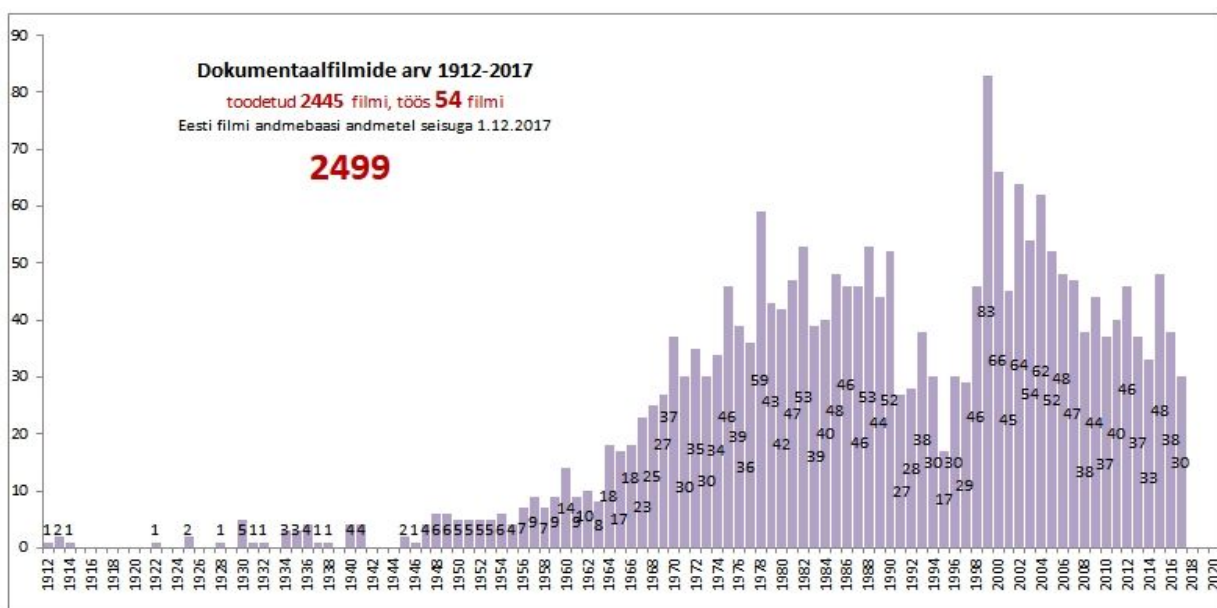
Eestis toodetud telemängufilmide arv 1912-2017

Eestis toodetud mängu- ja telemängufilmide arv 1912–2017

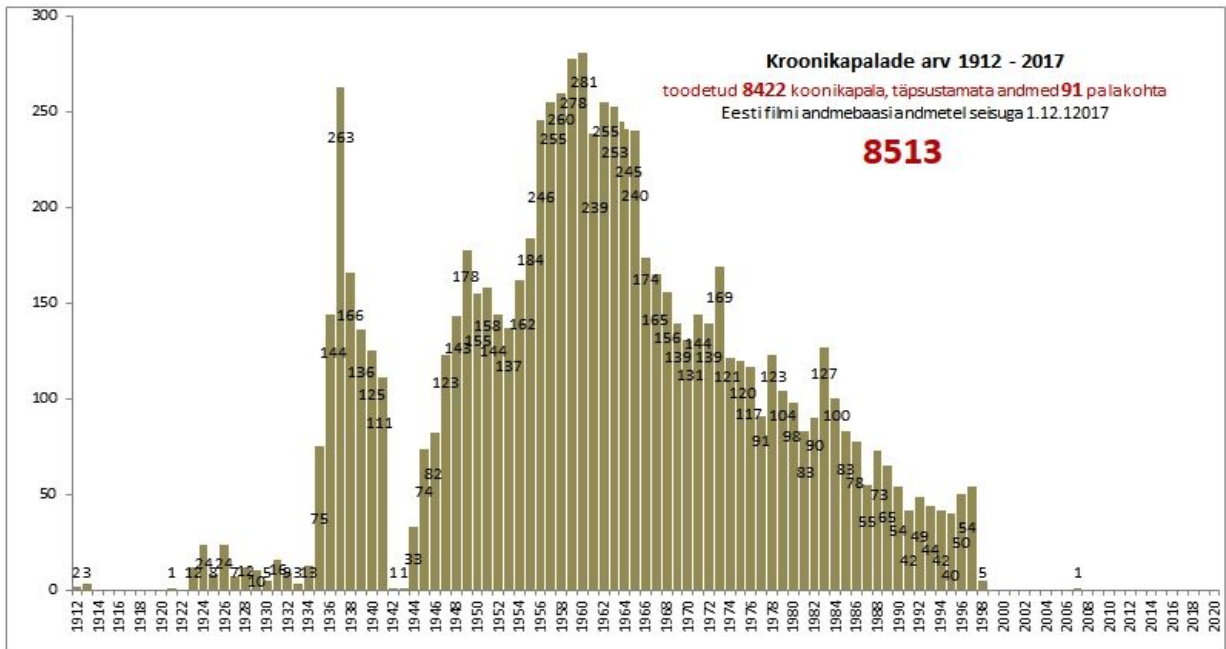

Eestis toodetud dokumentaalfilmide arv 1912–2017

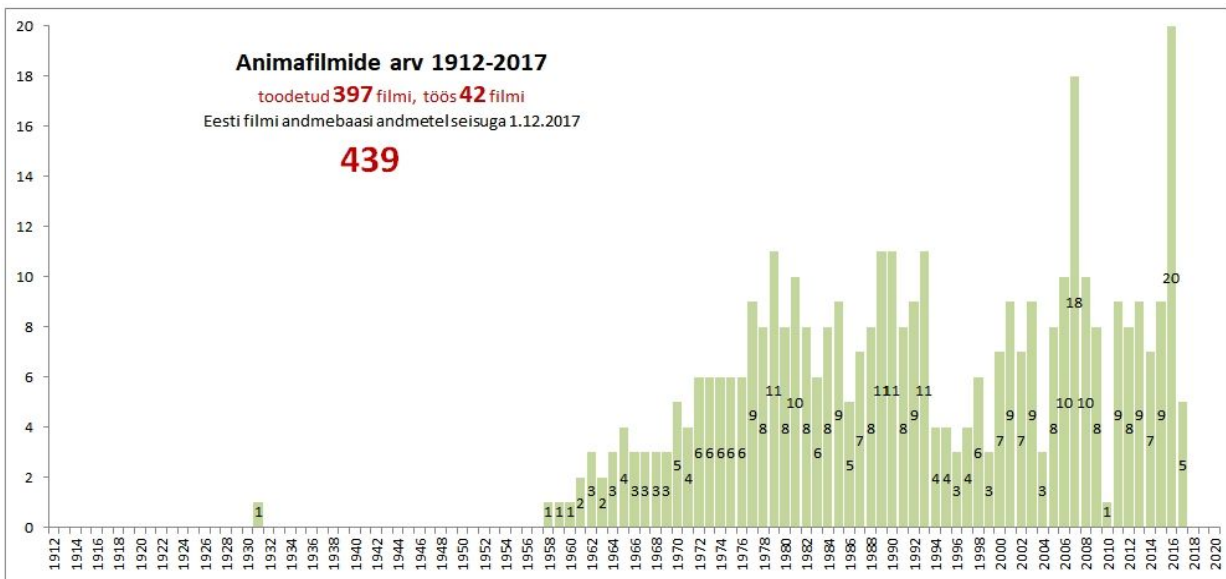

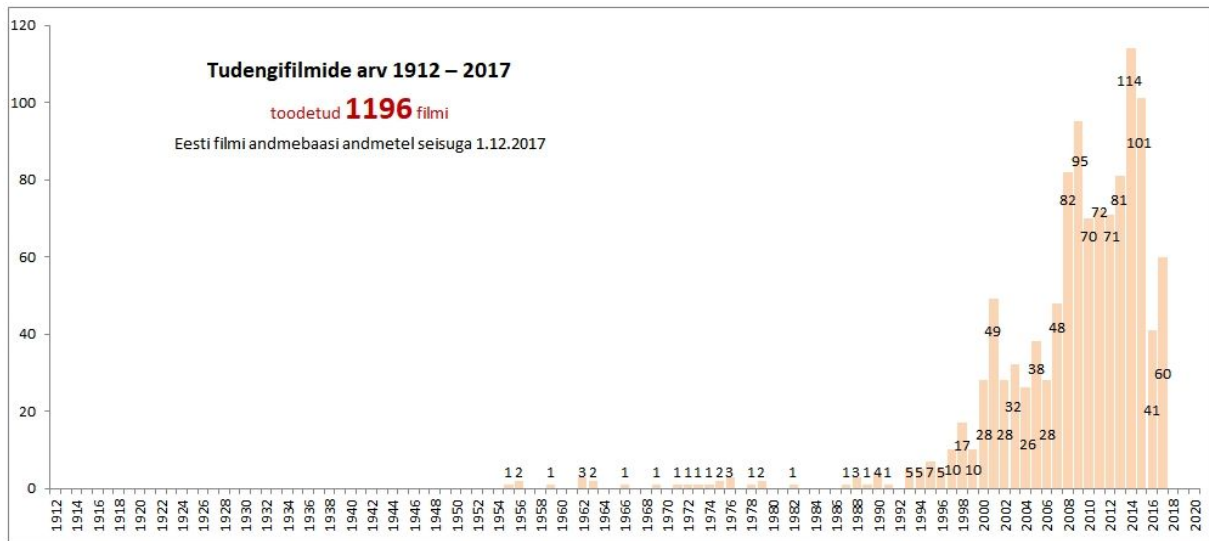
Eestis toodetud kroonikapalade arv 1912–2017

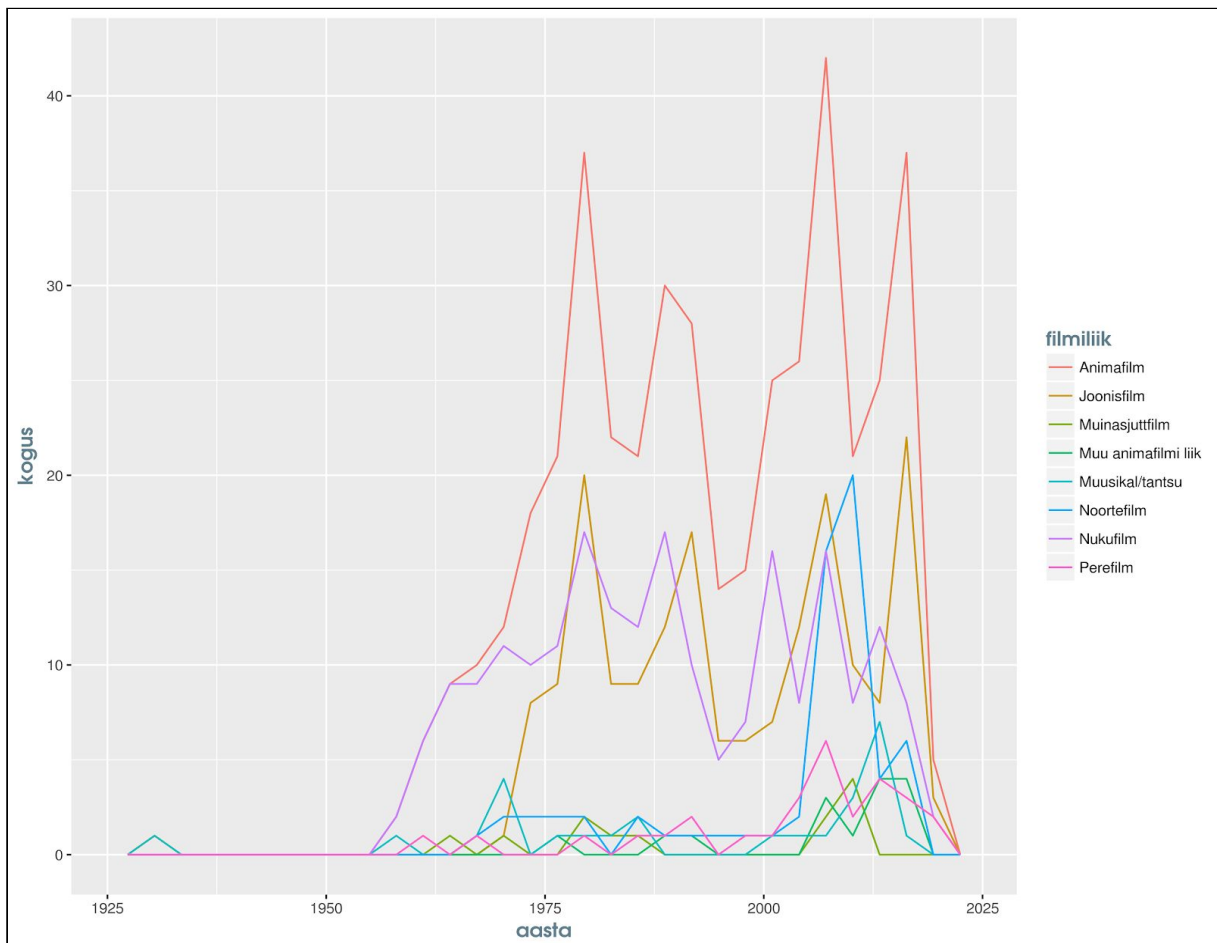
Eestis toodetud animafilmi arv 1912–2017

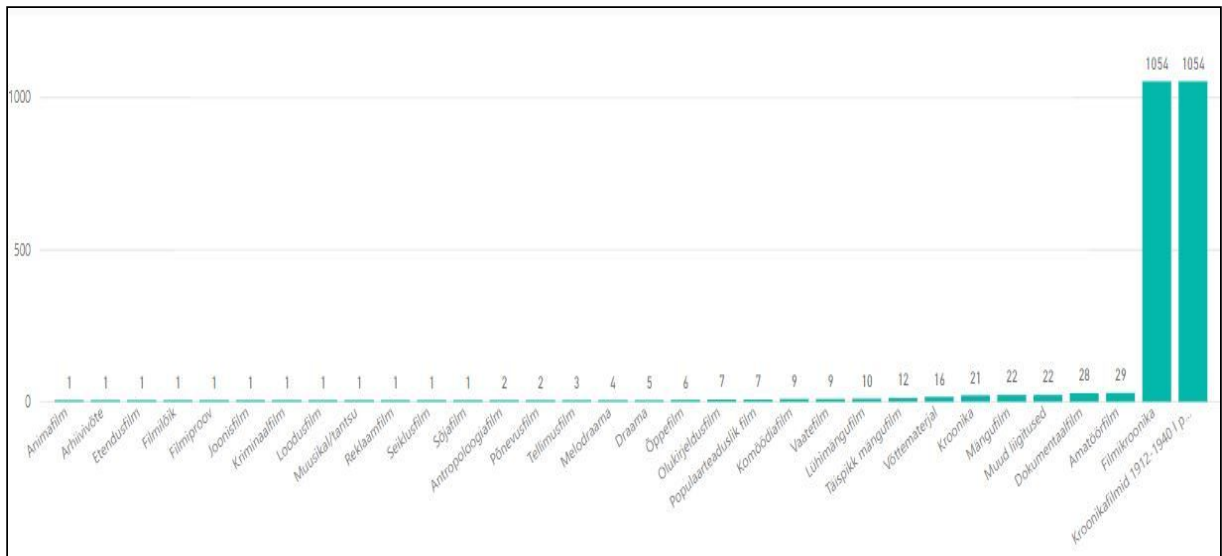
Eestis toodetud tudengifilmide arv 1912–2017

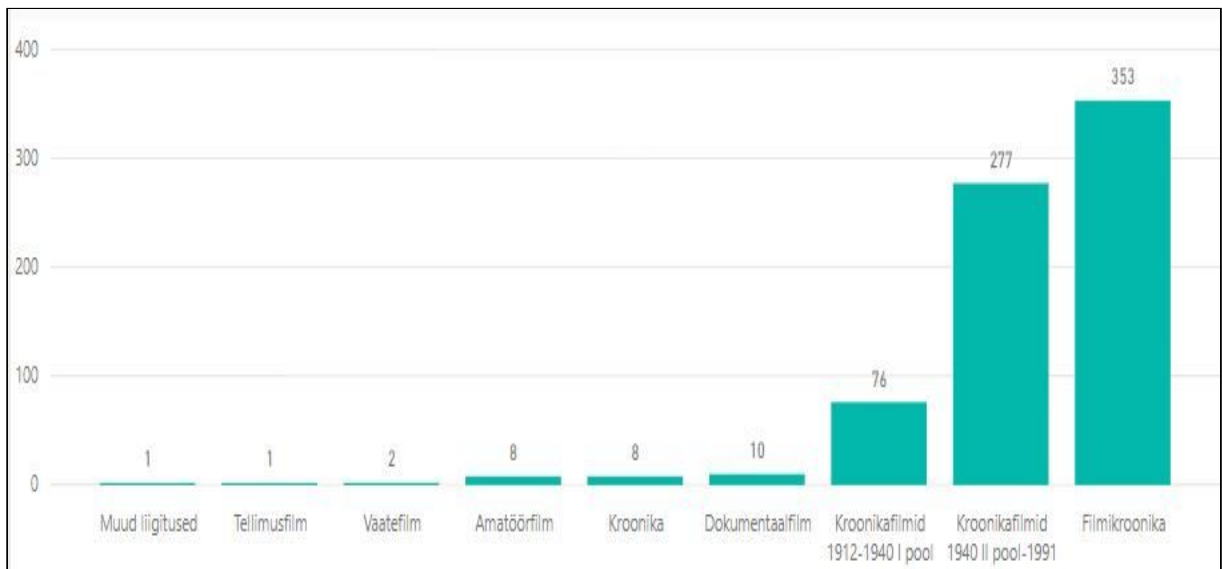
Filmide arvu dünaamika filmiliikides, mille peamiseks sihtgrupiks on lapsed ja noored 1912–2017

Eestis toodetud filmide arv 1912–1940

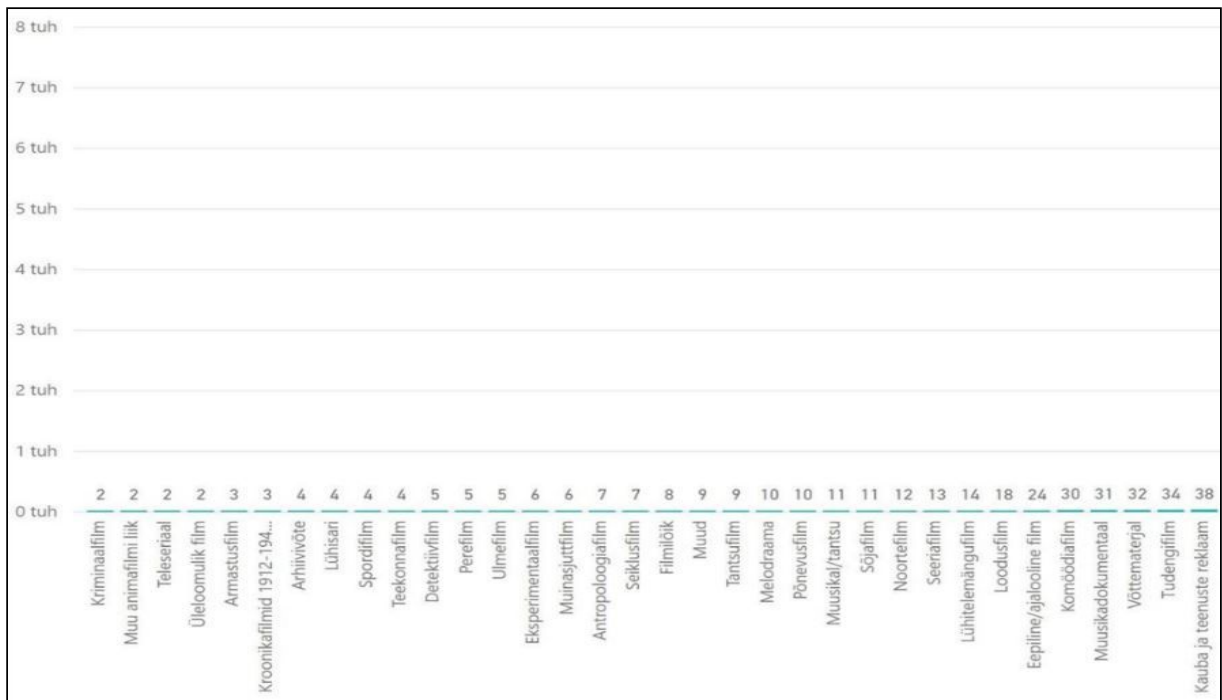

Eestis toodetud filmide arv 1940–1945

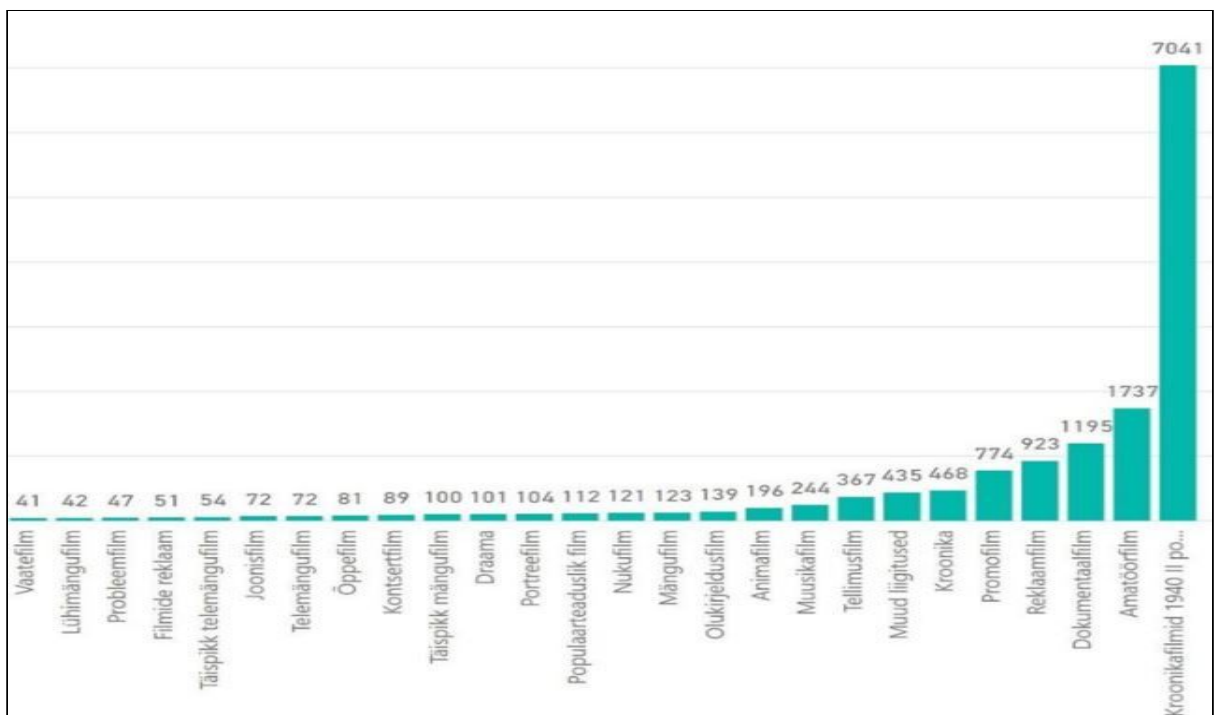

Filmiliikidest on 1912. aastast alates toodetud kõige rohkem kroonikafilme ja filmikroonikat.

Eestis toodetud filmide arv 1945–1991

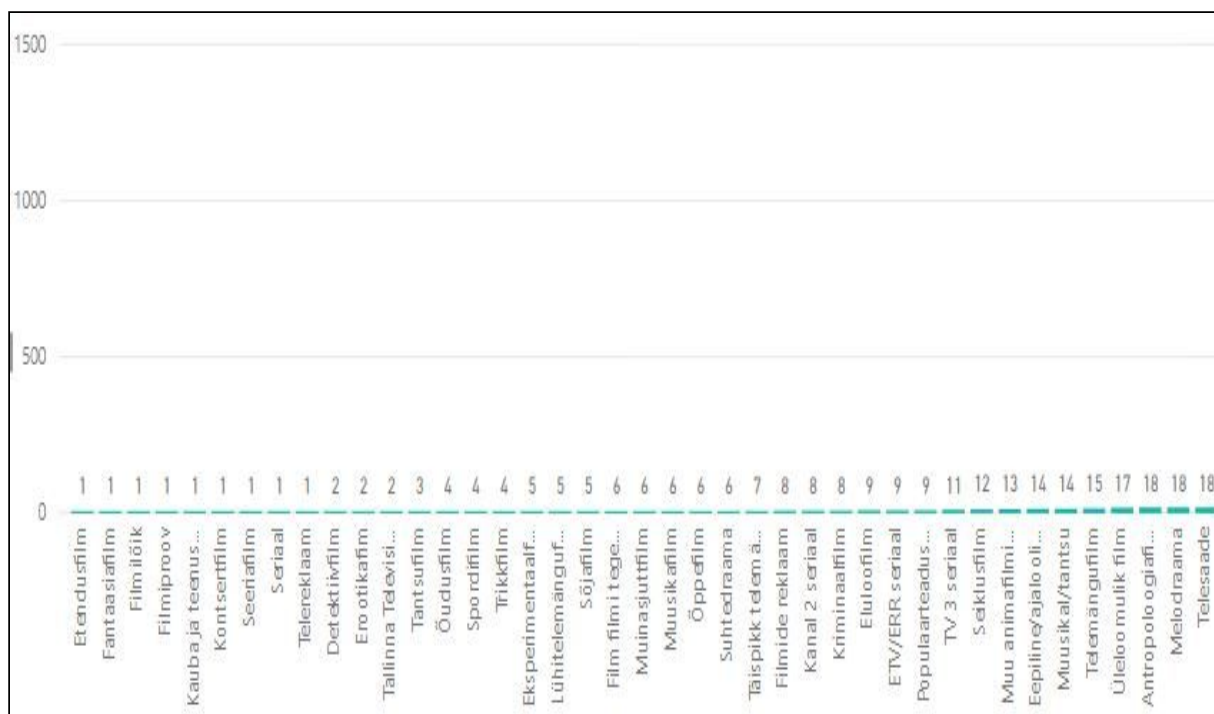

Eestis toodetud filmide arv 1945–1991

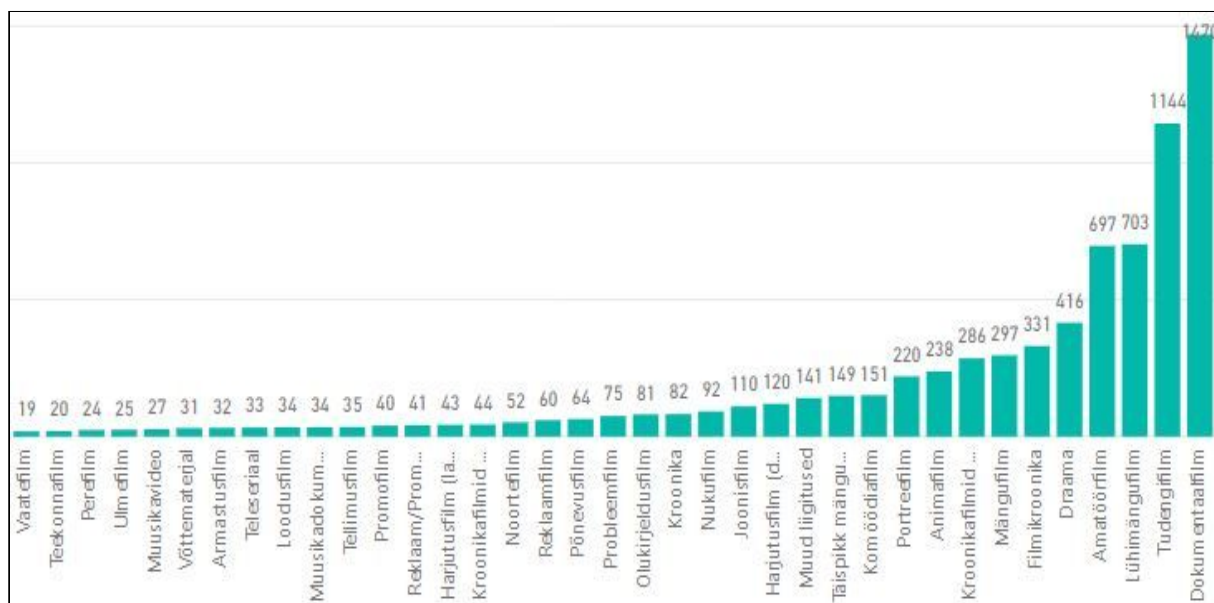

Filmi liikidest on 1945. aastast alates toodetud kõige rohkem amatöörfilme ja kroonikafilme.

Eestis toodetud filmide arv 1991–2018

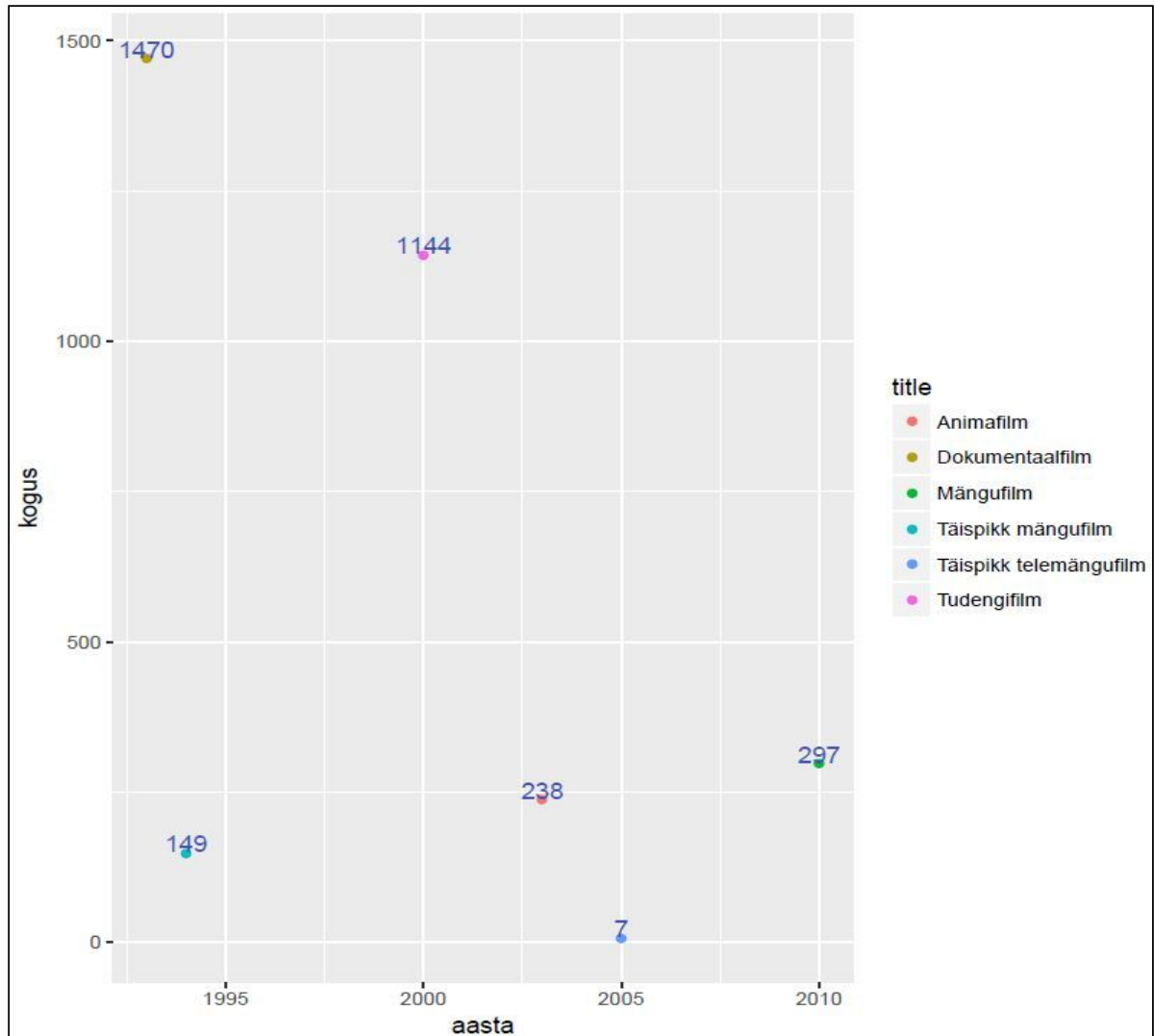
Eestis toodetud filmide arv 1991–2018

Kõige rohkem on amatöörfilme, lühimängufilme, tudengifilme ja dokumentaalfilme. Eestis toodetud filmide arv 1912–2018 on leitav <https://tinyurl.com/y9rtnu94>.

Filmide arv peamistes filmiliikides 1991–2017

Filmiliikidest on taasiseseisvunud Eestis kõige rohkem toodetud dokumentaalfilme ja tudengifilme, kõige vähem on täispikki mängufilme ja telemängufilme.

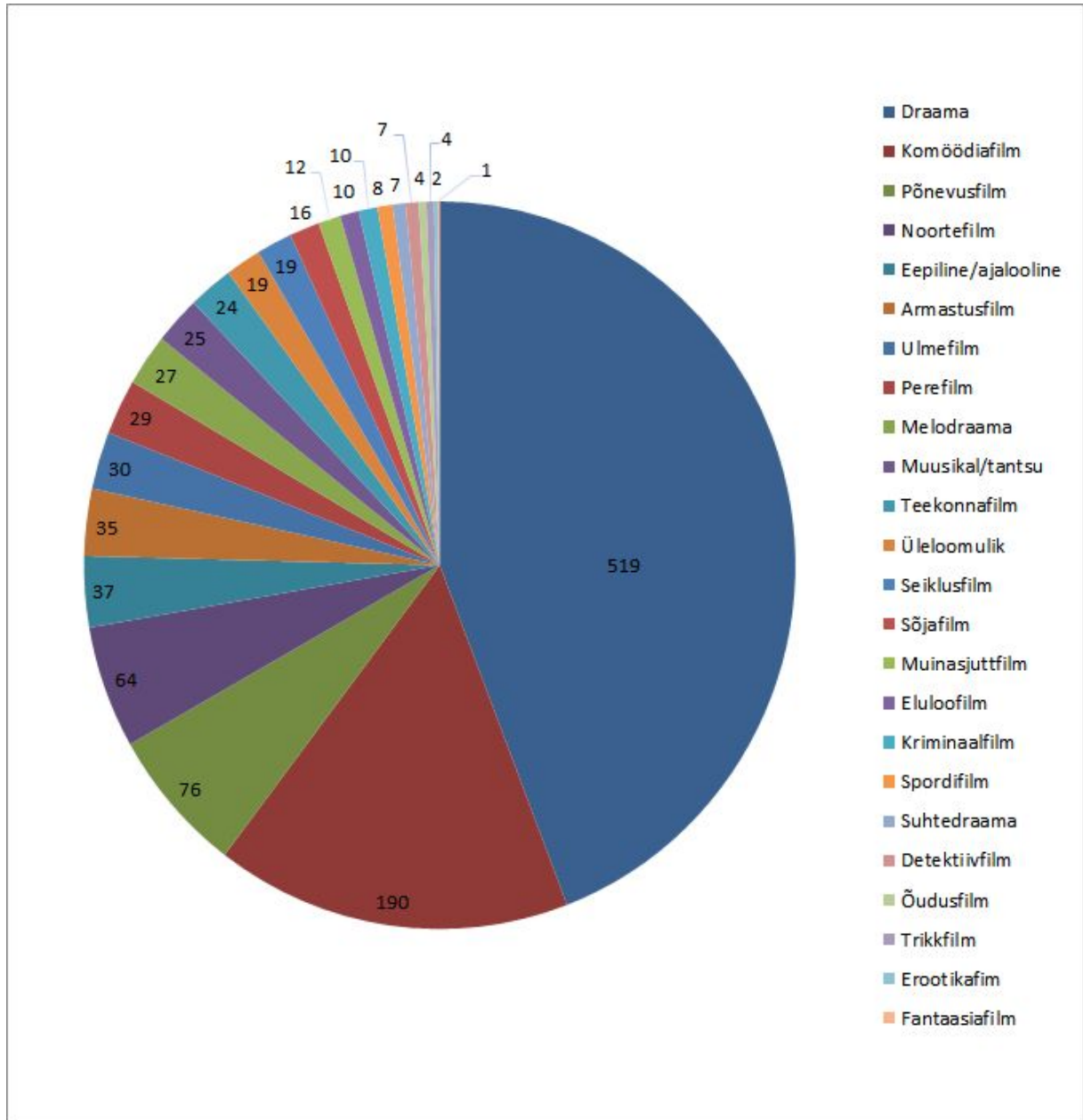
Mängufilmide žanrid

Mängufilmide žanrite kirjeldamiseks on andmebaasis 24 žanrikategooriat. Üks mängufilm võib olla määratletud ka mitme žanritunnusega. Tabel kajastab nii täispikkade-, lühi-, tudengikui ka amatöörmängufilmide kogumit.

Žanritunnuste esinemise sagedus mängufilmides 1912–2017

Draama	519	Melodraama	27	Kriminaalfilm	10
Komöödiafilm	190	Muusikal/tantsu	25	Spordifilm	8
Põnevusfilm	76	Teekonnafilm	24	Suhtedraama	7
Noortefilm	64	Üleloomulik	19	Detektiivfilm	7
Eepiline/ajalooline	37	Seiklusfilm	19	Õudusfilm	4
Armastusfilm	35	Sõjafilm	16	Trikkfilm	4
Ulmefilm	30	Muinasjuttfilm	12	Erootikafim	2
Perefilm	29	Eluloofilm	10	Fantaasiafilm	1

Mängufilmide žanriline struktuur 1912–2017

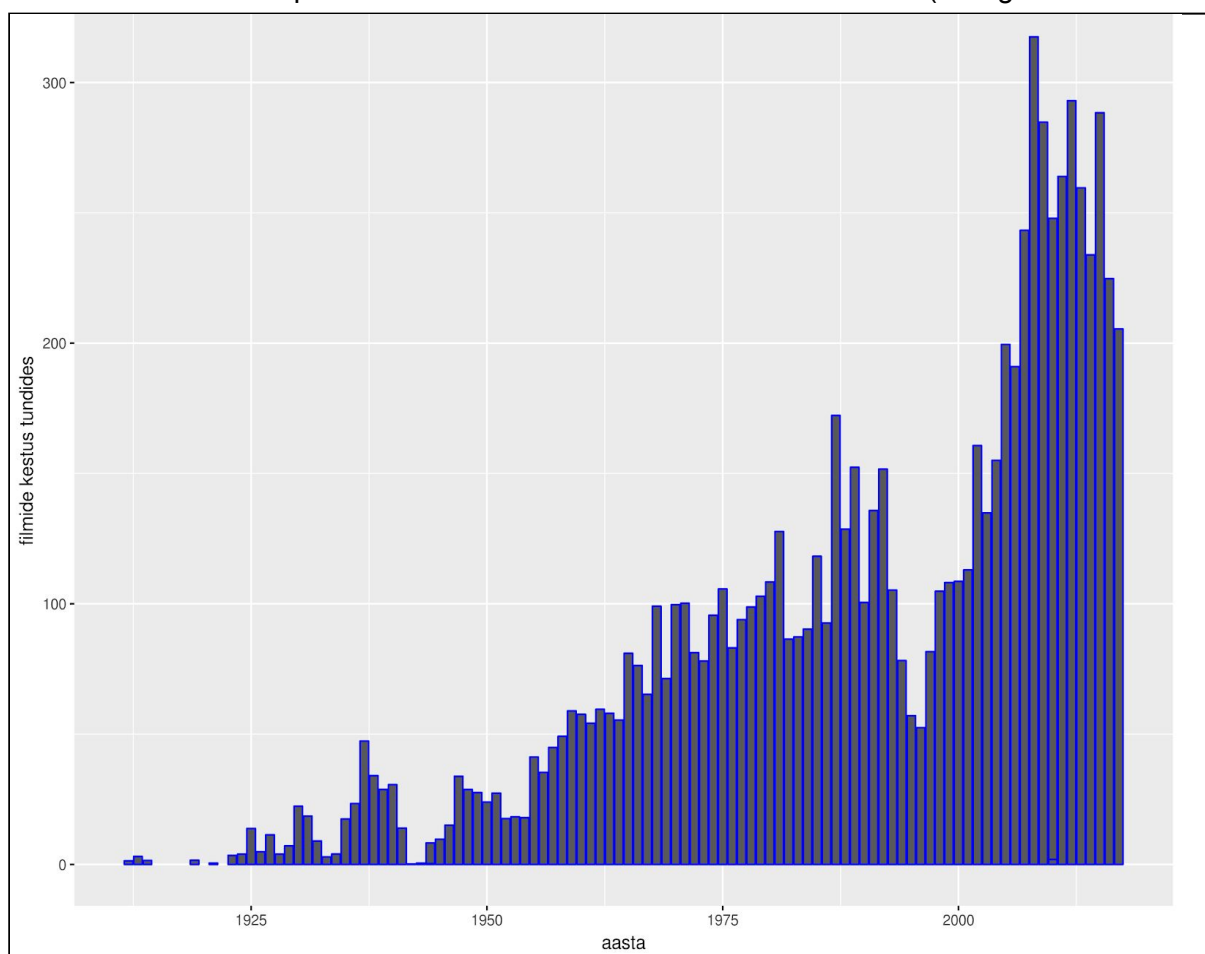

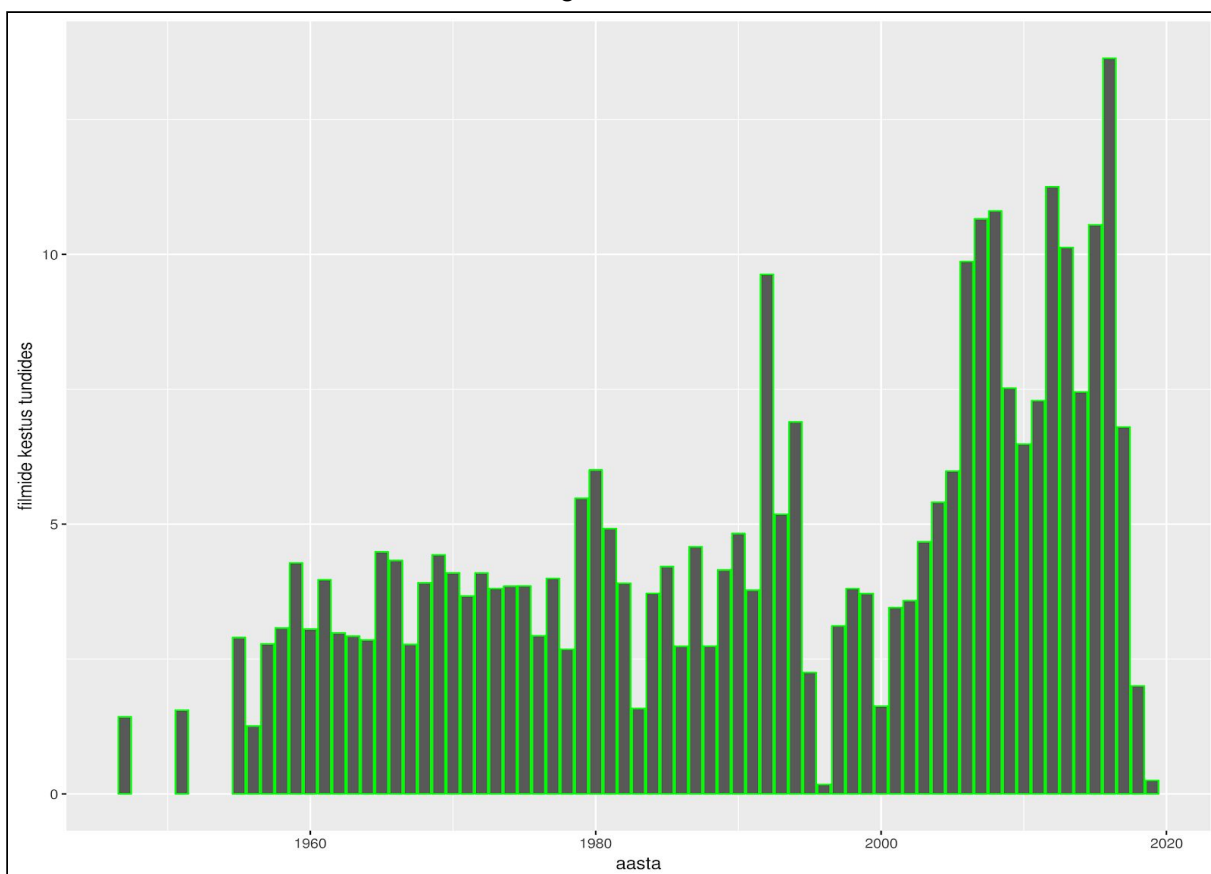
III Filmiteoste kestus

Fimide uurimine ja filmiinfo sisestamine andmebaasi veel kestab, paljud Eesti filmikorpusesse kuuluvad filmid pole enne eelseisvat massdigiteerimist läbivaatamiseks kättesaadavad ja nende kohta on andmebaasis vaid osakirjed või minimaalse infoga kirjed. Kuigi enamiku filmide kestus on teada, on allpool esitatavad arvutused siiski esialgsed. Teadaoleva kestusega filmide kogukestus on **8511 tundi**. Nende filmide järjestikku läbivaatamiseks kuluks 354 ööpäeva ehk ligi aasta. Hinnanguliselt on kogu Eesti filmipärandi ajaline kogumaht 11 000–12 000 tundi.

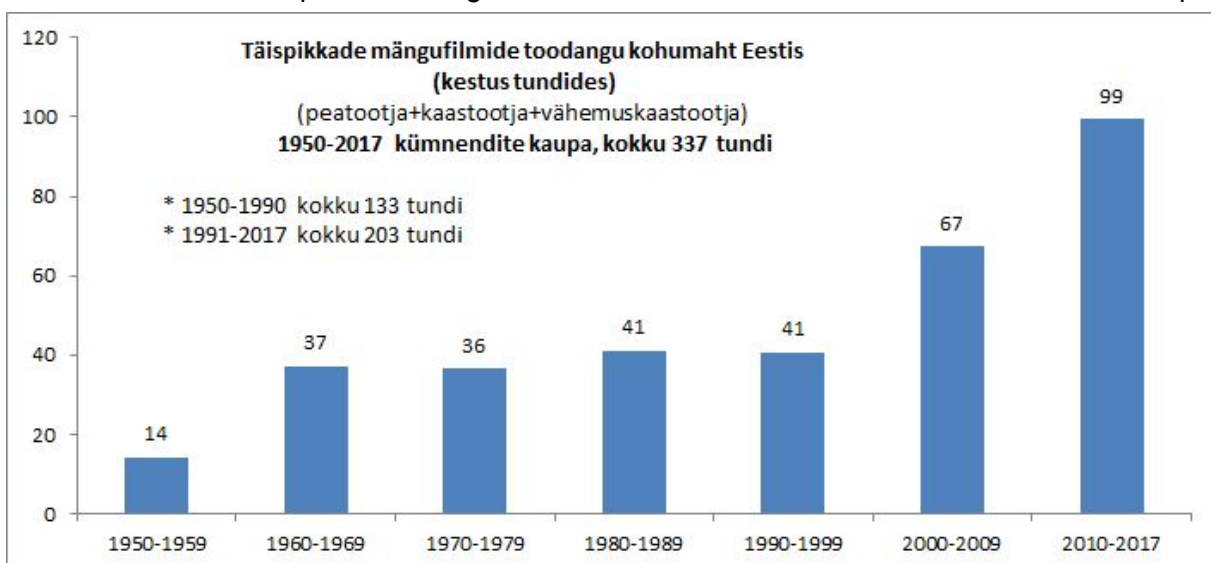
Eesti filmipärandi kestuse dünaamika tundides 1912–2017(esialgsed tulemused)

Mängufilmide kestuse dünaamika tundides 1940–2018

Täispikkade mängufilmide kestuse dünaamika tundides kümnendite kaupa

Täispikkade Eesti mängufilmide toodangu kogumahuks 1923–2017 võib hinnata **360–365 tundi**.

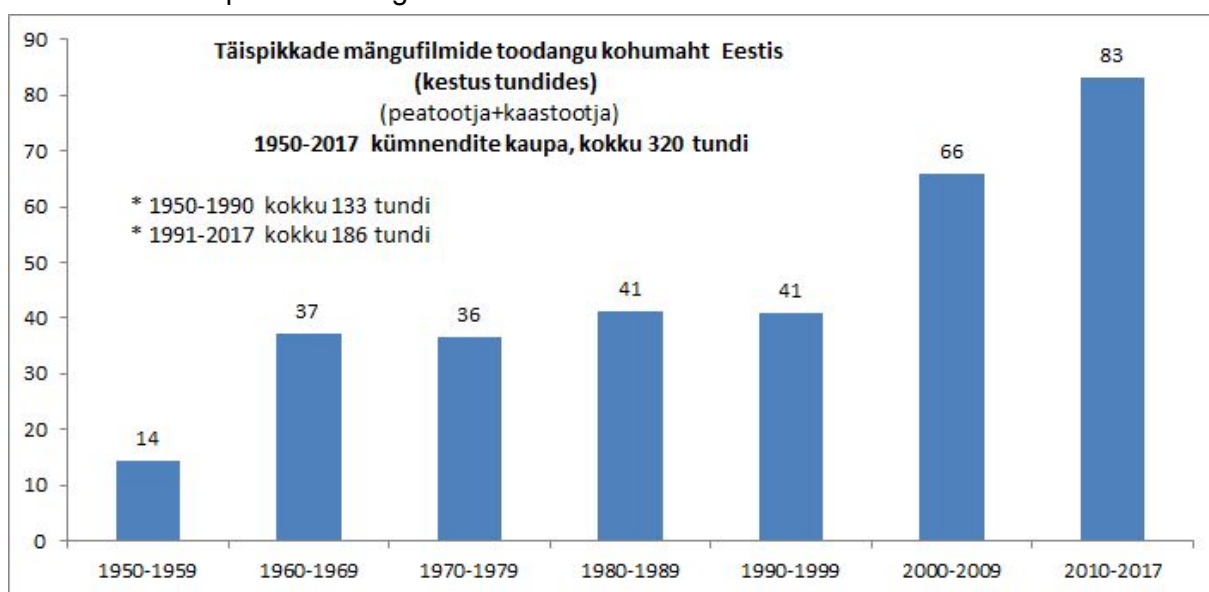
Kuni 1940. aastani pole täispikkade mängufilmide kestuse täpne arvutamine võimalik, sest kuus sel perioodil toodetud mängufilmi pole säilinud. Hinnanguliselt jääb kuni 1940. aastani toodetud mängufilmide maht 10–15 tunni piiridesse.

Nõukogude perioodil oli täispikkade mängufilmide tootmise maht Tallinnfilmis suhteliselt stabiilne, plaanimajandus mõjutas ka filmitootmist.

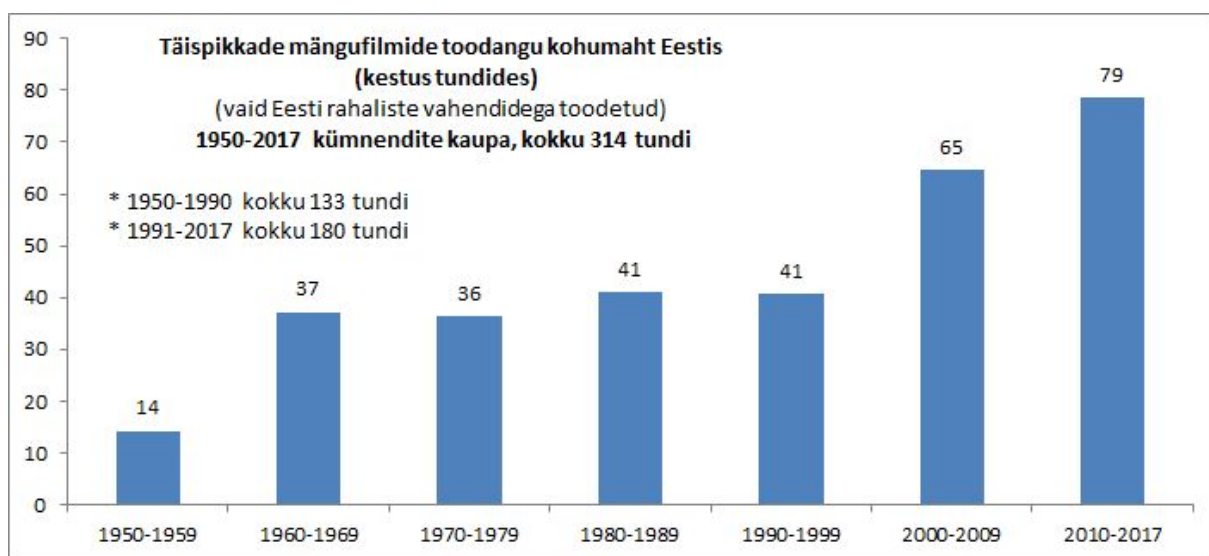
Täispikkade mängufilmide hüppeline kasv on toimunud taasiseseisvumise järgsetel aastatel. Üsna suure tõenäosusega ületab mängufilmide kogukestus perioodil 2010–2019 sellele eelnenud kümnendi mahu kahekordselt.

Alates 2000. aastast on üha rohkem toodetud mängufilme, kus Eesti on olnud kas kaastootja või vähemuskaastootja.

Täispikkade mängufilmide kestuse dünaamika tundides vähemuskaastootmiseta

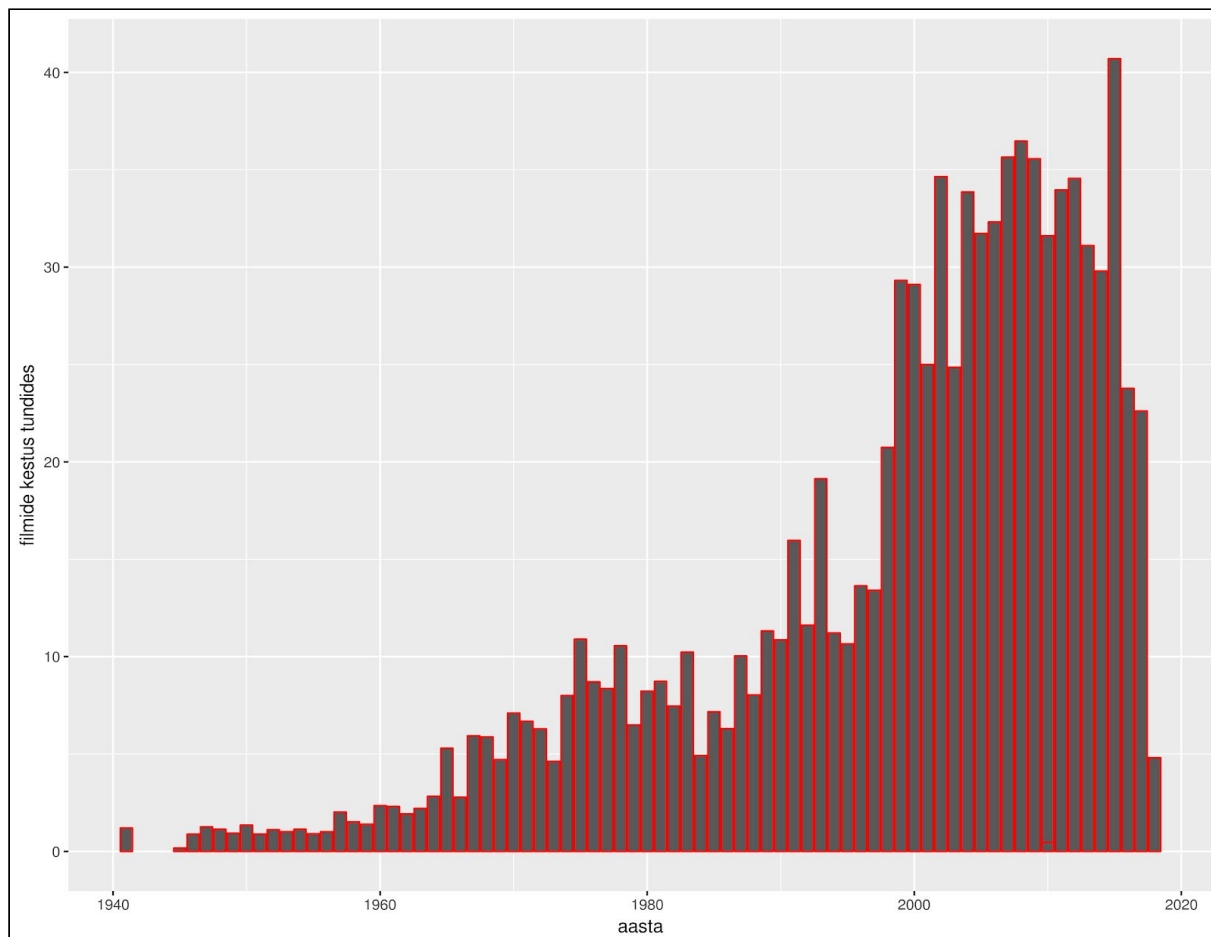
Vaid Eesti rahaliste vahenditega toodetud täispikkade mängufilmide kestuse dünaamika tundides

---

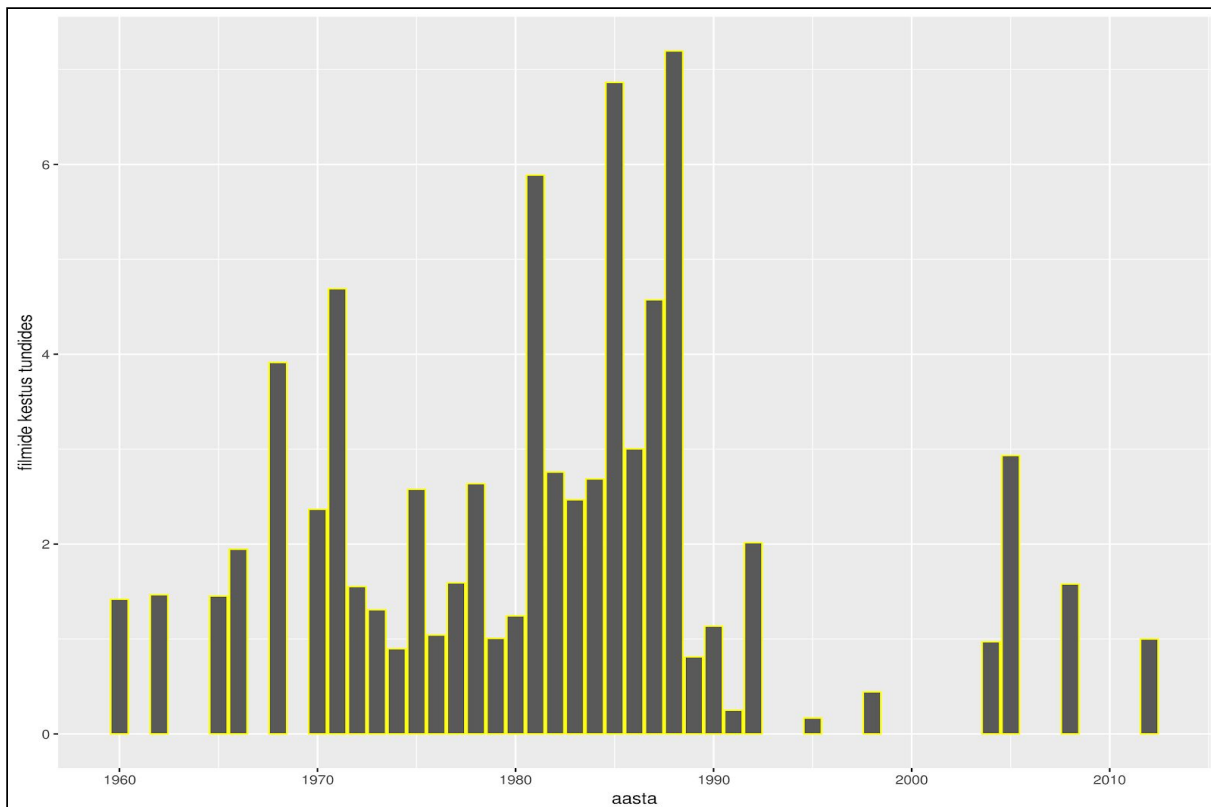
Eesti filmiloo kolm pikimat mängufilmi on Sulev Keeduse "[Mehetapja/Süütu/Vari](#)" (2017, 141 minutit), Hardi Volmeri "[Elavad pildid](#)" (2013, 135 minutit) ja Rainer Sarneti "[Idioot](#)" (2011, 132 minutit). Üle kahe tunni kestavad ka "[Polli päevikud](#)" (2010, 129 minutit), "[Somnambuul](#)" (2003, 129 minutit), "[Karu süda](#)" (2001, 124 minutit) ja "[Sügisball](#)" (2003, 123 minutit).

Dokumentaalfilmide kestuse dünaamika tundides 1940–2018

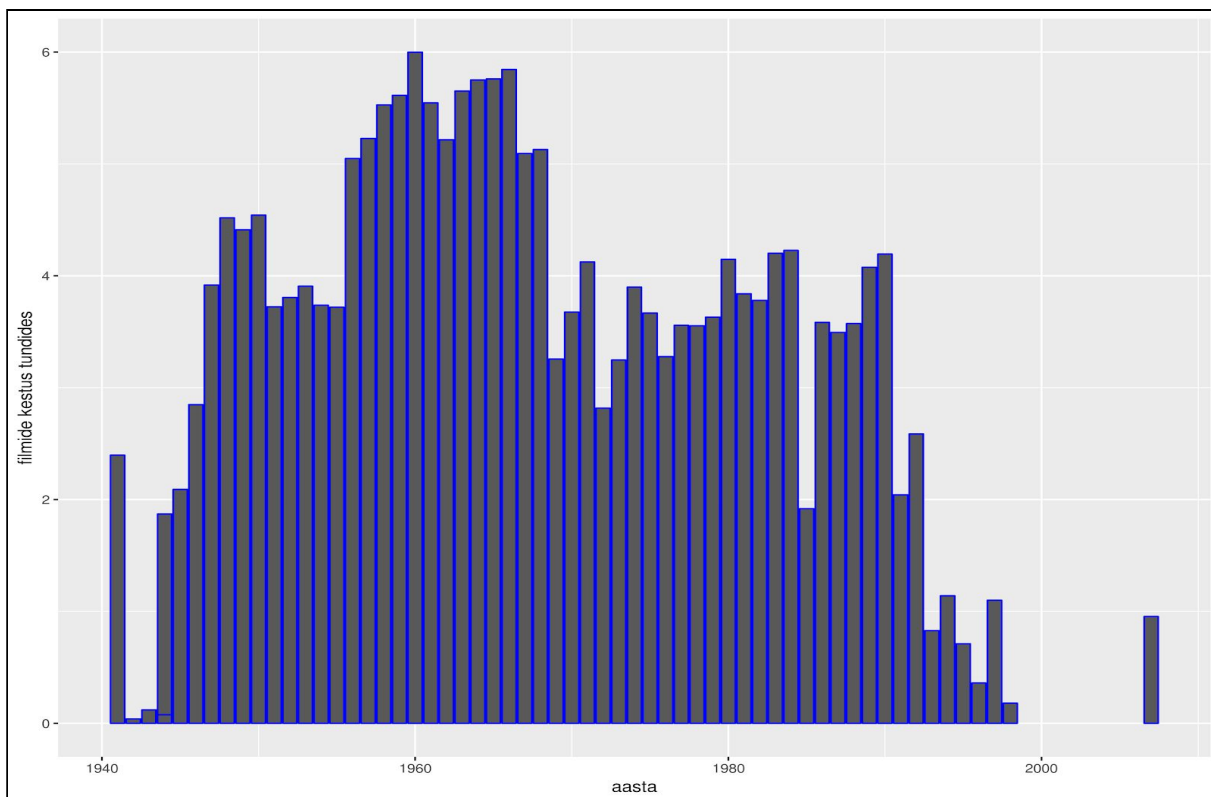

Suur osa dokumentaalfilmidest on veel digiteerimata ja täpsemad andmed nende kestuse kohta puuduvad. Andmeid on oodata massdigiteerimise perioodi lõpuks aastatel 2020–2022.

Telemängufilmide kestuse dünaamika 1960–2018

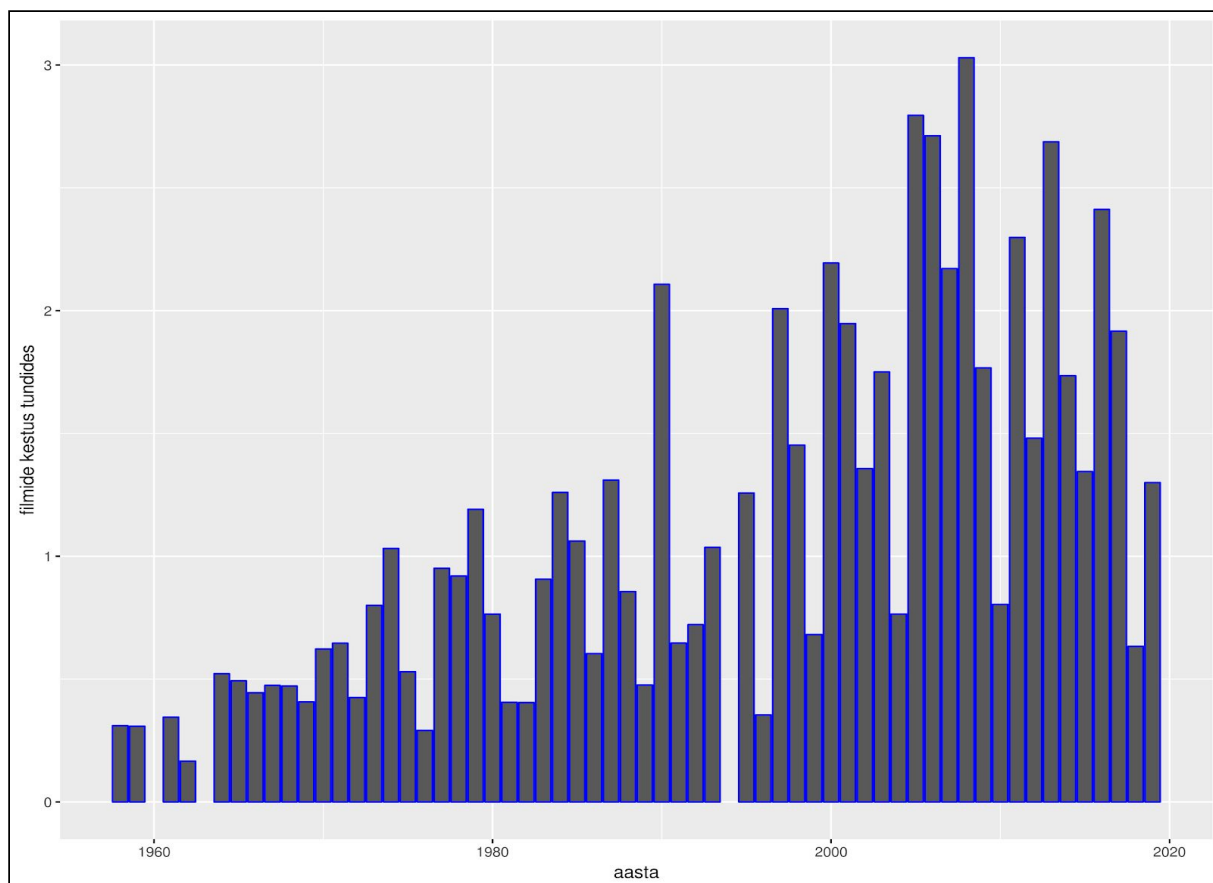

Filmikroonikate kestuse dünaamika 1940–2018

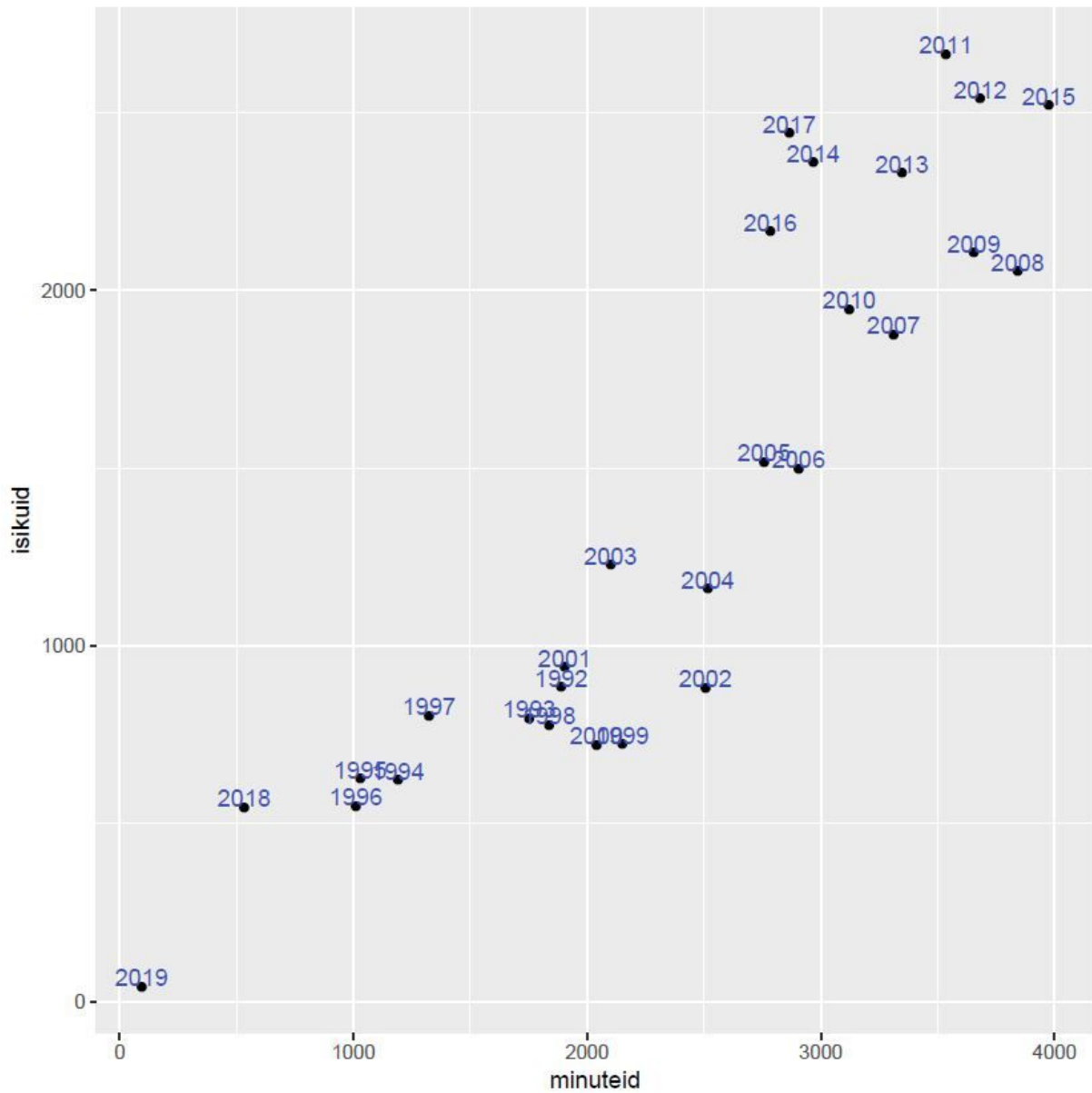

Animafilmide kestuse dünaamika 1940–2018

Filmide kogukestuse (minutites) ja nende tootmises osalenud filmitegijate arvu suhe
1991–2019

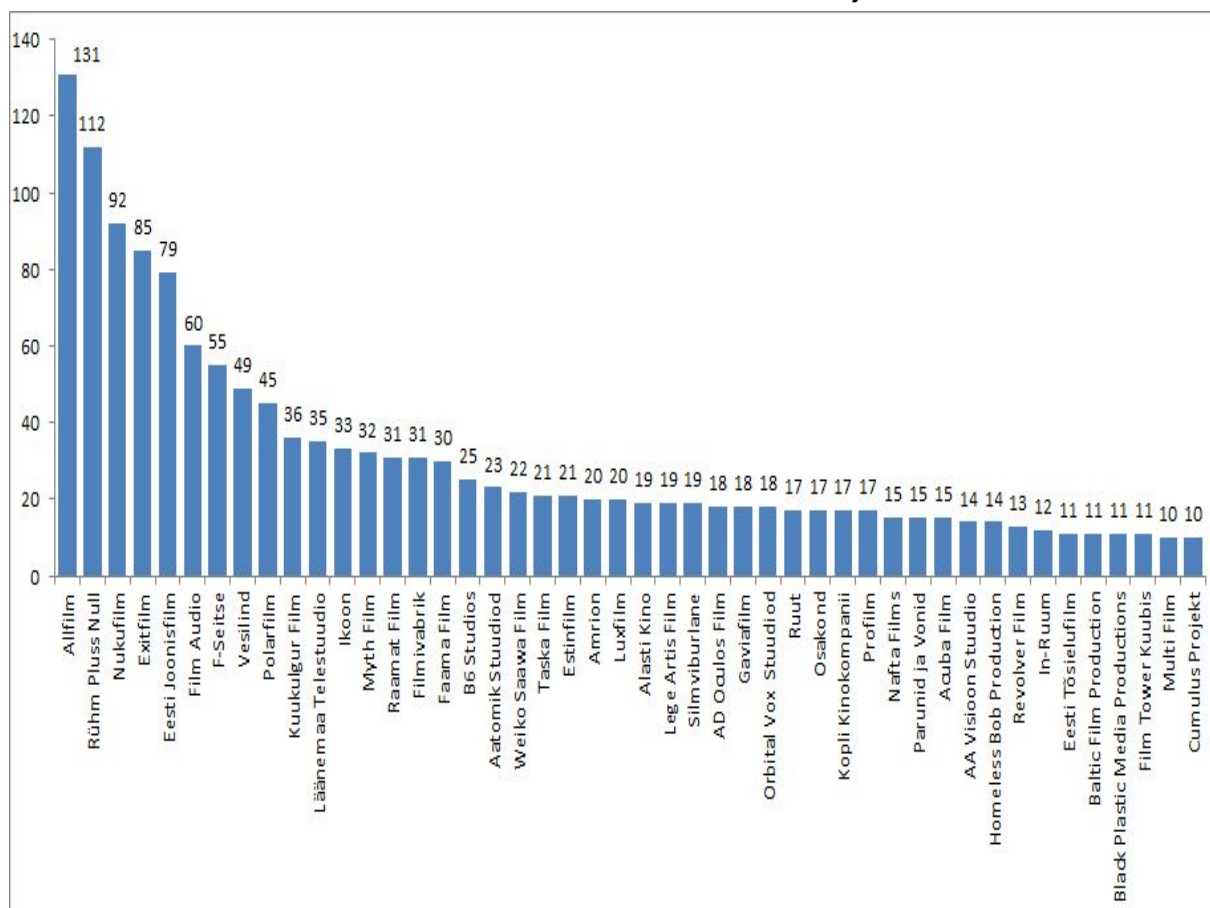
IV Filmitootmisfirmad

Eesti filmitootmisele panid alguse Estonia Film, Siirusfilm, Film klubi, Theodor Lutsu Filmiproduksioon, Konstantin Märska Filmiproduksioon ja Eesti Kulturfilm (EKF).

1941. aastal loodi natsionaliseeritud EKF varade baasil Kinokroonika Eesti Studio, aastatel 1945–1963 muutus selle riikliku filmitietevõtte nimi korduvalt (Kroonika-dokumentaalfilmide Tallinna Kinostudio, Kinokroonika Tallinna Studio, Eesti NSV Kinematograafia Ministeriumi Kinokroonika Tallinna Studio, Kunstiliste- ja kroonikafilmi Tallinna Kinostudio), 1963. aastal asutati filmistuudio Tallinnfilm ning 1965. aastal Eesti Telefilm. Neis kahes riiklikus filmiasutuses valmis enamik nõukogude perioodi filmitestest.

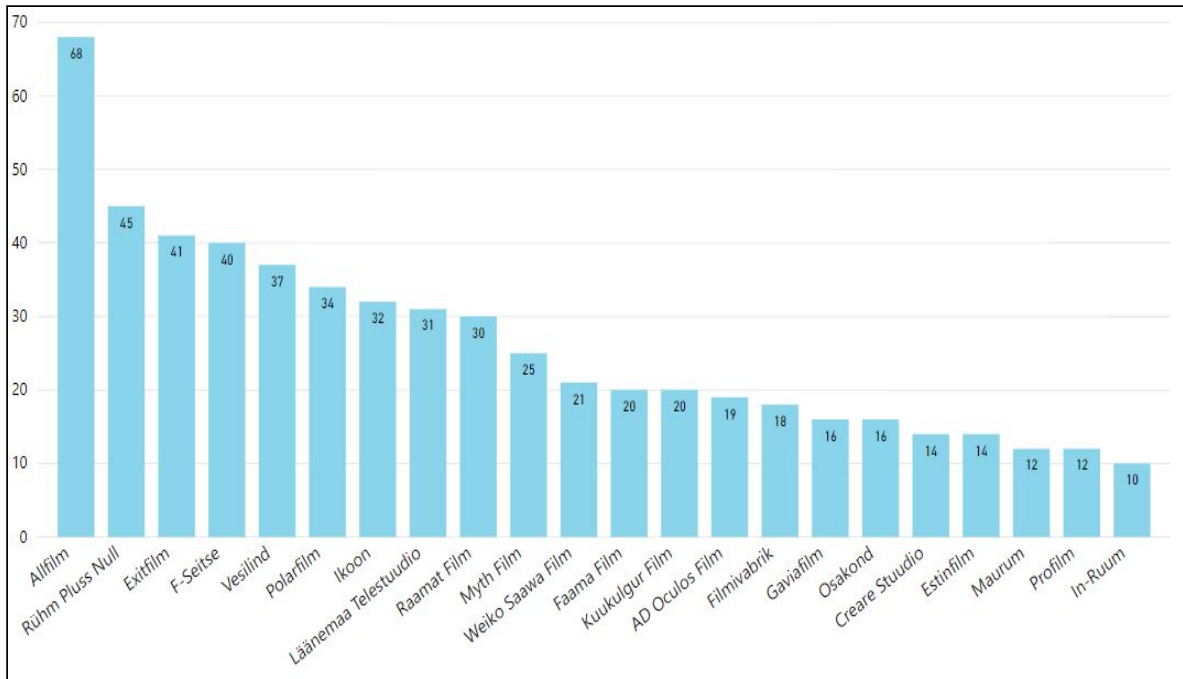
Taasiseseisvumisperioodil, alates 1990ndatest on Eestis filme teinud ligi 200 filmitootmisfirmat.

Aastatel 1991–2017 kümme ja enam filmi tootnud firmad

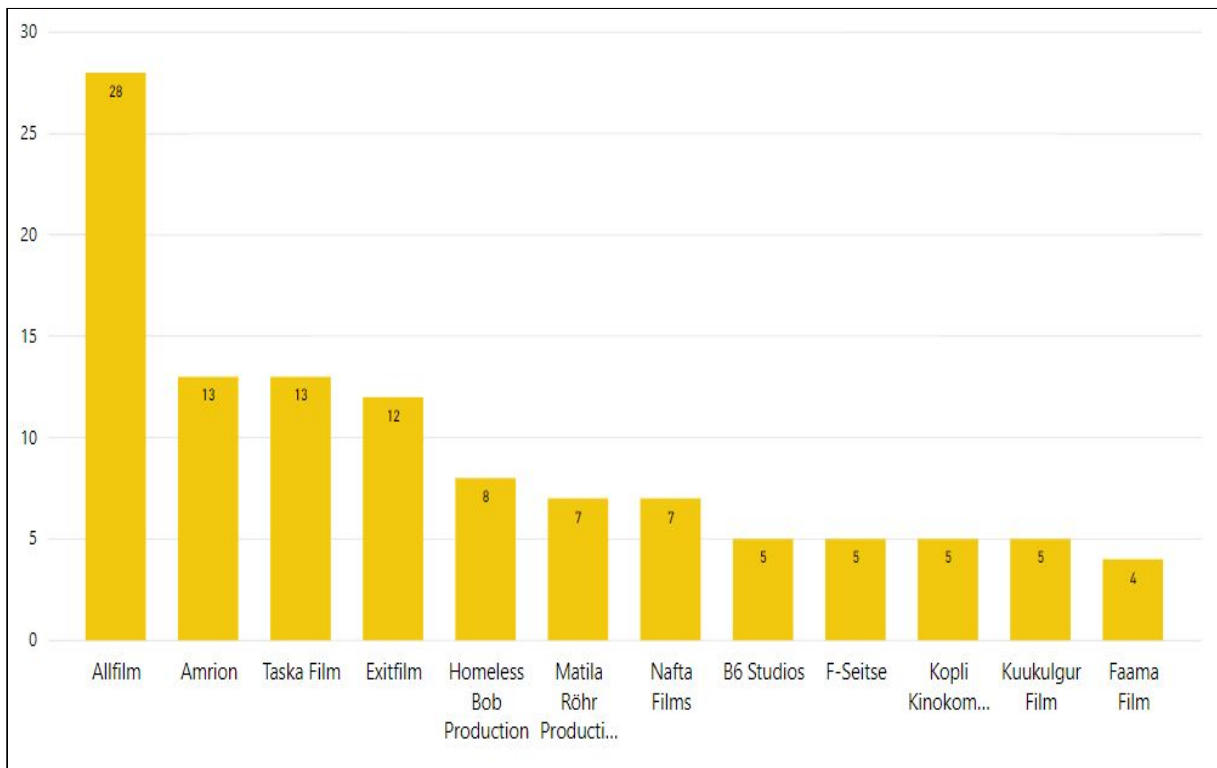

Enim dokumentaalfilme tootnud firmad alates 1991. aastast

Enim täispikki mängufilme tootnud firmad alates 1991. aastast

---

V Filmitegijad

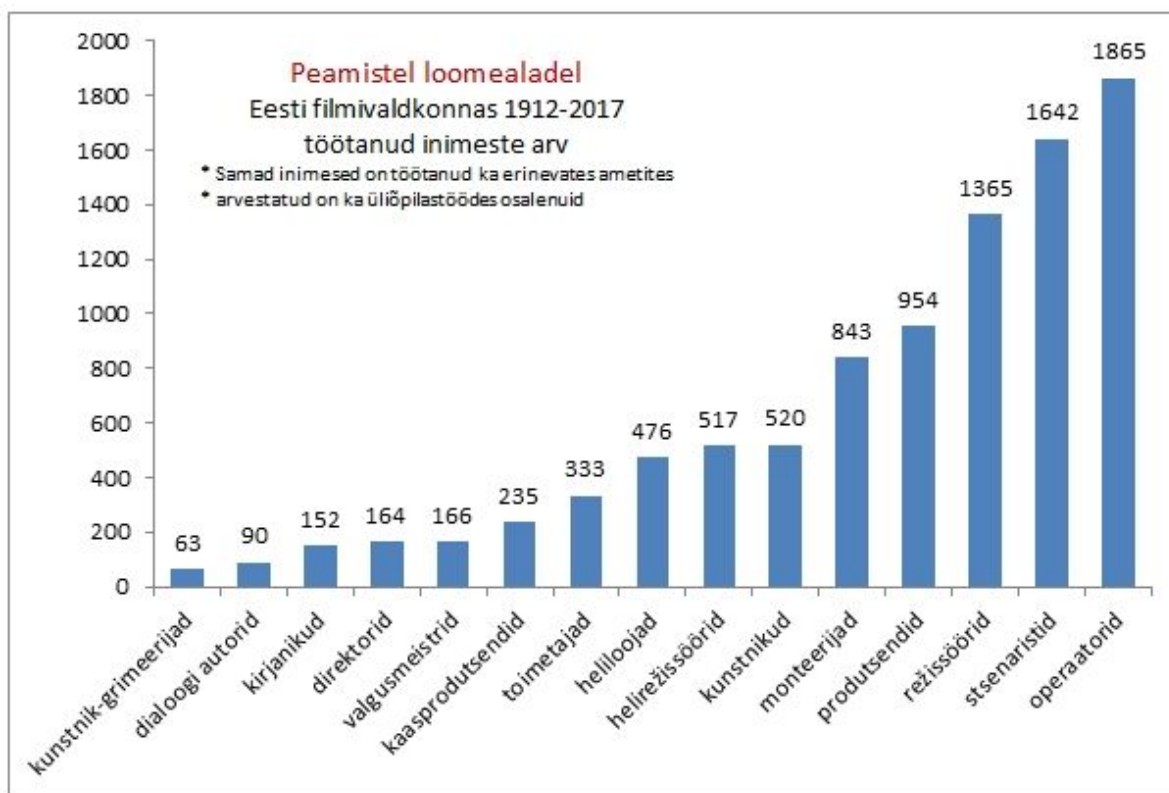
Üldandmed

Eesti filmide tootmises osalenud isikunimede andmebaasis oli seisuga 1.01.2018 rohkem kui 25 000 nime, neist üle 10 000 on näitlejad. Filmide tootmine toimub väga paljude erinevate erialaostustega inimeste koostöös - andmebaasi erialaregistris on üle 180 erialanimetuse. Ametiregister võimaldab analüüsida filmivaldkonna töötajaskonna professionaalset hõivatust, filmitegijate soolist ja vanuselist jaotust.

Filmide tootmisstatistikas eristatakse peamist loomevastutust kandvaid erialasid, neid filmitegijaid, kelle tööpanus mõjutab kõige rohkem töö tulemust – loodud filmide taset. Nende ametite hulka arvatakse enamasti režissöörid, produtsendid, kaasprodutsendid, stsenaristid, dialoogi autorid, operaatorid, kunstnikud, kostüümikunstnikud, heliloojad, helirežissöörid, monteerijad, direktorid, toimetajad ja kirjandusliku alusteose autorid.

Filmivaldkonnas on sage ka ametite üheaegne täitmine, samad inimesed teevad professionaalse karjääri jooksul tööd ka erinevates filmiametites. Allpool olev graafik näitab peamistes loomeametites töötanud inimeste koguarvu Eesti filmiloo jooksul.

Peamistes loomeametites töötanud inimeste arv 1912–2017

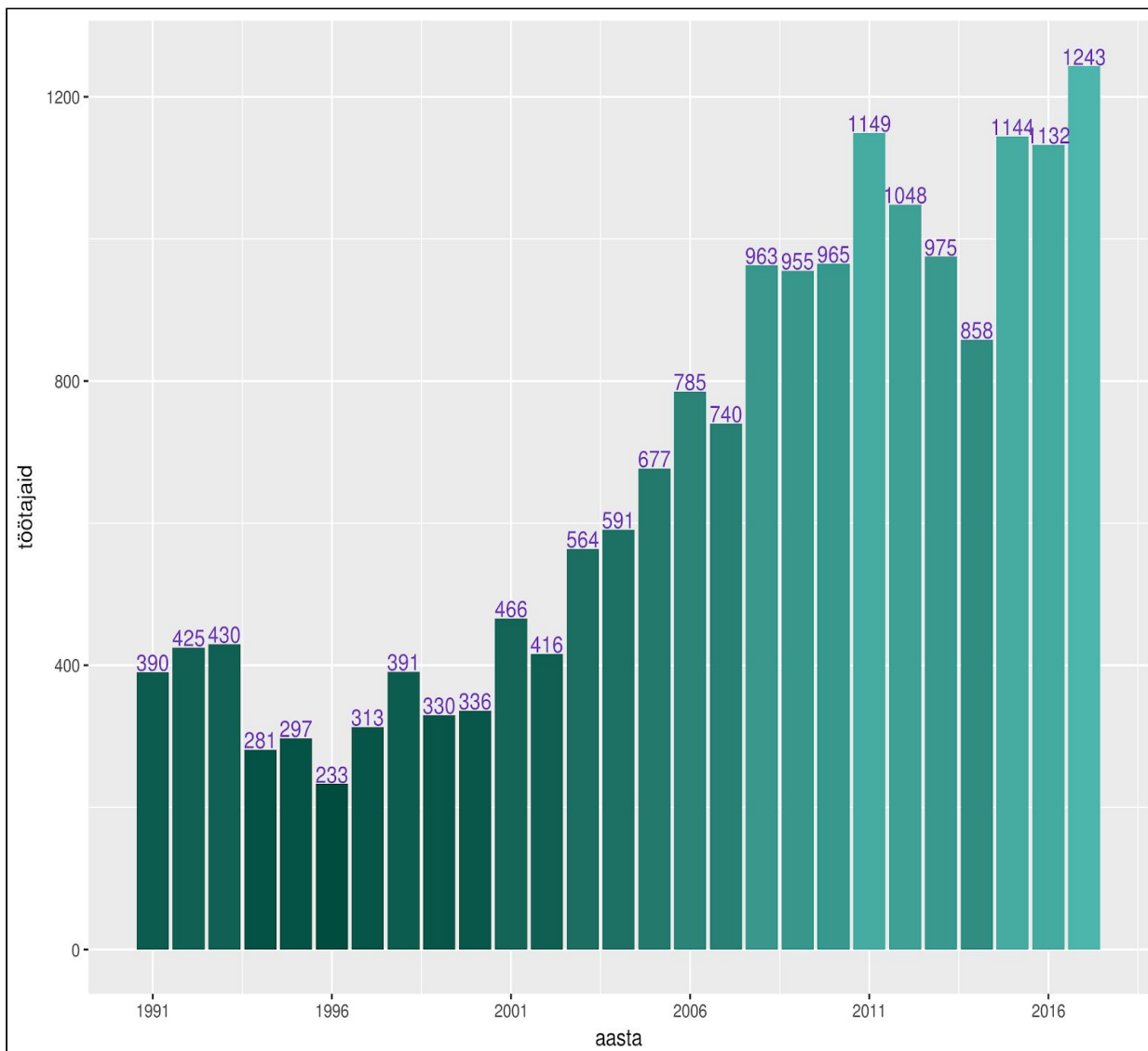

Loomemajanduse statistikas on oluliseks näitajaks valdkonnas aastate põhiselt ja aastate dünaamikas rakendust leidnud töötajate arv. Järgnevad andmed iseloomustavad

filmivaldkonnas töötanud inimeste arvu nii kogu filmiloo (1912–2017) kui taasiseseisvumisaja kohta alates 1991. aastast. Andmete koostamisel on lähtutud eeldusest, et filmitegija igasse ametigrupi arvamiseks on piisav selles ametis ühekordne töötamine.

Eesti taasiseseisvumise järel, aastatel 1991–2017 on töötajate arv filmitööstuses järjepidevalt kasvanud, erandiks perioodid 1994–1996 ja 2012–2014.

Filmitöötajate arv taasiseseisvusaastatel 1991–2017

Andmebaasi analüüs näita, et filmitegijate hulgas on kõige rohkem operaatoreid, stsenaariste, režissööre, produtsente ja monteeri- ja montaažijaid. Filmitootmise spetsiifikast tingitult on mõlema ajaperioodi esikahekümnnes samade filmierialade töötajad. Nagu eelpool öeldud, on andmebaasis fikseeritud andmed enam kui 180 filmiametis töötanud filmitegijate kohta, mis võimaldab edaspidi filmivaldkonnas tööjõudunaamika põhjalikumat analüüsi.

Filmiametites töötanute arv 1912–2017
Filmiametites töötanute arv 1991–2017

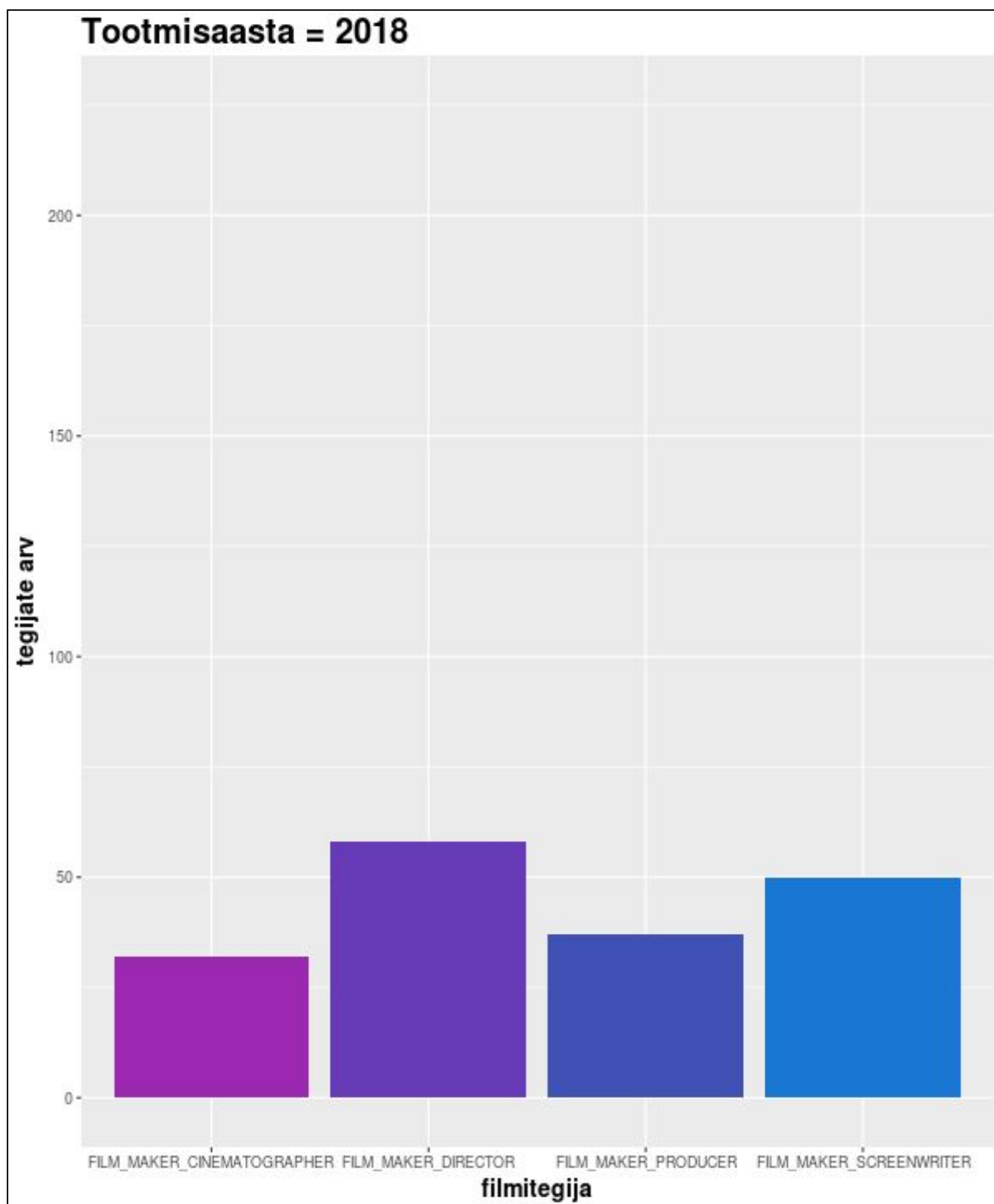
Amet	Töötajaid	Amet	Töötajaid
Operaator	1847	Operaator	1282
Stsenarist	1651	Režissöör ↑	1060
Režissöör	1351	Stsenarist ↓	1047
Konsultant	1145	Produtsent ↑	947
Produtsent	961	Monteerija ↑	755
Monteerija	853	Helirežissöör ↑	476
Kunstnik	530	Helilooja ↑	408
Helirežissöör	525	Konsultant ↓	406
Valgustaja	512	Valgustaja	406
Operaatori assistent	508	Kunstnik ↓	394
Helilooja	481	Tõlkija ↑	348
Režissööri assistent	470	Operaatori assistent ↓	325
Tõlkija	429	Kunstniku assistent ↑	316
Kunstniku assistent	364	Grimeerija ↑	278
Toimetaja	332	Režissööri assistent ↓	275
Autojuht	315	Helioperaator ↑	272
Grimeerija	315	Autojuht ↓	266
Helioperaator	313	Fotograaf ↑	245
Fotograaf	271	Kaasprodutsent ↑	244
Kostüümikunstnik	249	Toimetaja ↓	240

On loodud GIF, mis kujutab nelja põhilise filmitegija – operaatorite, režissööride, produtsentide ja stsenaaristide – koguarvu taasiseseisvumisaastatel (1991–2018). Igal aastal esineb iga inimene vaid ühel korral, seega GIF iseloomustab nende valdkondade hõivatust aastati.

GIF ehk liikuv graafik on leitav <https://tinyurl.com/ydfc6jr7>. Viide on ka lingikogus.

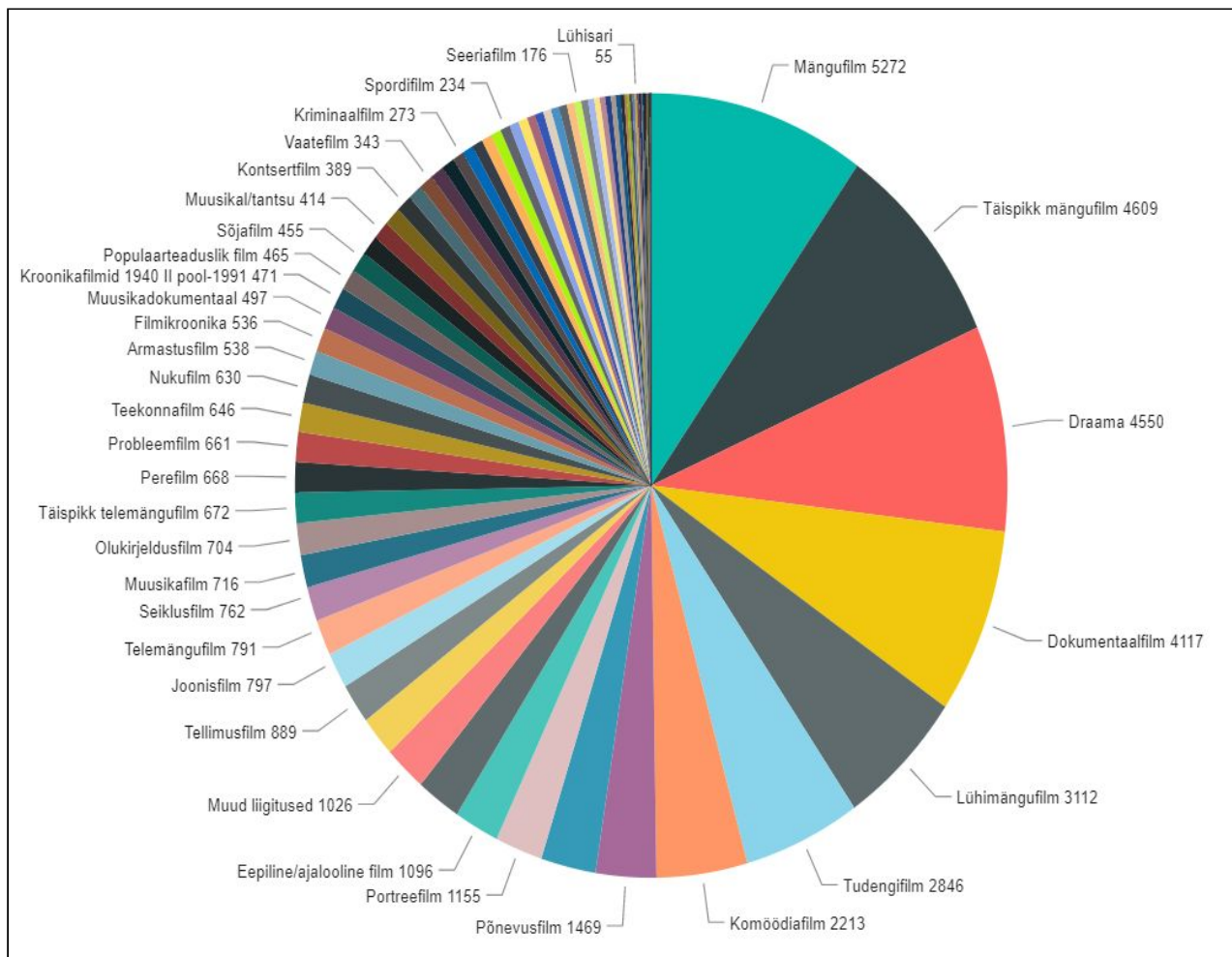
Ekraanitömmis 2018. aasta põhiliste filmivaldkondade hõivatusest

Enim rakendust leiavad filmitegijad mängufilmide tegemises (5272 töötajat läbi aegade), täispikkade mängufilmide (4609), draamade (4550) ja dokumentaalfilmide (4117) tootmises. Andmebaasis on seevastu vähe informatsiooni muu hulgas seriaalide (10) ja telereklaamide (5) tegijate kohta.

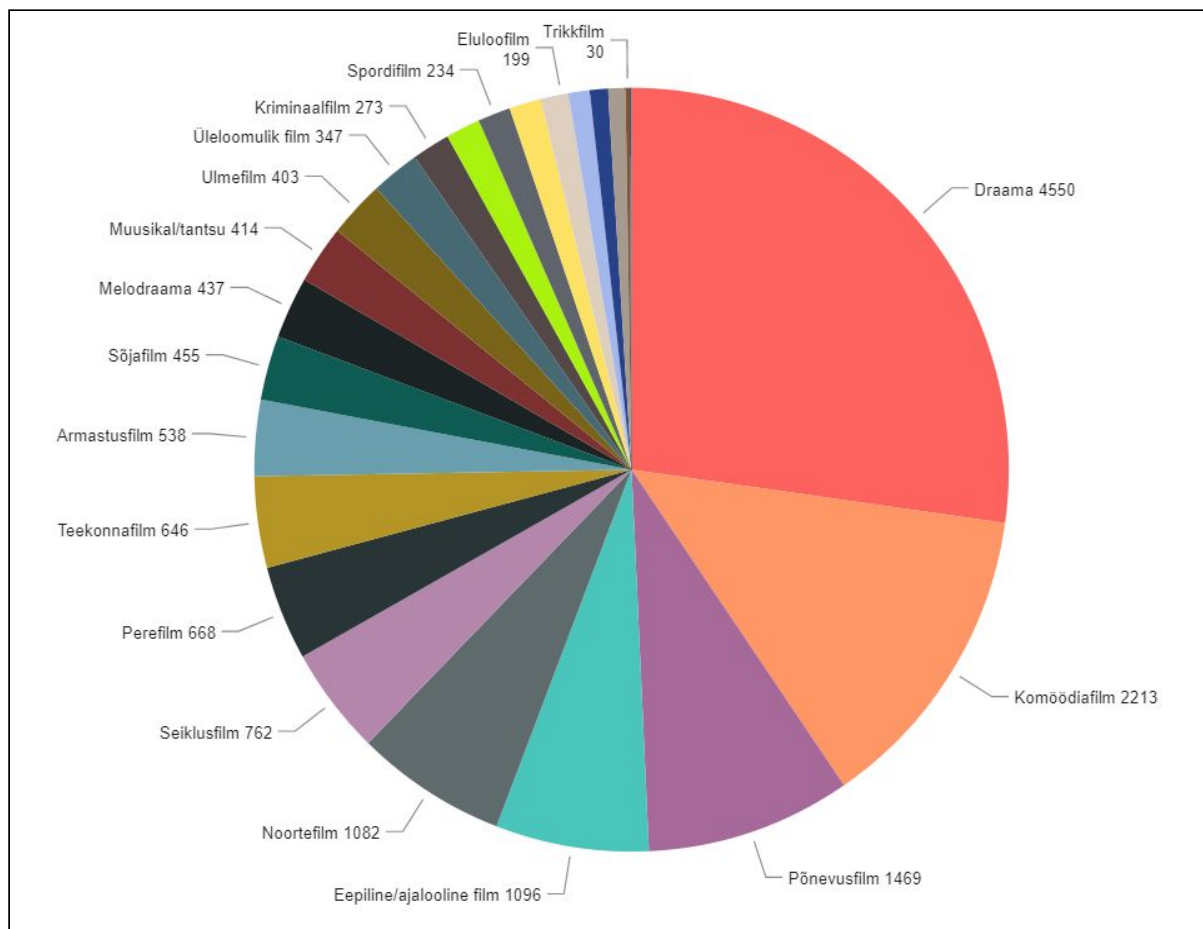
Filmitegijate hõivatuse graafikuid võib lähemalt vaadata <https://tinyurl.com/yas5awex>. Lingi leiab ka lingikogust andmevihiku lõpus.

Filmitegijate koguarv erinevates filmiliikides ja filmižanrites toodetud filmides 1912–2017

Enim filmitegijaid on leidnud rakendust draama- (4550 töötajat läbi aja), komöödia- (2213) ja põnevusfilmide tootmises (1469).

Filmitegijate arv mängufilmide žanrite kaupa

Filmitegijate sooline jaotus

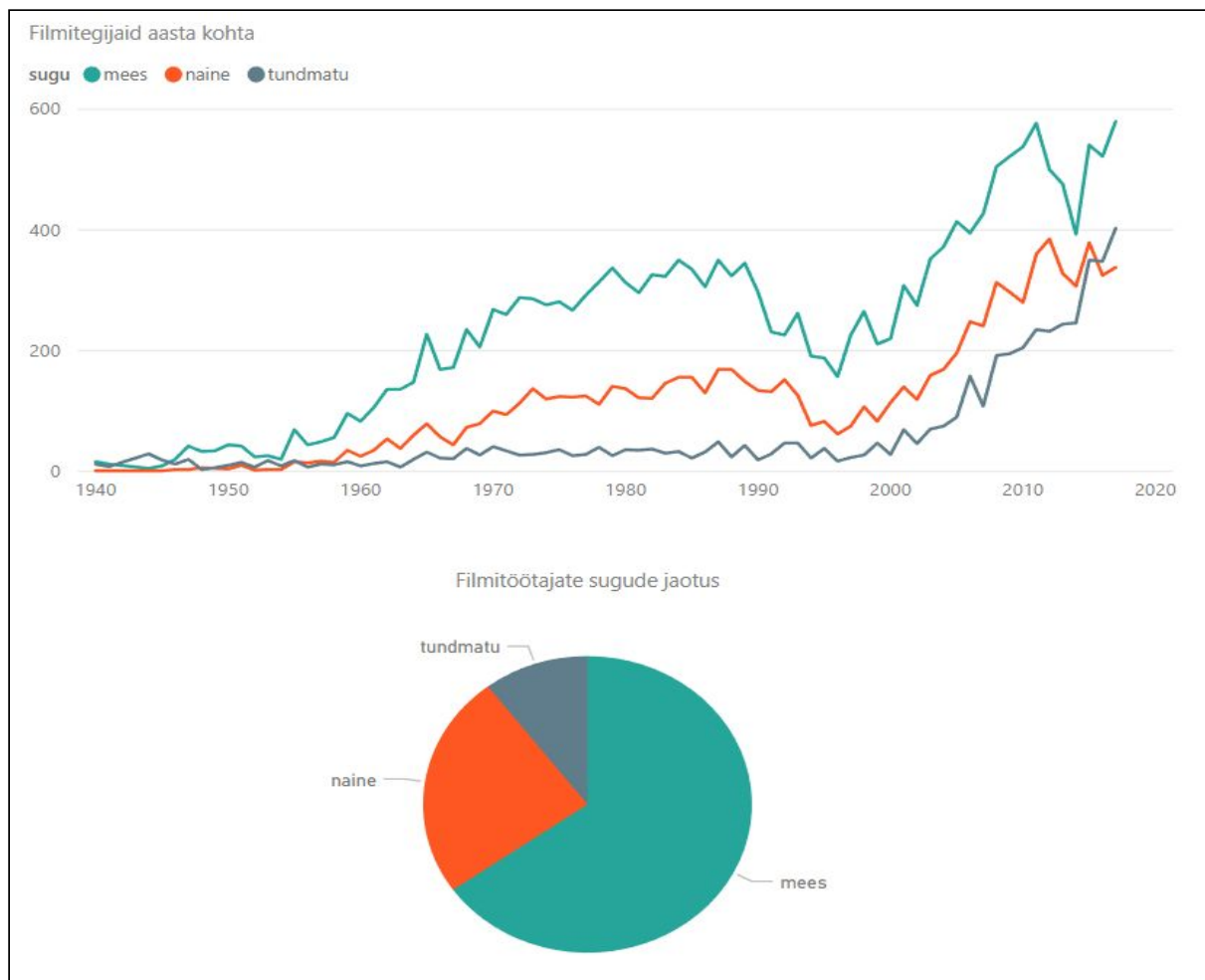
Soolist jaotust uurides selgus, et filmitegijatest valdav enamus ehk 65% on mehed. Naisi on filmitööstuses 24%. Tundmatute kategooria moodustavad põhiliselt võõrapäraste nimedega filmitegijad, mida programm ei tuvastanud. Uuritud ajavahemikus (1940–2017) domineerivad mehed täielikult 3D-ga tegelevates valdkondades, näiteks 3D-animaator, 3D-eelvisualisatsioon, 3D-elemendid, 3D-eriefektid ning 3D-graafika. Lisaks töötavad ainult mehed allveevõtete operaatore, drooni operaatore, laadija, multioperaatore ning õhuvõtete operaatore ametites. Füüsilised ning riskantsed tööd tunduvad jäävat tihti meestele.

Ainult naised töötavad arhiivitoimetaja ning tegelaste mudelite looja alal ning nad esindavad ülekaalukalt ka faasi- ja ümberjoonistaja, negatiivimonteerija, arvutioperaatore, liikumisproovide operaatore ning kostümeerija eriala. Lisaks on märgata, et naised domineerivad erialadel, kus läheb tarvis esteetilisi oskusi, sealhulgas töötavad nad grimeerijatena, juuksuritena ning ka värvijatena.

Üsna sarnane on sooline jaotus asedirektore, nukkude- ja dekoratsioonide valmistaja, järeltöötuse produtsendi, administraatori, teise režissööri ning pilditöötleja ametikohtadel.

Interaktiivne graafik asub <https://tinyurl.com/y89w75cq>. Link on leitav ka lingikogust andmevihiku lõpust.

Filmitegijate sooline jaotus 1940–2017

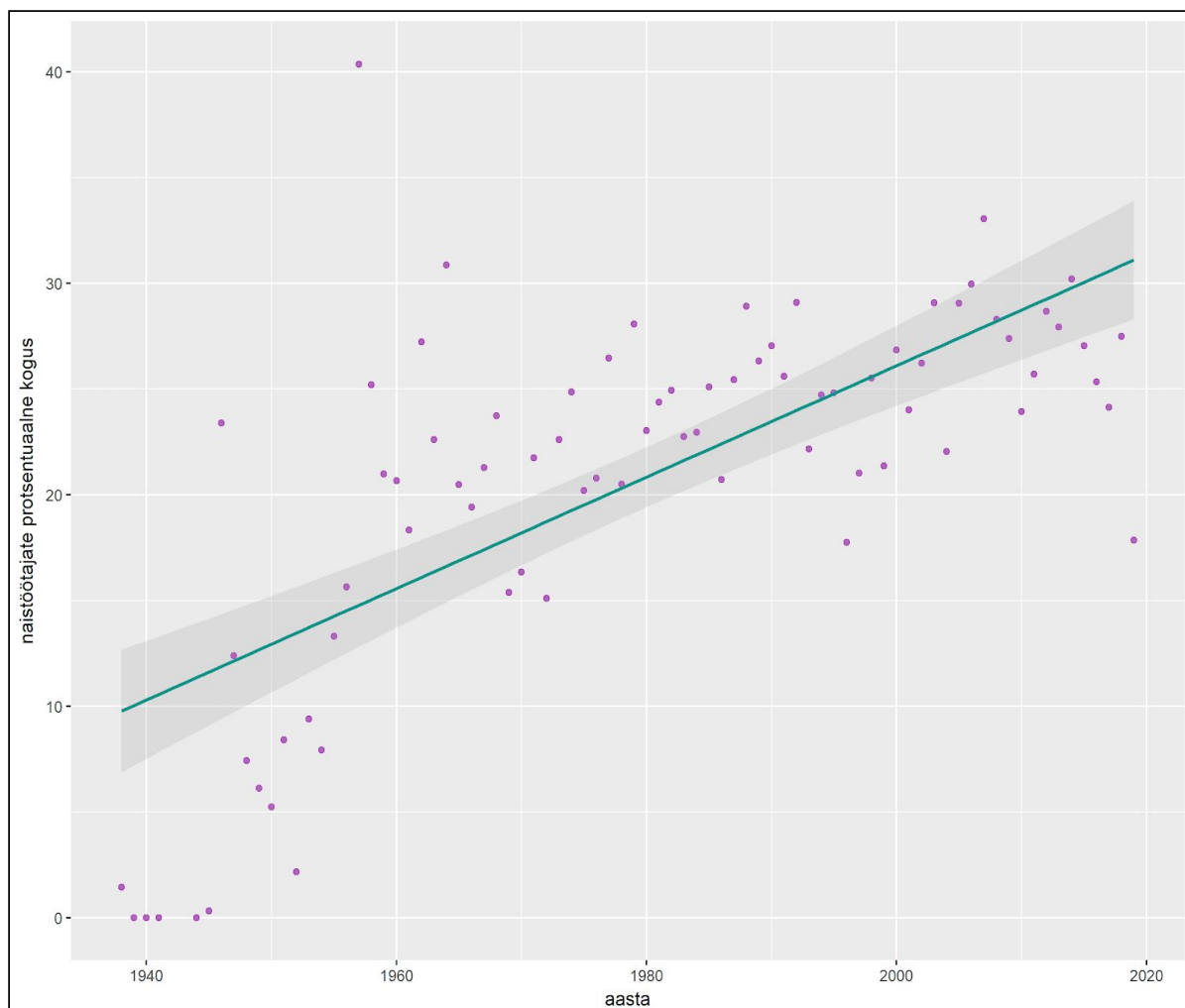

Eraldi on välja toodud ka naistöötajate protsentuaalne kasv aastati. Graafiku jaoks on valitud ajavahemik 1940. aastast 2017. aastani, seega on naistöötajate kasvu ennustav joon veidi kallutatud. Arvutuse tulemus näitab, et naistöötajaid on filmitegijate hulgas iga aastaga keskmiselt 0,26% rohkem. Seega tuleb iga aastaga naisi filmitööstusesse veidi juurde.

Naisfilmitegijate osakaal (%) aastate kaupa (1940–2017)

Filmitegijate vanus esimese filmi tegemise ajal

Oma esimese töö filmitootmisgrupis saavad kõige noorematena teine monteerija, faasivärvija ning jumestuskunstnikud, kes olid esimese filmi tootmise ajal keskmiselt 19-aastased. Ealt vanimate filmitegijate hulka võib lugeda teksti toimetajad (keskmiselt 54-aastased) ning stsenaariumi konsultandid (keskmiselt 60-aastased). Filmide kirjandusliku alusteose autorite vanuse arvutust mõjutab kirjandusteose (romaani, novelli, jutustuse) põhjal toodetud filmi valmimisaasta, mis sageli on märksa hilisem autori eluaastatest.

Peamiste loomevaldkondade esindajad teevad oma erialal esimese filmi valdavalt 30ndates eluaastates: operaatorid - 31, stsenaaristid - 37, režissöörid - 31, produtsendid - 31, monteerijad - 25, kunstnikud - 30, helirežissöörid - 27, heliloojad - 32, toimetajad - 32, kaasprodutsendid - 37, valgusmeistrid - 33, filmidirektorid - 33, autorid - 35, dialoogi autorid - 31.

Produktiivsemad filmitegijad 1991–2018

Nimi	Ametites (kordi)	Ametid	Näited
Arvo Vilu	323	Operaator, valgustaja, režissöör	“Karu süda” 2001, “Täna mängime sõda” 2016
Erik Norkroos	243	Režissöör, produtsent, operaator, värvimääraja, monteeriija, helioperaator, stsenaarist	“Hingemaa” 2016, “Kihnu pulm” 2009
Peeter Ülevain	224	Operaator	“Savisaare protsess” 2016, “Stiilipidu” 2005
Horret Kuus	204	Helirežissöör, helikujundaja, dublaaži režissöör, helilooja	“Klassikokkutulek 2” 2018, “Minu näoga onu” 2017, “Sangarid” 2017, “Lotte ja kuukivi saladus” 2011
Jaan Tootsen	180	Režissöör, produtsent, stsenaarist, monteeriija, poomimees, heliinsener, teksti lugeja	“Disko ja tuumasõda” 2009, “Velosoofid” 2013
Ivo Felt	150	Helirežissöör, produtsent	“Mandariinid” 2013, “Röövlirahnu Martin” 2005, “Nimed marmortahvlil” 2002, “Minu Leninid” 1997
Riho Västriik	136	Režissöör, produtsent, operaator, stsenaarist, monteeriija, helioperaator, toimetaja, teksti lugeja, tootmisjuht	“Must alpinist” 2015, “Maastiku mustrid” 2014
Andrus Kilki	127	Operaator, autor	“Valge lossi legend” 2009, “Kodavere kihelkonna kiigepidu” 2007
Harmo Kallaste	122	Helirežissöör, helimonteeriija, helikujundaja, dublaaži režissöör	“November” 2017, “Seenelkäik” 2012, “Kõrini” 2005
Tiina Andreas	120	Helirežissöör, helikujundaja, helimonteeriija, dublaaži režissöör	“Õnn tuleb magades” 2016, “Rotilõks” 2011, “Punane elavhõbe” 2010, “Lepatriinude jõulud” 2001

Filmitegijad 1991–2017 (tähesuurus korreleerub tehtud filmide arvuga)

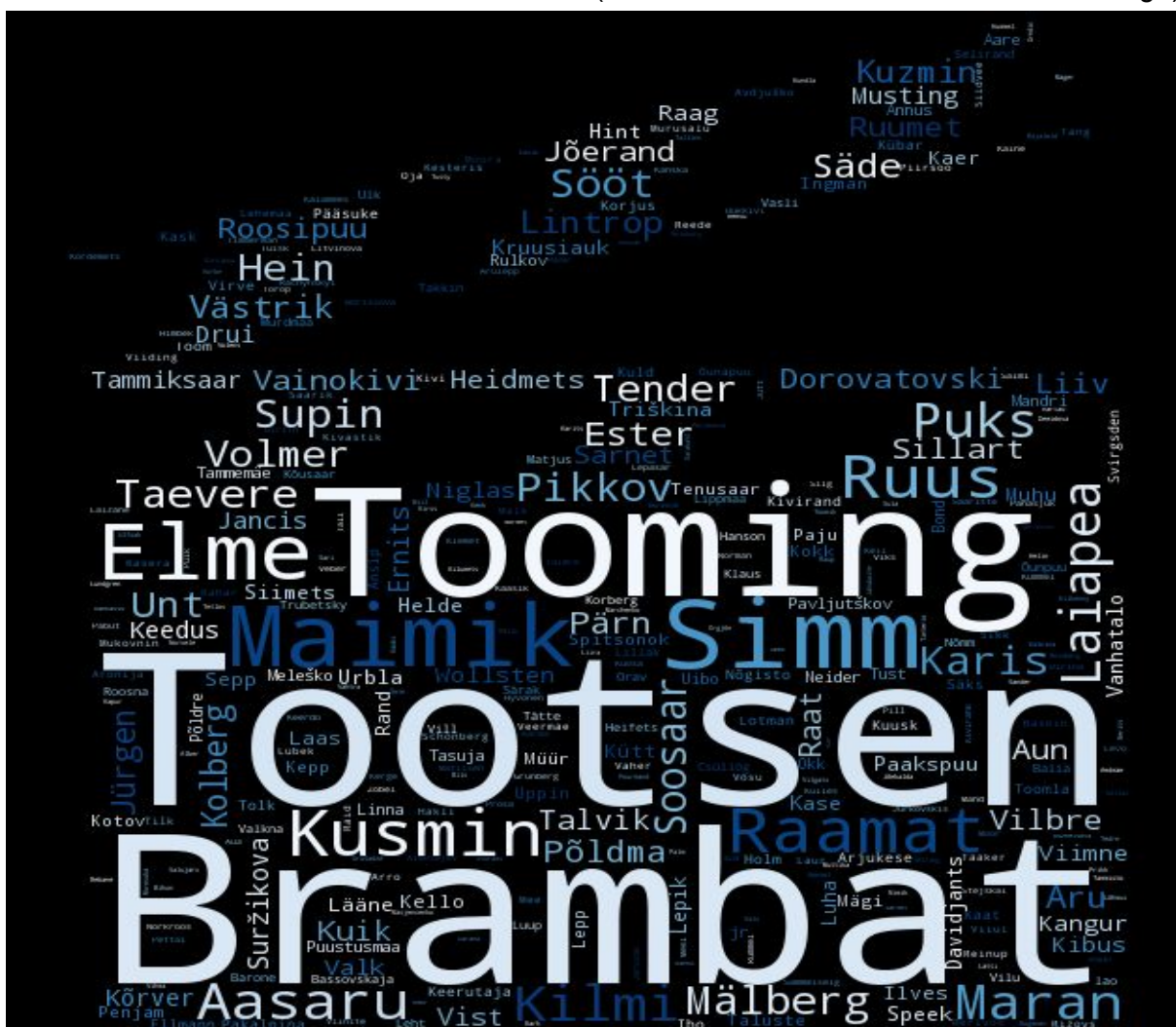
Eraldi oleme välja toodud produktiivsemad režissöörid ja operaatorid. Tabelites on samuti märgitud mõned nende osalusel loodud filmid.

Produktiivsemad režissöörid aastatel 1991–2018

Nimi	Tehtud filme	Näited
Jaan Tootsen	58	“Velosoofid” 2013, “Uus maailm” 2011
Peeter Brambat	56	“Soomaa viis aastaaega” 2000, “Tšernobõl” 1996
Peeter Tooming	47	“Kitseküla” 1993
Peeter Simm	42	“Georg” 2007, “Kõrini!” 2005, “Ameerika mäed”

		1994
Toivo Elme	36	“22. üldlaulupidu” 1994, “Laulutaadi lahkumine” 1993
Andres Maimik	34	“Minu näoga onu” 2017, “Jan Uuspõld läheb Tartusse” 2007
Toivo Kusmin	34	“Suur Tõll” 1996
Rein Raamat	31	“Kahe peaga Jaanus” 2009
Heikki Aasaru	30	“Riigiks saamine” 1993
Jaak Kilmi	29	“Sangarid” 2017, “Täitsa lõpp” 2011, “Sigade revolutsioon” 2004

Filmirežissöörid 1991–2018 (tähesuurus korreleerub tehtud filmide arvuga)

Filmirežissööride mängu võib mängida <https://learningapps.org/view3651955>, kus peab ühendama filmi plakati ja režissööri nime. Lisaks on võimalik mängida naisfilmirežissööride mängu <https://learningapps.org/view3709412>, kus tuleb ühendada režissööri pilt nimega.

Produktiivsemad operaatorid aastatel 1991–2018

Nimi	Tehtud filme	Näited
Arvo Vilu	311	“Täna mängime sõda” 2016, “Kursi koolkond” 2005
Peeter Ülevain	222	“Savisaare protsess” 2016
Erik Norkroos	100	“Hingemaa” 2016, “Kihnu pulm” 2009
Rein Kotov	69	“Seltsimees laps” 2018, “1944” 2015, “Mandariinid” 2013
Edgar Väär	67	“Balti riikide iseseisvuse saavutamise teemalised intervjuud 1991” 1991
Andrus Kilki	64	“Valge lossi legend” 2009, “Kodavere kihelkonna kiigepidu” 2007
Mait Mäekivi	55	“Kormoranid ehk nahkpükse ei pesta” 2011, “Punane elavhõbe” 2010, “Stiilipidu” 2005
Ago Ruus	53	“Ameerika mäed” 1994, “Lammas all paremas nurgas” 1992
Mihkel Soe	49	“Minu näoga onu” 2017, “Klassikokkutulek” 2016, “Nullpunkt” 2014
Gennadi Meleško	47	“22. üldlaulupidu” 1994, “Referendum põhiseaduses” 1992

Filmioperaatorid 1991–2017 (tähesuurus korreleerub tehtud filmide arvuga)

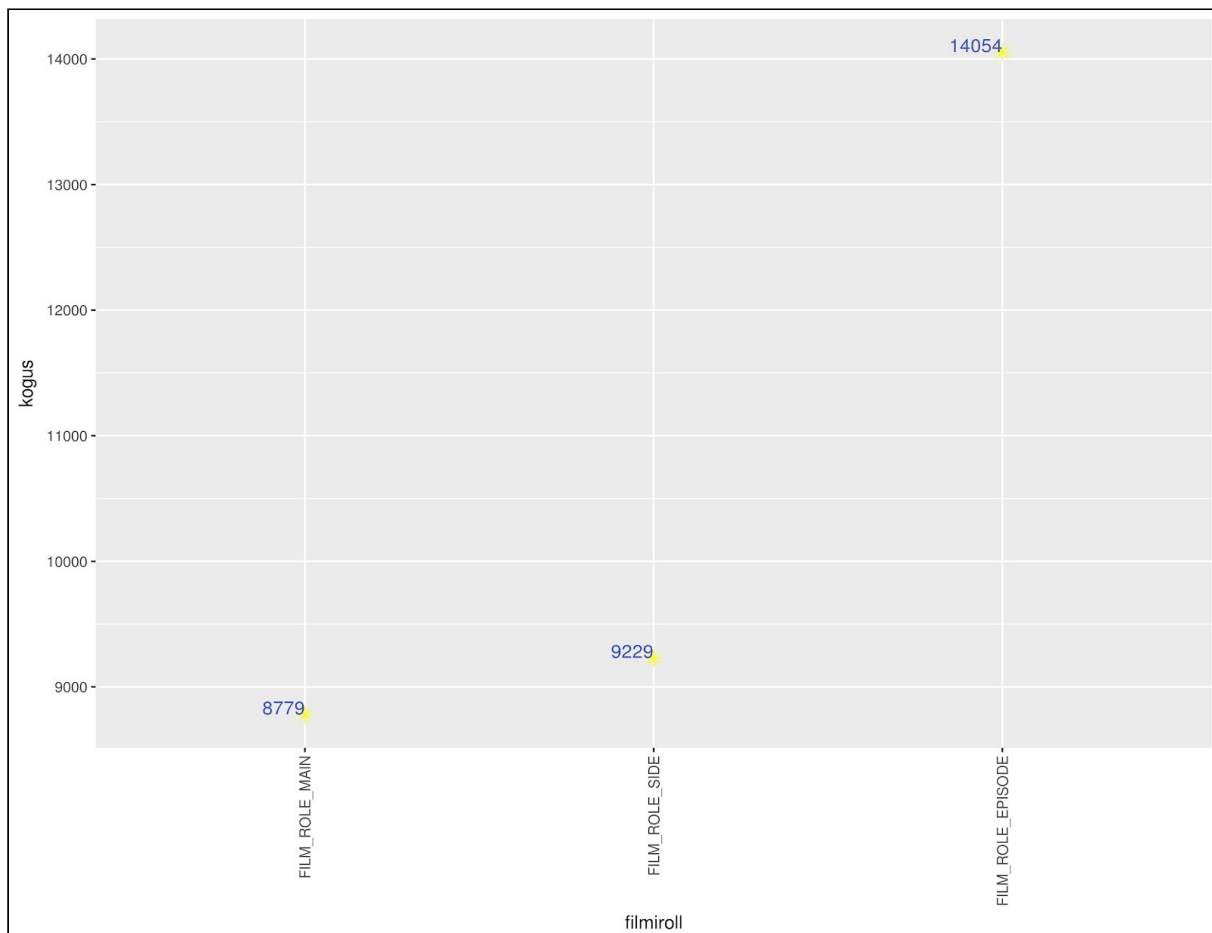

VI Filminäitlejad

Eesti filmi andmebaas sisaldab andmeid üle 10 000 näitleja kohta, kes on mänginud lavastuslikes filmides pea-, kõrval- ja episoodilistes rollides.

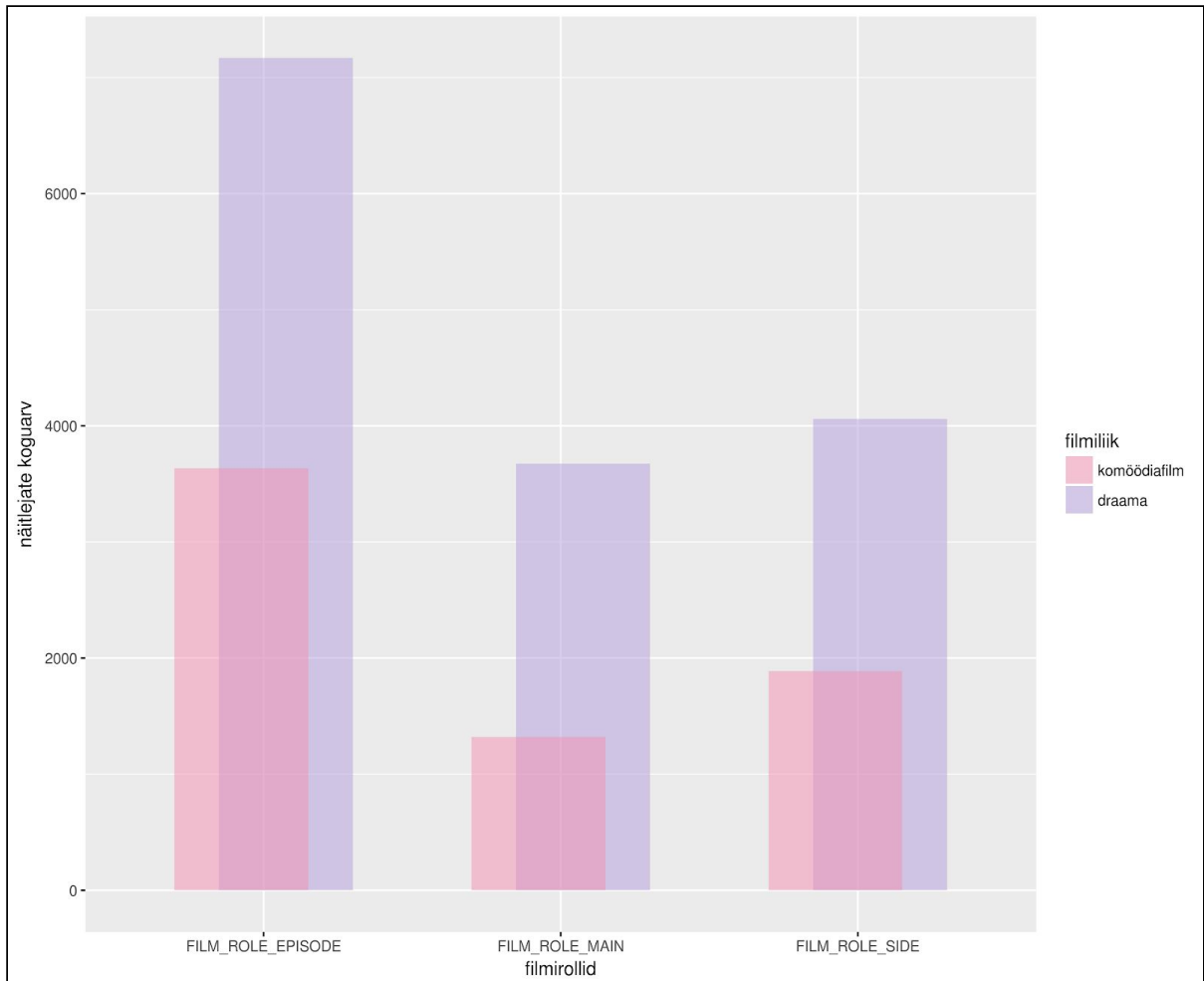
Kõrval-, pea- ja episoodiliste rollide osatäitjate arv

Enim on olnud osatäitjaid episoodilistes rollides, järgnevad kõrvalosatäitjad ja peaosatäitjad.

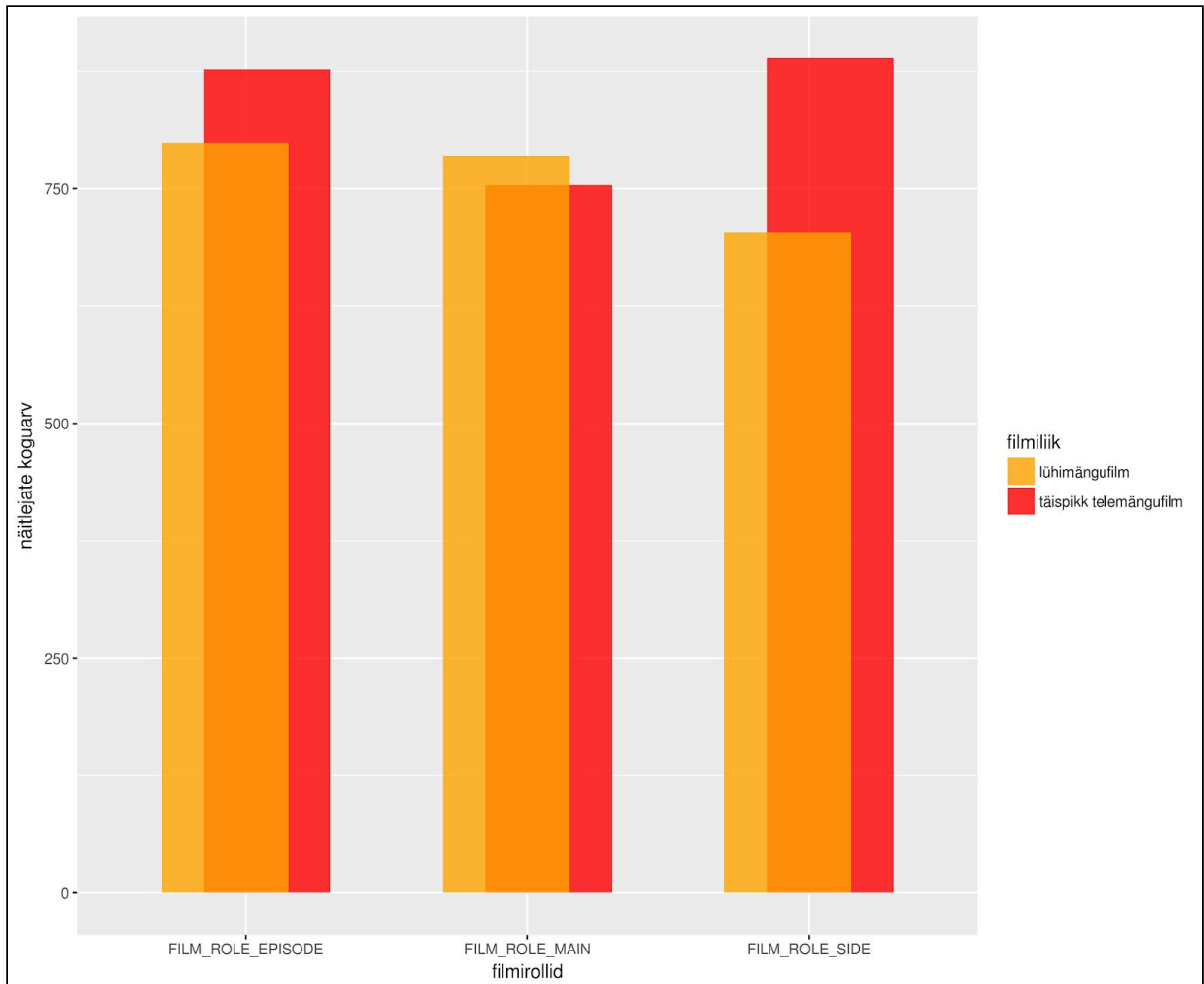
Näitlejate koguarv draama- ja komöödiafilmides

Näitlejate koguarv draamafilmides on pea poole suurem kui komöödiafilmides. Draamafilmide peaosades on esinenud üle 3500 näitleja, kõrvalosades veidi enam kui 4000 ja episoodilistes osades kokku üle 7000 näitleja.

Näitlejate koguarv lühimängufilmides ja täispikkades telemängufilmides

Täispikkades telemängufilmides on episoodilistes ja kõrvalosades mänginud näitlejate koguarv enam-vähem sama, peaosades on mänginud veidi üle 750 näitleja. Lühimängufilmides on episoodilistes ja peaosades kokku peaaegu sama palju näitlejaid, veidi üle 750, kõrvalosades on näitlejaid olnud alla 750.

Täispikkades mängufilmides peaosades enim mänginud meesnäitlejad (rollide arv)

 24	 24	 21	 20	 16
Jüri Järvet	Tõnu Kark	Lembit Ulfsak	Aarne Uksküla	Rein Areni
 14	 14	 14	 12	 11
Arvo Kukumägi	Kaljo Kiisk	Ants Eskola	Sulev Luik	Mait Malmsten
 11	 10	 10	 10	 9
Ain Lutsepp	Evald Hermaküla	Mikk Mikiver	Heino Mandri	Hugo Laur
 9	 8	 8	 8	 8
Rudolf Nuude	Juhan Ulfsak	Kaarel Karm	Enn Klooren	Hendrik Toompere
 7	 7	 6	 6	 6
Einari Koppel	Enn Kraam	Märt Avandi	Jan Uuspõld	PriitVõigemast
 6	 6	 6	 5	 5
Tõnu Oja	Tambet Tuisk	Ilmar Tammur	Evald Aavik	Kalju Komissarov

Viies pearollis on mänginud ka Helend Peep, Oskar Liigand, Jaan Rekkor, Ago Roo, Rudolf Allabert, Peeter Oja, Paul Ruubel, Andrus Vaarik, Mati Klooren, Aleksander Eelmaa, Leonhard Merzin, Lembit Peterson, Ants Lauter ja Taavi Eelmaa.

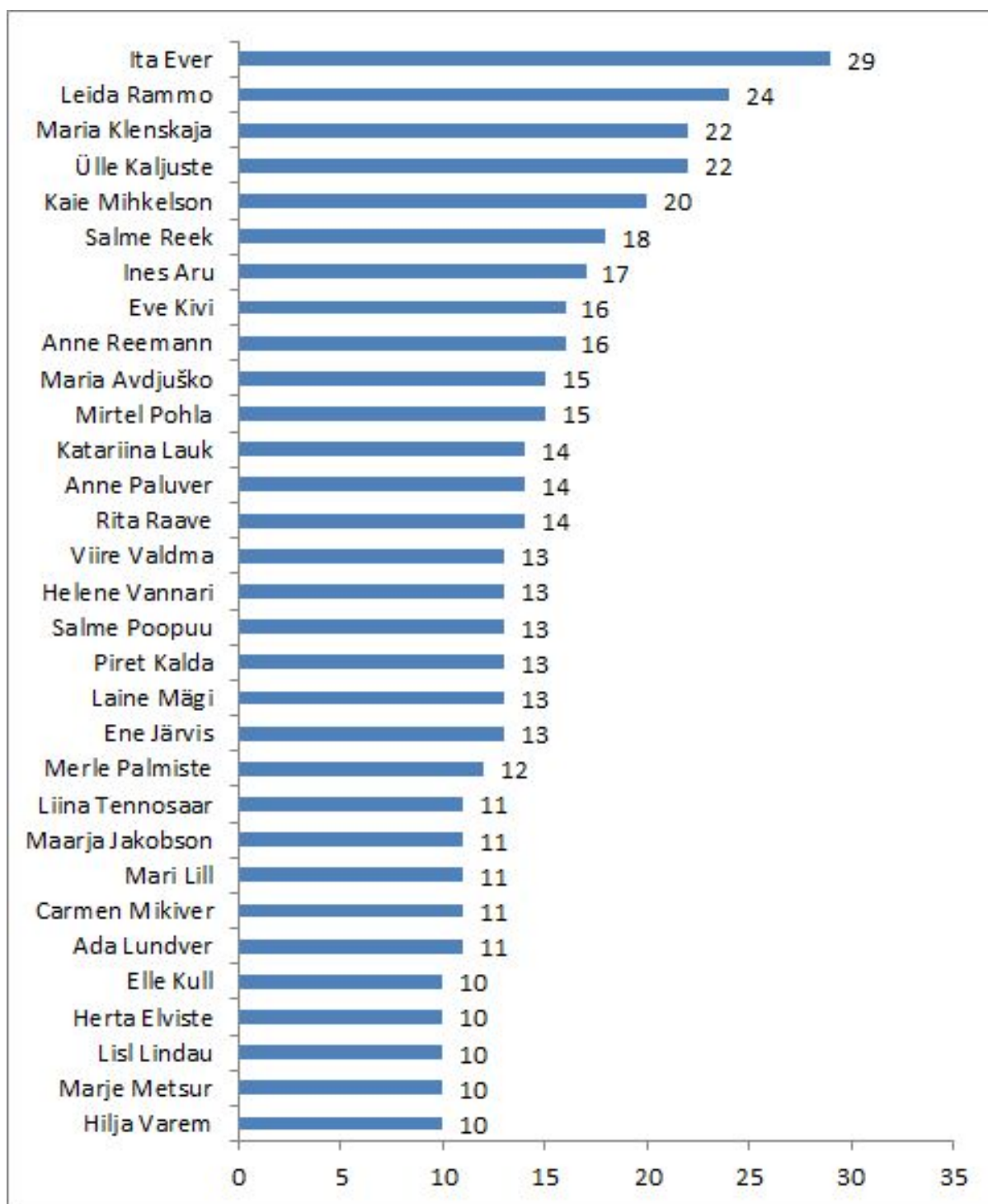
Täispikkades- ja lühimängufilmides peaosades enim mänginud naisnäitlejad (rollide arv)

 17	 8	 10	 10	 9
Ita Ever	Kateriina Lauk	Maria Avduško	Maria Klenskaja	Mirtel Pohla
 9	 8	 7	 7	 7
Ülle Kalluste	Kale Mihkelson	Rita Raave	Merle Palmiste	Elle Kull
 6	 6	 5	 5	 5
Raine Loo	Eve Kivi	Anne Reemann	Mari Abel	Viire Valdma
 5	 5	 5	 5	 5
Epp Eespäev	Jaanika Anum	Maarja Jakobson	Liina Tennosaar	Herta Elviste
 5	 5	 5	 4	 4
Katriin Välbe	Marika Korolev	Tiina Tauralte	Üli Lindau	Rea Lest
 4		 4	 4	
Carmen Mikiver	Olga Holts	Hilja Vareim	Laine Mägi	Katri Horma
 4	 4	 4	 4	 4
Piret Kalda	Elina Reinold	Evi Rauur	Lenna Kuurmaa	Leila Säälik
 3		 3	 3	 3
Inga Salurand	Ly Schönberg	Ene Rämmeld	Ene Järvis	Ada Lundver

Kolmes pearollis on mänginud ka Terje Luik, Aino Talvi, Maiken Schmidt, Marilyn Jurman, Ines Aru, Margarita Terehova, Regina Razuma, Lia Laats, Hele Kõre ja Kersti Kreismann.

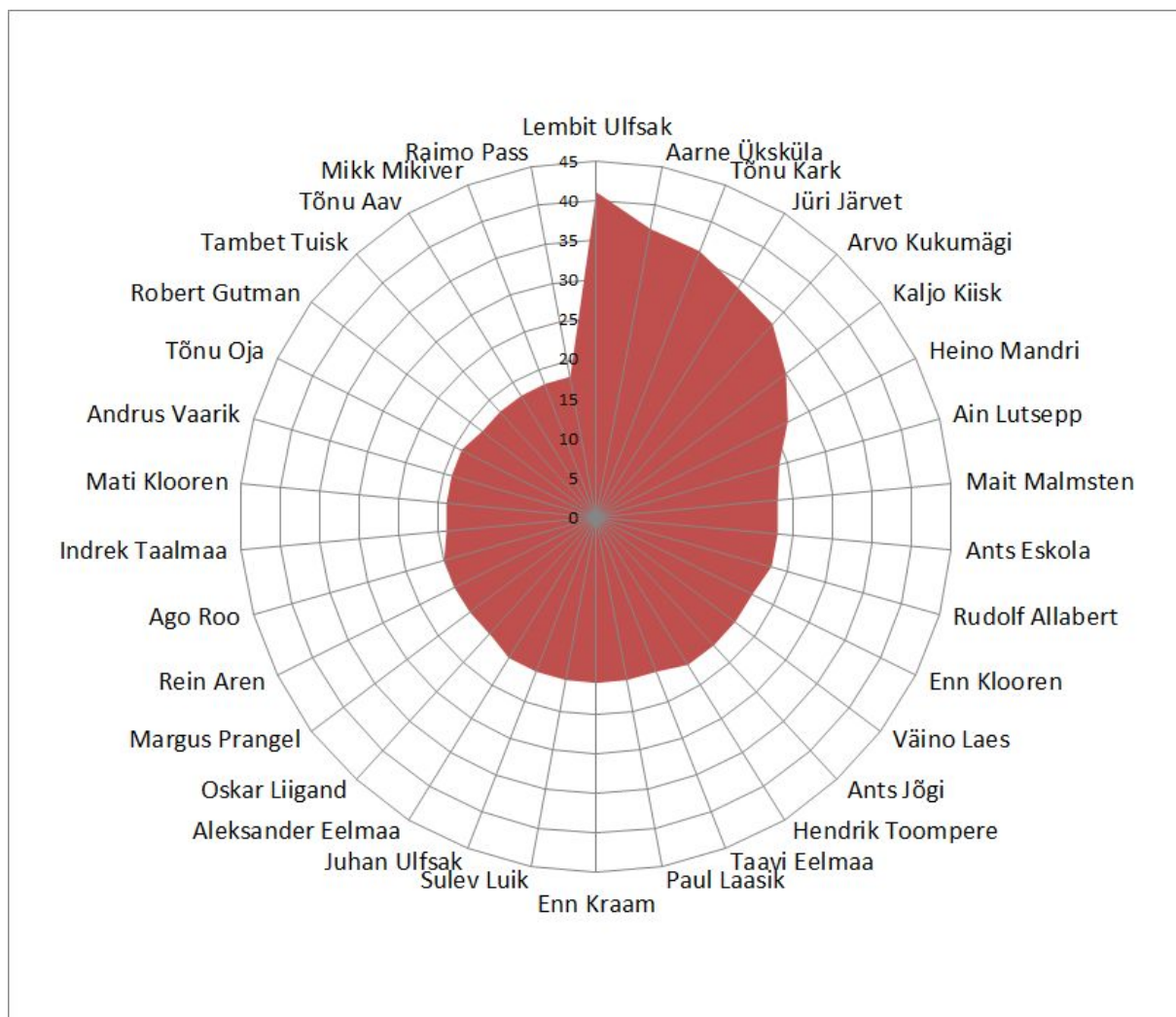

Mängufilmides 10 ja enam rolli (pearoll+kõrvalroll+episoodiline roll) teinud naisnäitlejat

---

Mängufilmides 12 ja enam rolli (pearoll+kõrvalroll+episoodiline roll) teinud meesnäitlejad

Joonisel on meesnäitlejad, kes teinud 18 ja enam rolli, neist esimesed viis on **Lembit Ulfsak** - 41 rolli, **Aarne Üksküla** - 37, **Tõnu Kark** - 36, **Jüri Järvet** - 34 ja **Arvo Kukumägi** - 33 rolli.

17 rolli - Ivo Uukkivi, Egon Nuter, Peeter Volkonski, Rein Oja

16 rolli - Olev Eskola, Hugo Laur

15 rolli - Raivo E. Tamm, Gert Raudsepp

14:rolli - Lembit Anton, Hannes Kaljujärv, Jan Uuspõld, Herardo Contreras, Evald Hermaküla

13 rolli - Lembit Peterson, Rain Tolk, Evald Aavik, Rain Simmul, Ants Ander, Rudolf Nuude, Jaan Rekkor

12 rolli - Kalju Komissarov, Endel Simmermann, Guido Kangur, Meelis Rämmeld, Tiit Lilleorg ja Paul Poom

Filminäitlejate TOP 50

Koht	Näitleja	Rolle
1	Lembit Ulfsak	69
2	Aarne Üksküla	67
3	Ita Ever	56
4	Jüri Järvet	45
5	Tõnu Kark	44
6	Arvo Kukumägi	44
7	Heino Mandri	41
8	Kaljo Kiisk	41
9	Andrus Vaarik	39
10	Maria Klenskaja	39
11	Tõnu Oja	39
12	Ülle Kaljuste	38
13	Margus Prangel	38
14	Anne Reemann	35
15	Indrek Taalmaa	35
16	Salme Reek	34
17	Mait Malmsten	34
18	Ivo Uukkivi	34
19	Mikk Mikiver	34
20	Tõnu Aav	33
21	Taavi Eelmaa	33
22	Enn Klooren	32
23	Taavi Teplenkov	32
24	Kaie Mihkelson	32
25	Peeter Volkonski	32

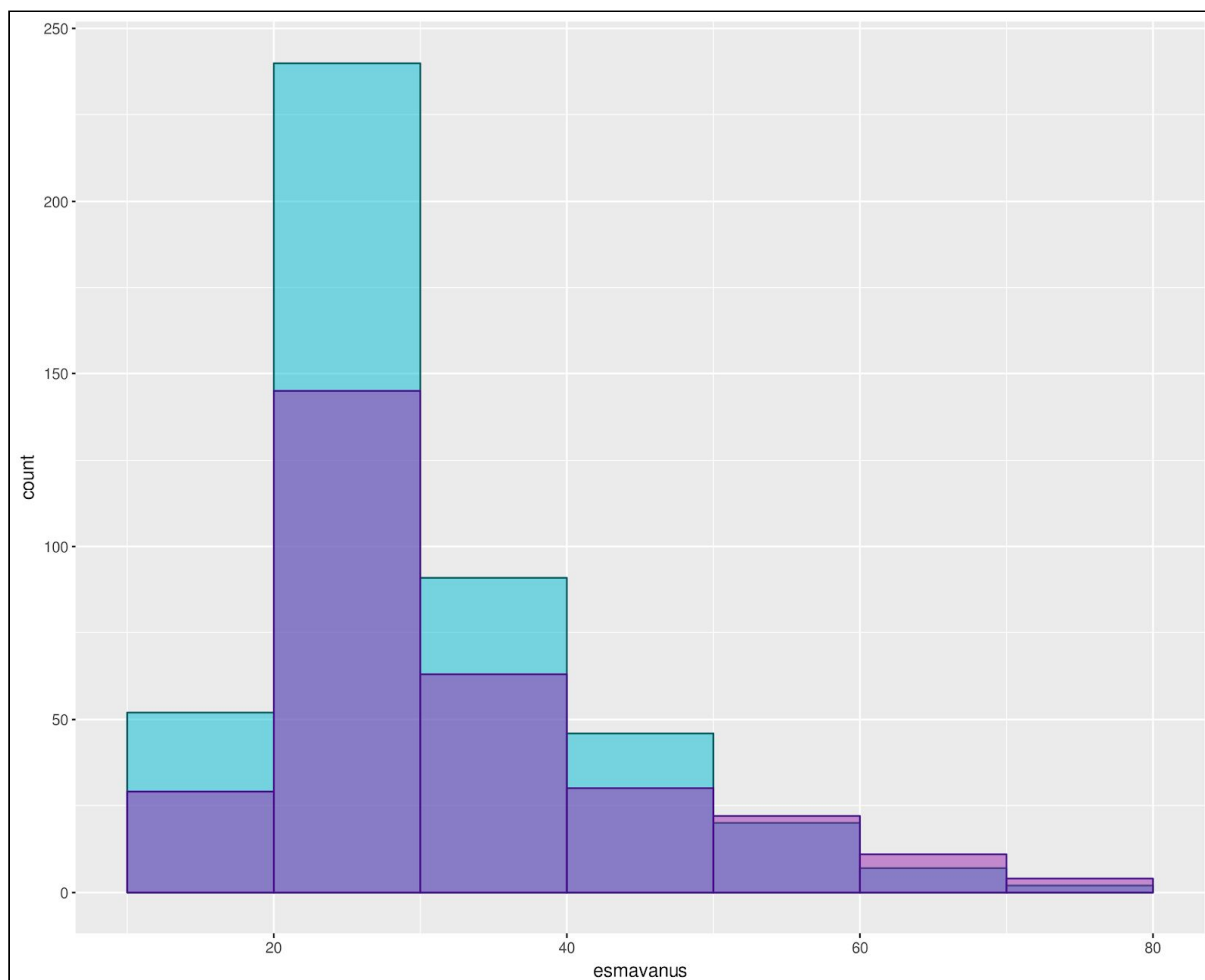
Rolle kõigis mängufilmiikides kokku

Koht	Näitleja	Rolle
26	Ants Eskola	31
27	Ain Lutsepp	31
28	Rudolf Allabert	31
29	Enn Kraam	31
30	Mati Klooren	31
31	Leida Rammo	30
32	Aleksander Eelmaa	30
33	Jüri Krjukov	30
34	Väino Laes	30
35	Hendrik Toompere	30
36	Ago Roo	30
37	Sulev Luik	30
38	Jan Uuspõld	30
39	Peeter Oja	29
40	Raivo E. Tamm	29
41	Egon Nuter	28
42	Paul Laasik	28
43	Juhan Ulfsak	28
44	Ants Jõgi	28
45	Anu Lamp	27
46	Ada Lundver	27
47	Liina Tennosaar	27
48	Guido Kangur	26
49	Gert Raudsep	26
50	Rein Aren	26

Filminäitlejate valik filmirollidesse sõltub oluliselt mängufilmide liigist ja žanrist ning seepärast on enim filmirolle teinud näitlejate pingerida ja nende rollide arv täispikkades mängufilmides, lühimängufilmides, telemängufilmides ja tudengimängufilmides küllalt erinev. TOP 50 tabelis on iga filminäitleja kohta summeeritud peaosatäitjate, kõrvalosatäitjate ja episoodilistes rollides esinemise arv kõigis mängufilmiliikides kokku.

Pea- ja kõrvalosatäitjate vanus nende esimestes filmirollides

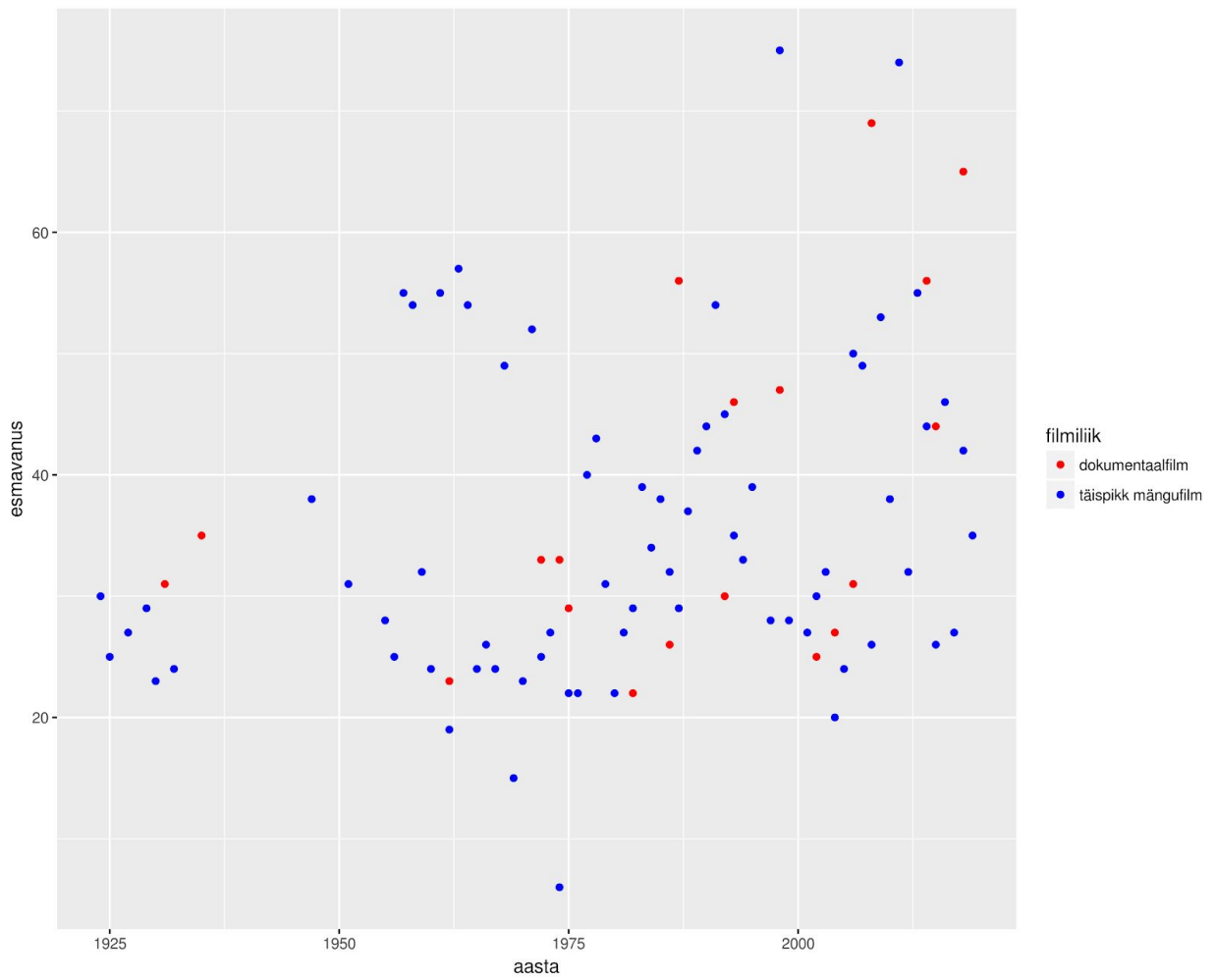
Sinine värv tähistab peaosatäitjaid ja roosa kõrvalosatäitjaid. Ligi 250 peaosatäitjat olid esimest filmirolli mängides vanuses 20–30. Kõrvalosatäitjaid, kes selles vanuses oma esimese rolli tegid, oli veidi alla 150ne. 40–50-aasta vanuses mängis filmis peaosatäitjatena esmakordselt alla 50 näitleja ning kõrvalosatäitjatest veidi üle 30ne. 60-aastaselt mängis kõrvalosades alla 10 inimese.

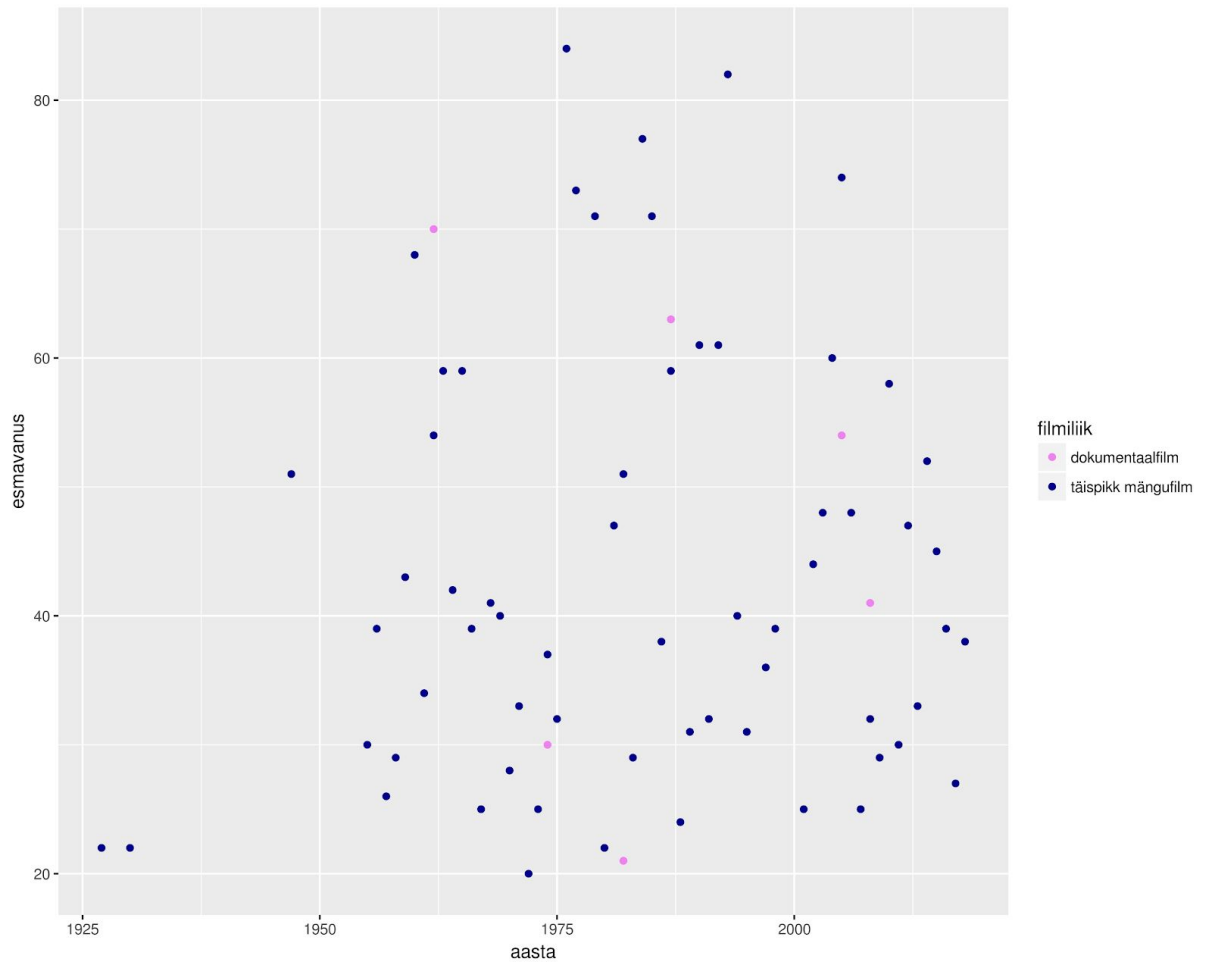

Dokumentaalfilmides ja mängufilmides osalenute vanus

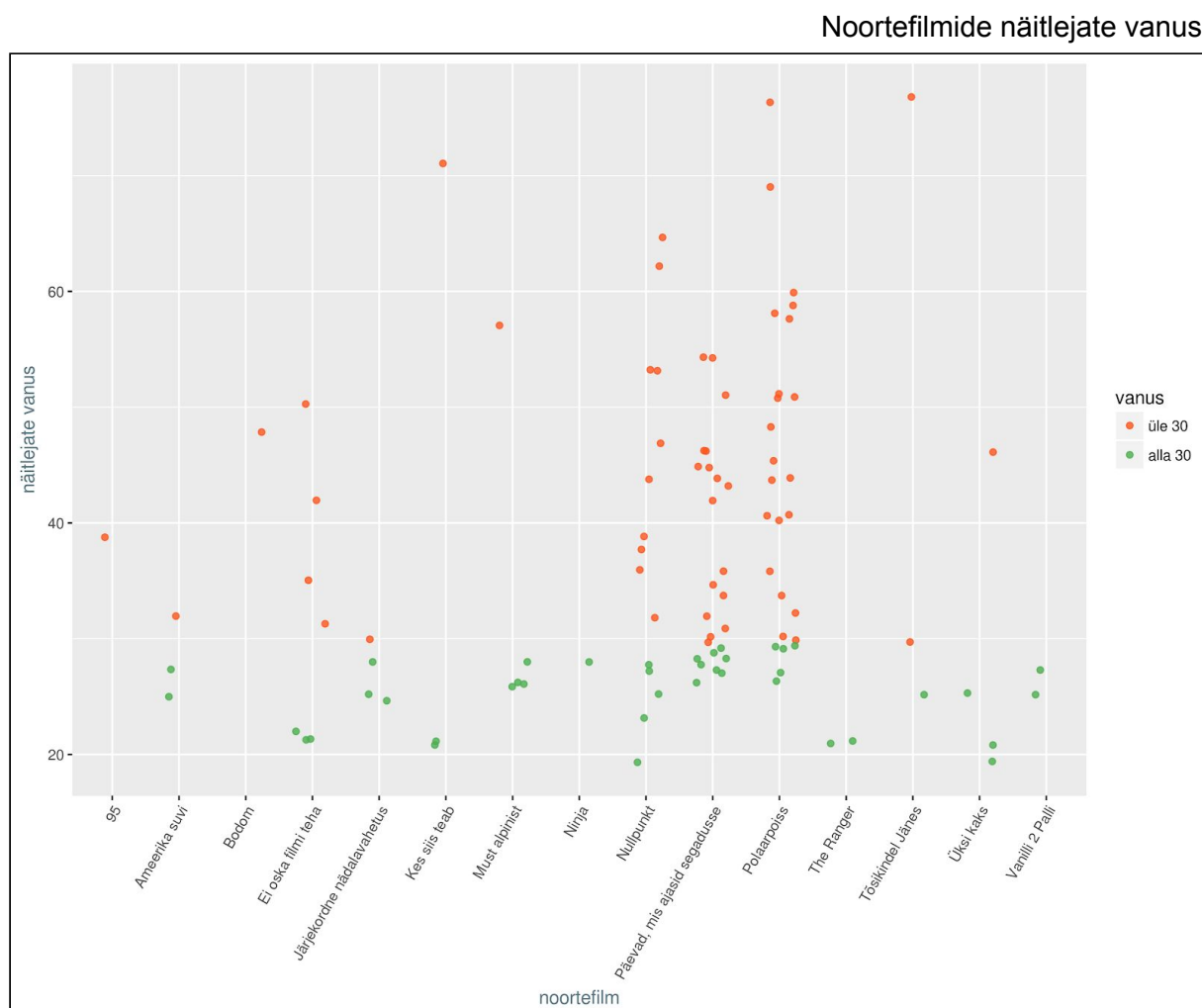
Peaosatäitjate esmavanus mängu- ja dokumentaalfilmides

Kõrvalosatäitjate esmavanus mängu- ja dokumentaalfilmides

Noortefilmide näitlejate vanus

Noortefilmide näitlejate vanus on põhiliselt 20–30 aastat. Kuna andmebaasis puuduvad üpris mitmed sünniaastad, siis suutis programm arvutada vaid üksikud vanused. Seetõttu on mõne filmi näitlejad rohkem esindatud ning graafiku kohaselt on üle 30 aasta vanuseid näitlejaid noortefilmides rohkem kui nooremaid.

VII Filmifestivalid

Üldandmed

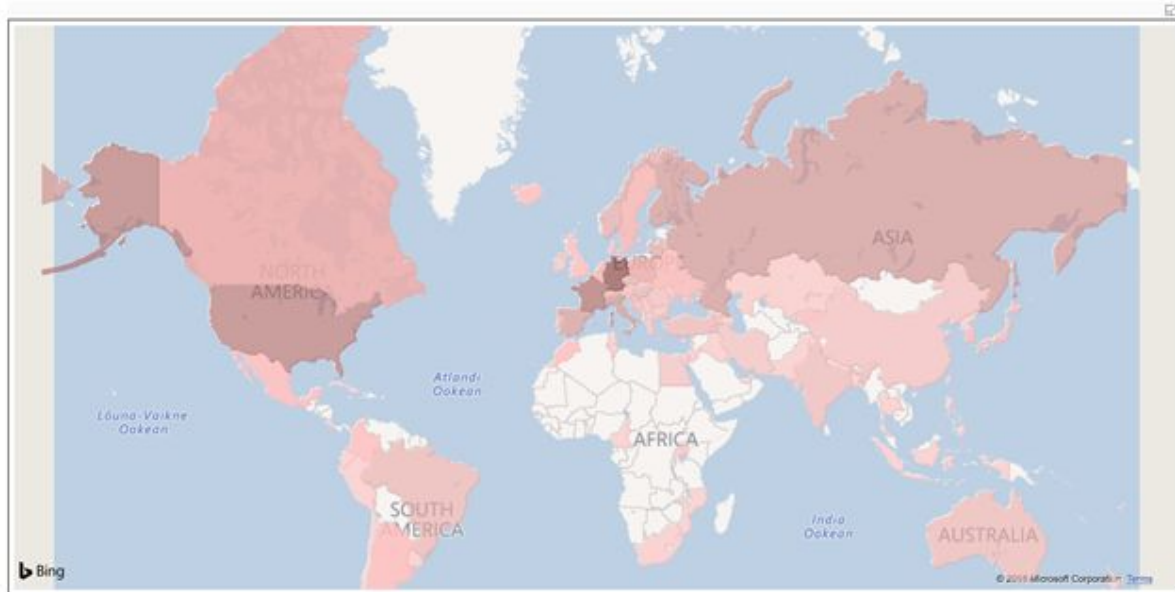
Eesti filmid on osalenud paljudel filmifestivalidel kõikidel kontinentidel. Seisuga 1. jaanuar 2018 oli andmebaasis 1747 festivali. Kuna filmifestivalid muutusid populaarseks 1991. aastal, on uurimisvahemikuks võetud 1991–2017, vähestel 1991–2018. Nendel aastatel on Eesti filmid osalenud välismaa filmifestivalidel 13 279 korda (eraldi on loetud iga film festivalil). Kõige rohkem on osaletud Saksamaa filmifestivalidel ehk 1263 korda, Prantsusmaal 922, Ameerika Ühendriikides 812 ja Venemaal 523 korda. Huvitav on ka see, et Eesti filmid on 24 korral osalenud Kuninganna Maudi maal, mis asub Antarktises.

Interaktiivne maailmakaart, kus saab valida ka meelepärase ajavahemiku, on saadaval veebileheküljel:

<https://tinyurl.com/y8vhkn2u>

Veebilingi leiab ka lingikogust andmevihiku lõpust.

Eesti filmid välismaa filmifestivalidel aastatel 1991–2017

Nomineeritud filmid

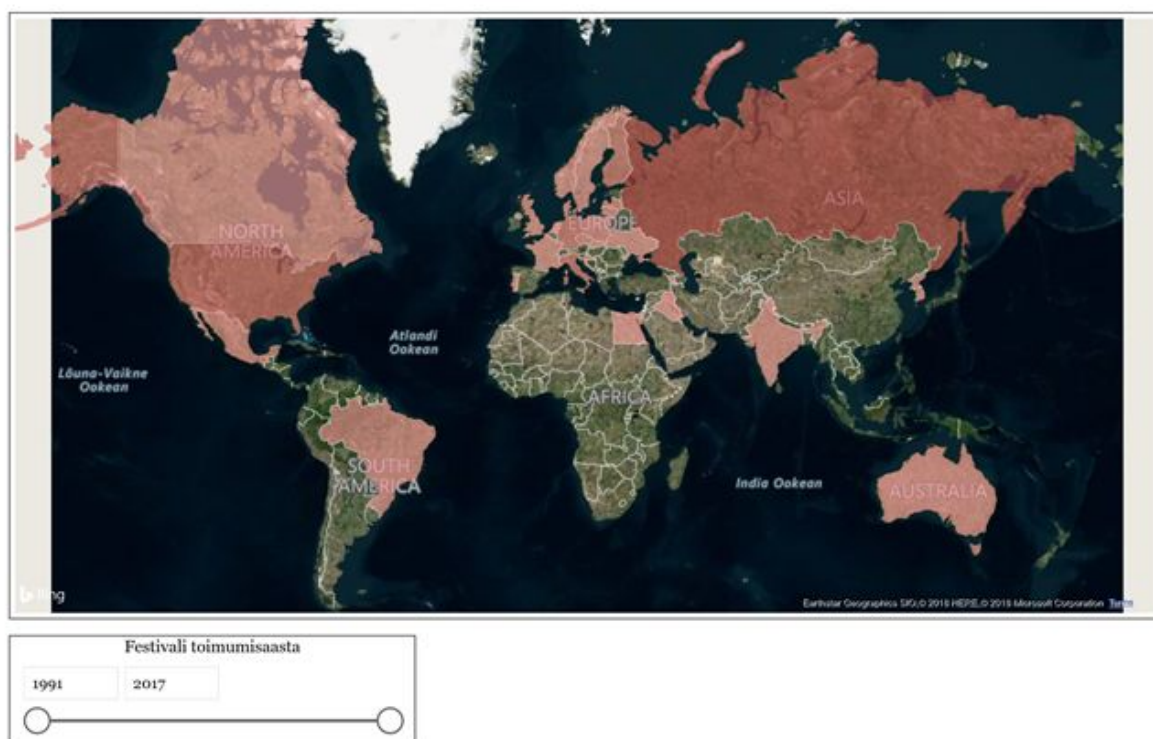
Kõikidest nendest 13 279 korrast on Eesti filmid saanud nominatsiooni 123 korral. Kõige rohkem on Eesti filme nomineeritud Venemaal (18 korda), Ameerika Ühendriikides (12 korda) ja Itaalias (8 korda).

Interaktiivne maailmakaart, kus saab valida ka meelepärase ajavahemiku, on saadaval veebileheküljel:

<https://tinyurl.com/yb46cnsf>

Link on leitav ka lingikogust andmevihiku lõpust.

Eesti filmide nominatsioonid välismaa filmifestivalidel aastatel 1991–2017

Auhinna või preemia saanud filmid

Eesti Filmi Andmebaasis on festivalidelt saadud tunnustused jagatud kaheks: preemiad ja auhinnad. Eesti filme on välismaa filmifestivalidel kokku tunnustatud 1655 korral, neist 1340 korral on need pälvinud auhinna ja 315 korral preemia.

Kõige rohkem on Eesti filmid saanud auhinda Venemaa festivalidelt, kokku 114 auhinda, seejärel Norra ja Saksamaa filmifestivalidelt (vastavalt 83 ja 81 auhinda).

Interaktiivne maailmakaart, kus saab valida ka meelepärase ajavahemiku, on saadaval veebileheküljel:

<https://tinyurl.com/y8pklu3o>

Link on olemas ka lingikogus andmevihiku lõpus.

Eesti filmide auhinnad välismaa filmifestivalidel aastatel 1991–2018

Preemiatega on võetud andmed ajavahemikust 1992–2017, kuna 1991. aastal ei saanud Eesti filmid välismaal ühtegi preemiat. Nendest 315 preemiast, mille Eesti filmid on välismaal saanud, on 27 pälvitud Saksamaalt, 25 jällegi Venemaa filmifestivalidelt ja 18 Itaaliast. Interaktiivne maailmakaart, kus saab valida ka meelepärase ajavahemiku, on saadaval veebileheküljel:

<https://tinyurl.com/y7t7g5bo>

Link on leitav ka lingikogust andmevahiku lõpust.

Eesti filmide preemiad välismaa filmifestivalidel aastatel 1992–2017

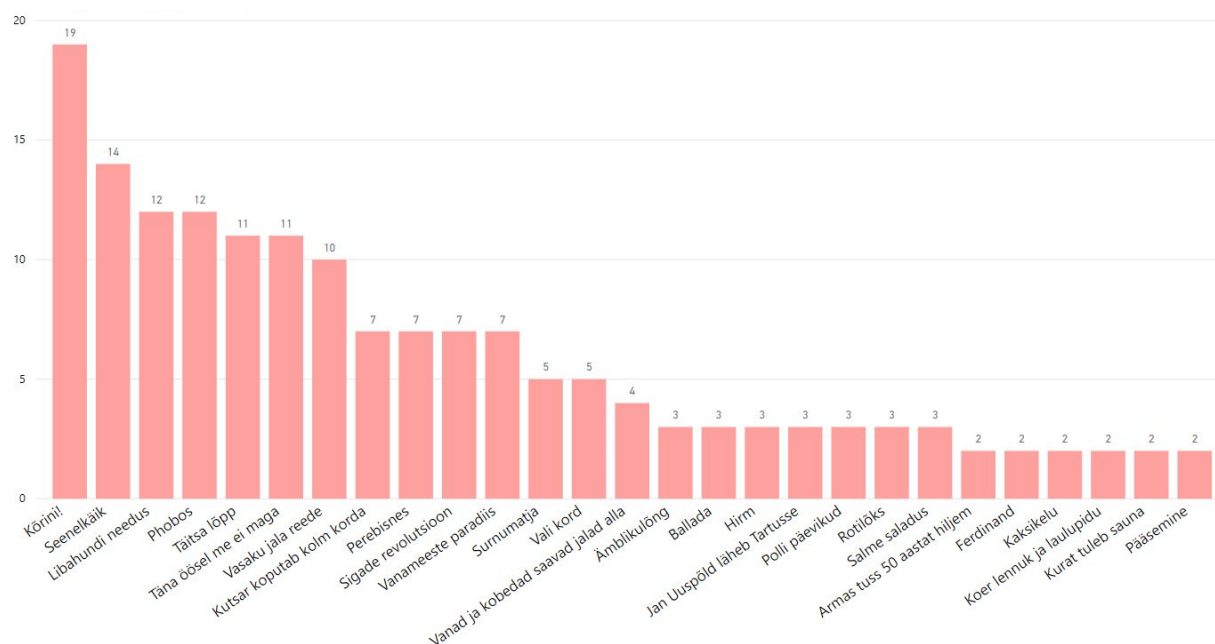

IX Muud huvipakkuvat filmiandmestikku

Filmitsitaadid

Tsitaatide arv filmides 1991–2017

Eesti filmides on rohkeid tsitaate, mis on läinud igapäevakasutusse. Joonisele on valitud 2000. aastatel tehtud mängufilmid, milles on rohkem kui üks tuntuks saanud tsitaat. Viimase kümnendi tsitaadirikkaimad filmid on “Kõrini” 19ne ja “Seenelkäik” 14 tsitaadiga. Tsitaate saab näha filmiandmebaasist, kui vastava filmi lehekülge avada. Filmist “Kõrini” on üks kuulsamaid tsitaate Manfredi poolt öeldud: “Issanda teed on äraarvamatud”, mis on läinud igapäevasesse keelekasutusse. Mängufilmi “Seenelkäik” üks kuulsamaid tsitaate on kohaliku tropi öeldud “Mis inimesed te sellised olete? Ise veel eestlased!”.

Tsitaatide meenutamiseks mängu aadressilt <https://learningapps.org/view3696978>

Filmitsitaatide näited aastast 2000 - 2017

Aasta	Tsitaat	Film
2000	“Minu oma, kasige alla tagasi!”	“Ämblikulõng”
2001	“Koos saame tast jagu. Näitame talle, et me ei ole	“Ballada”

	mingisugused memmepojad, kes kohe verest ära löövad”	
2003	“Kas ta on mängult päriselt surnud?”	“Perebisnes”
2005	“Issanda teed on äraarvamatud”	“Kõrini”
2010	“Naised on selline peavalu”	“Phobos”
2011	“Jumal annab ja jumal võtab”	“Täitsa lõpp”
2012	“Mis inimesed te sellised olete? Ise veel eestlased!”	“Seenelkäik”

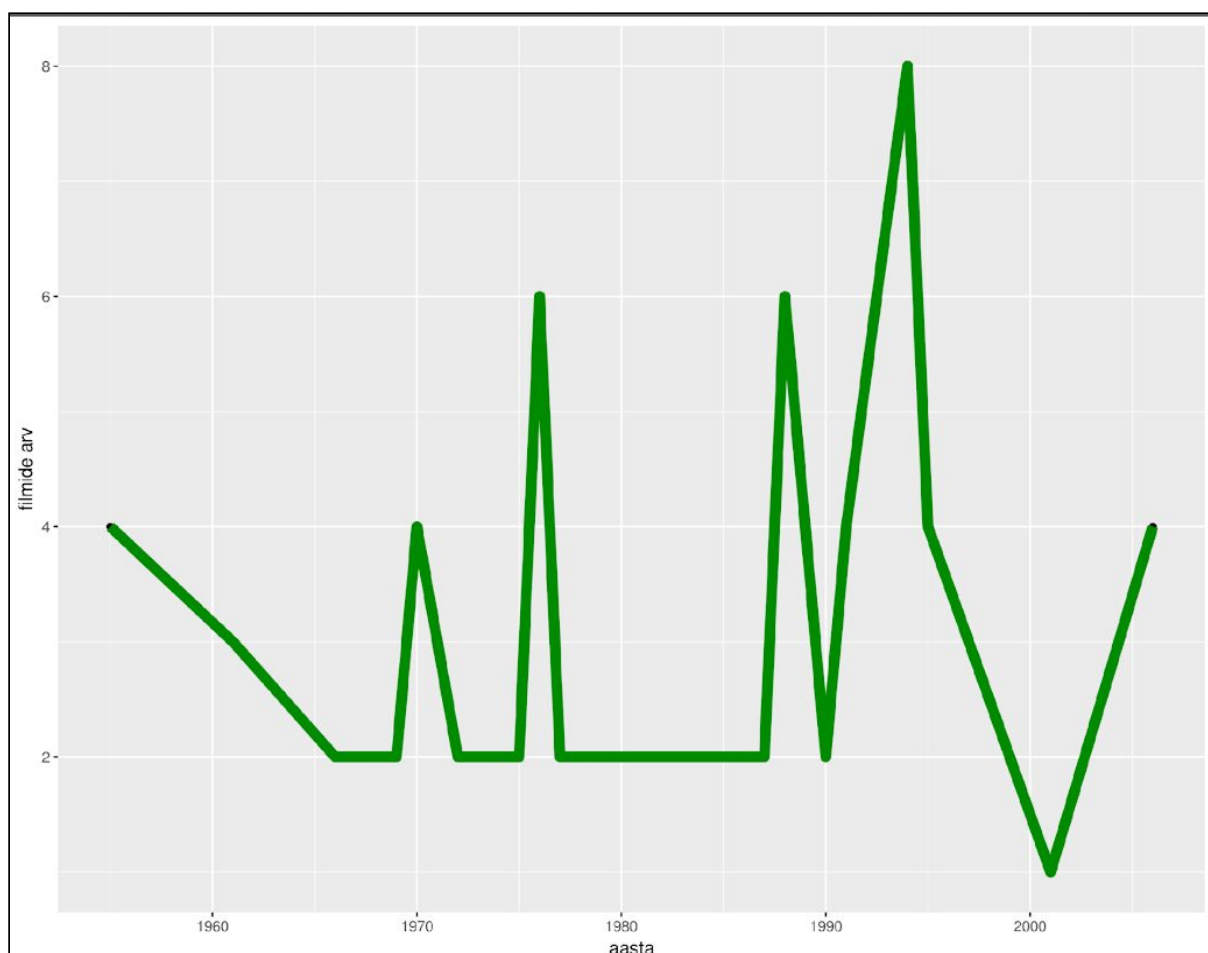
Filmitsitaatide näiteid 1960-1980

Aasta	Tsitaat	Film
1968	“Teil ei ole julgust, teil ei ole jõudu. Teil ei ole ustavust, teil ei ole armastust - mitte midagi ei ole teil! Ja teie tulete kohut mõistma, teie!”	“Libahunt”
1968	"Doktor, siin on midagi korrast ära. Selle koha peal peaks olema muskel."	“Mehed ei nuta”
1969	"Mehed, teie hobused põlevad!"	“Viimne reliikvia”
1969	"Matsid jäävad matsideks!"	“Viimne reliikvia”
1969	"Mis kinni ei jää, saab kinni löödud!"	“Kevade”
1978	"Ütle talle, et me oleme Tallinnast, ütle talle, et me maksame!"	“Siin me oleme”
1979	"Mina tuln minule peale."	“Hukkunud Alpinisti hotell”

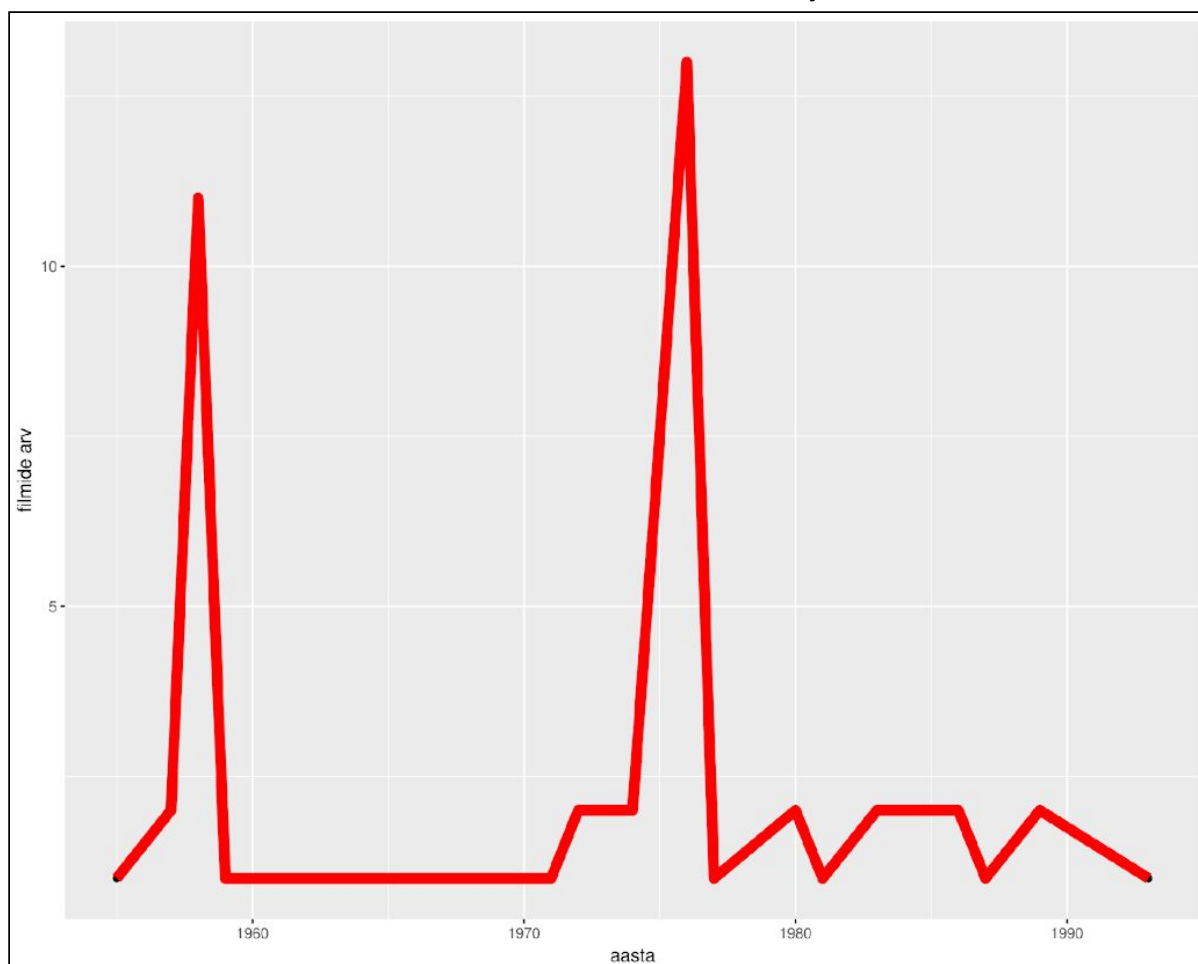
Kaljo Kiisk filminäitleja ja filmirežissöörina

Kaljo Kiisa filmirollide arv

Graafikul on näha nende mängufilmide arv ja ilmumisaasta, milles on näidelnud Kaljo Kiisk. Kaljo Kiisk on olnud nii režissöör kui ka näitleja. Koos Kulno Süvalepaga lavastas ta Lutsu „Kevade” (1954), mängides ise nupukat, erksa mõtlemise ja rahutu vaimuga Joosep Tootsi. Ometi sai too lavastus kuulsaks eelkõige Jaanus Orgulase–Ervin Abeli hullava „Kevadena”, millel kõikidest samanimelistest lavatükkidest oli pikim eluiga. 1955. aastal alustas Kiisk uut elu filmimaailmas režissöörina. Tallinnfilmi režissöörina töötas ta 35 aastat. 1983–2002 tegi Kaljo Kiisk külalishäitlejana kaasa kaheksas Draamateatri ja Vanalinnastuudio näidendis.

Kaljo Kiisa filmide arv režissöörina

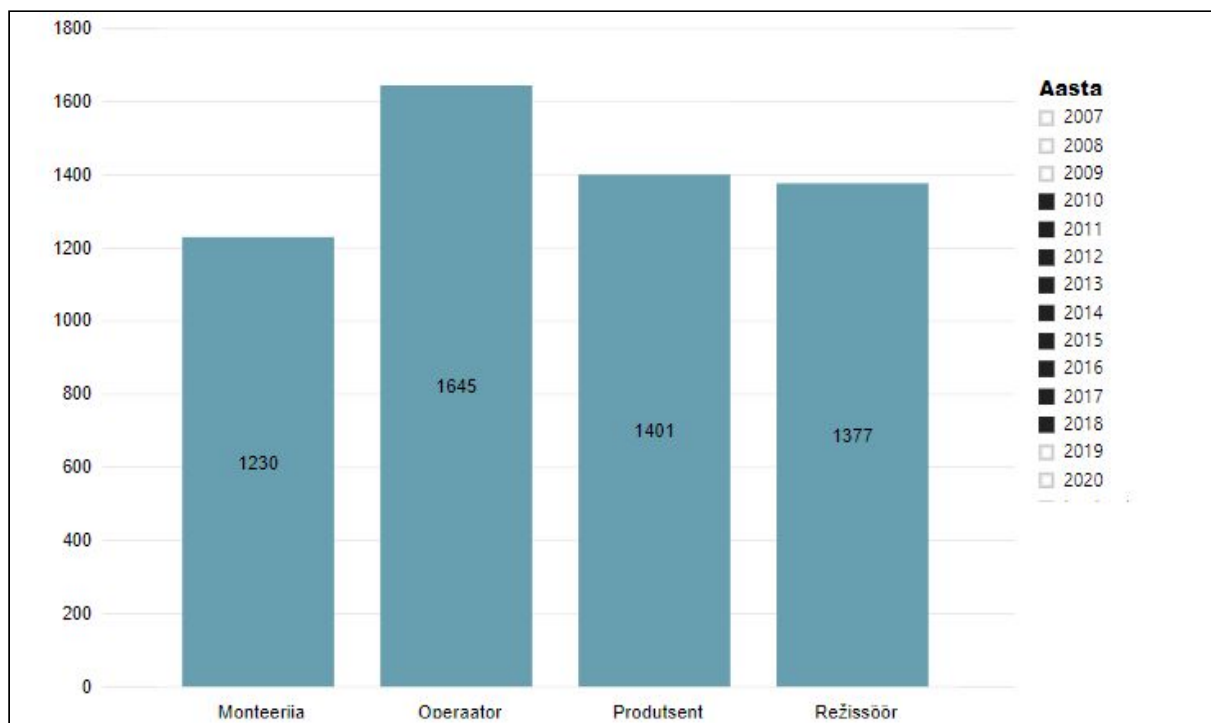

Sellel joonisel on välja toodud filmide arv ja aasta, kus Kaljo Kiisk on juba režissööri rollis. „Jahid merel” (1955) ja „Juunikuu päevad” (1957) olid Kiisa repertuaaris esimesed filmid, kus ta leidis rakendust tõlgi ja teise režissöörina; populaarseks saanud „Vallatud kurvid” (1959) võeti vastu juba peaaegu täiesti Kaljo Kiisa filmina, kuigi ametlikult oli ta ikka veel teine režissöör. Ja siis need Kiisa filmid tulidki: „Jääminek” (1962), „Jäljed“ (1963), „Me olime kaheksateistkümneaastased” (1965), „Keskpäevane praam” (1967), „Hullumeelsus“ (1968), „Tuuline rand”(1971), „Surma hinda küsi surnutelt” (1977), „Metskannikesed” (1980), „Nipernaadi“ (1983), „Saja aasta pärast mais“ (1986), „Regina” (1989), „Sufloor” (1993) jt. Tema filmid, mida on kokku 17, käsitlevad valdavalt murrangulisi sündmusi eesti rahva elus ja Kiisk püüdis, nii palju kui lubas tsensuur, neid sündmusi näha mitte ainult mustvalgelt.

Muud huvitavat

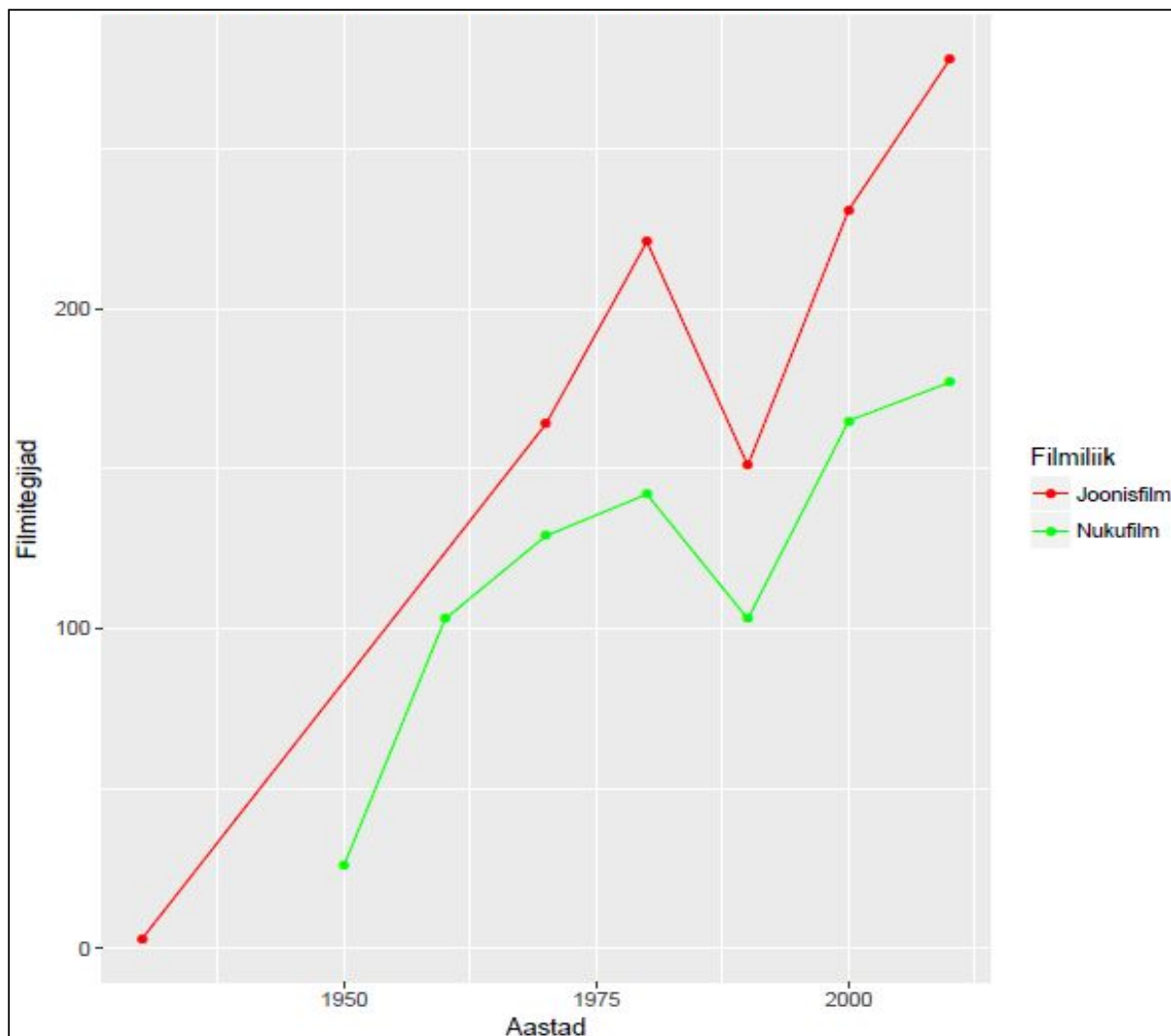
Monteerijate, operaatorite, produtsentide ja režissööride koguarv aastate kaupa

Graafikult näeme, et aastatel 2010–2018 on kokku 1645 operaatorit, 1401 produtsenti, 1377 režissööri ja 1230 monteerijat. Näiteks aastatel 1990–2000 oli 1696 operaatorit ja kõigest 502 produtsenti. Andmebaasi andmete järgi oli 1914. aastal vaid kolm operaatorit, üks produtsent ja üks režissöör.

Uurimise käigus tuli välja ka see, et kõige noorem filmitegija on olnud viieaastane operaator Viktor Školnikov, kes osales 1953. aastal filmi “Üldrahvalik kandidaat. Jossif Stalin” tegemises. Noori operaatoreid on aga veelgi. Näiteks 2008. aastal valminud filmi “Monument” üks operaatoritest oli 16-aastane Arthur Virve. Interaktiivne graafik on saadaval veebis: <https://tinyurl.com/y9z6va3m>

Joonisfilmi ja nukufilmi tegijad aastakümnete kaupa

Joonisfilmide ja nukufilmide tegijate kogus 1950–2019 kümnenndite kaupa

	1950-1959	1960-1969	1970-1979	1980-1989	1990-1999	2000-2009	2010-2019	Kokku
Joonisfilm	0	0	164	224	151	236	290	1065
Nukufilm	26	42	129	143	109	165	181	795

Animafilmiide arv 1950–2019 kümnendite kaupa

	1950-1959	1960-1969	1970-1979	1980-1989	1990-1999	2000-2009	2010-2019	Kokku	%
Joonisfilm	0	0	28	36	33	43	53	193	45%
Nukufilm	2	27	38	43	29	42	39	220	51%
Muu	0	0	1	1	1	4	8	15	4%
Anima kokku	2	27	67	80	63	89	100	428	100%

Eesti esimene animafilm - joonisfilm "Kutsu jänku seiklusi" tehti 1931. aastal, siis jäi animatootmises vahele 27 aastat, kuni Elbert Tuganov tegi 1958. aastal nukufilmi "Peetrikese unenägu". Sealt algabki Eesti anima kuulsusrikas ja auhindaderohke ajalugu. Andmevihiku avaldamise hetkeks on teadaolevate animafilmiide koguarv 429, neist töös oli 2018. aasta alguses 42 animafilmi.

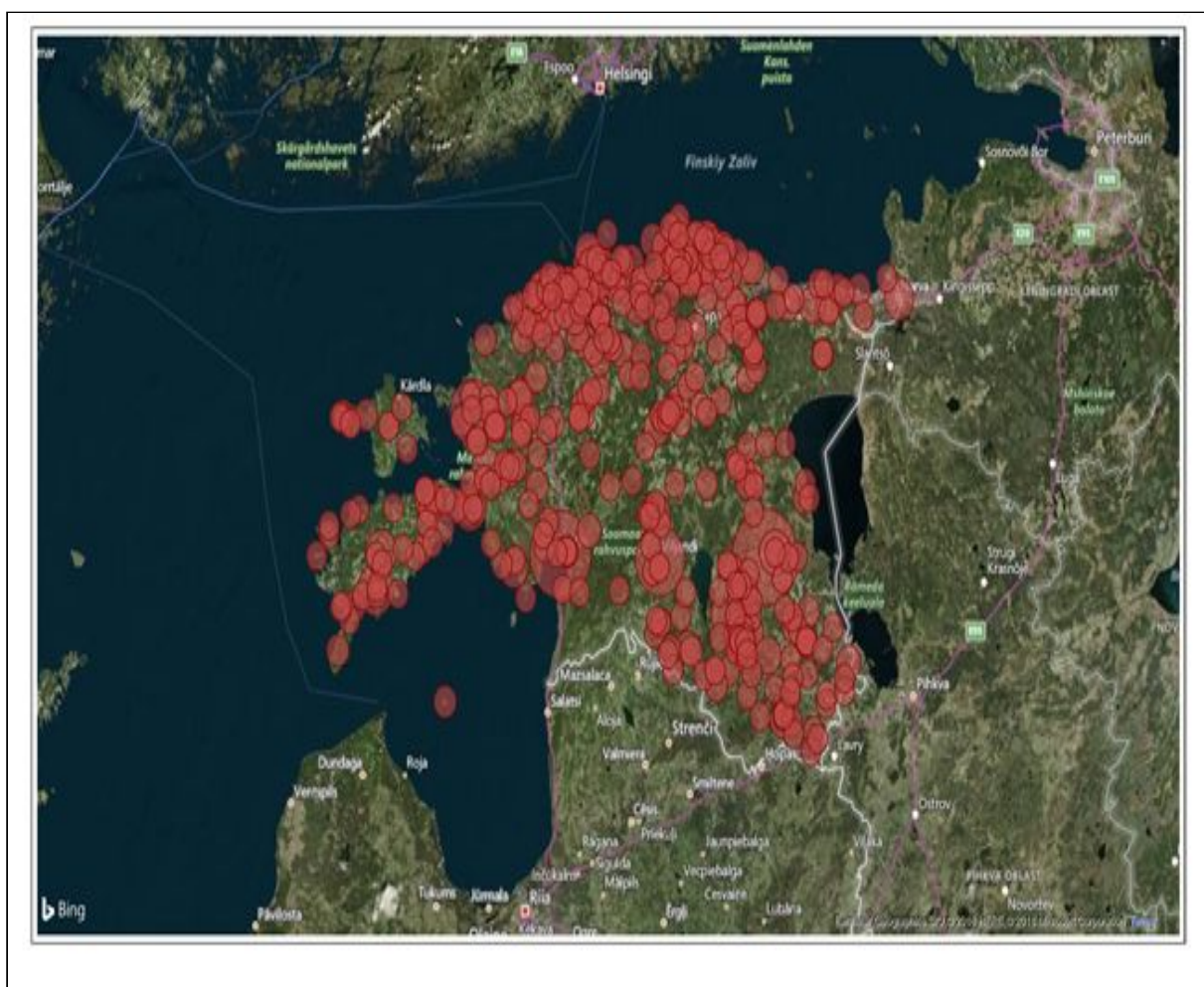
X Eesti mängufilmide välisvõtete kohad

Eesti Filmi Andmebaasi on sisestatud ka mängufilmide sise- ja välisvõtete kohad Eestis ajavahemikus 1912–2017. Kõige rohkem mängufilmide välisvõtteid on tehtud Tallinnas, Tartus (22 filmi), Viljandis (25 filmi) ja Pärnus (16 filmi). Kaardirakendusest on allpool välja jäetud võttekohad Tallinnas - kuna võttekohti on palju, nõuaks see eraldi rakendust.

Interaktiivne Eesti kaart, kus saab konkreetses paigas asuva ringi peale klikkides näha nii seal filmitud mängufilmide arvu kui ka filmide pealkirju, on saadaval veebileheküljel:

<https://tinyurl.com/y6uhgclt>

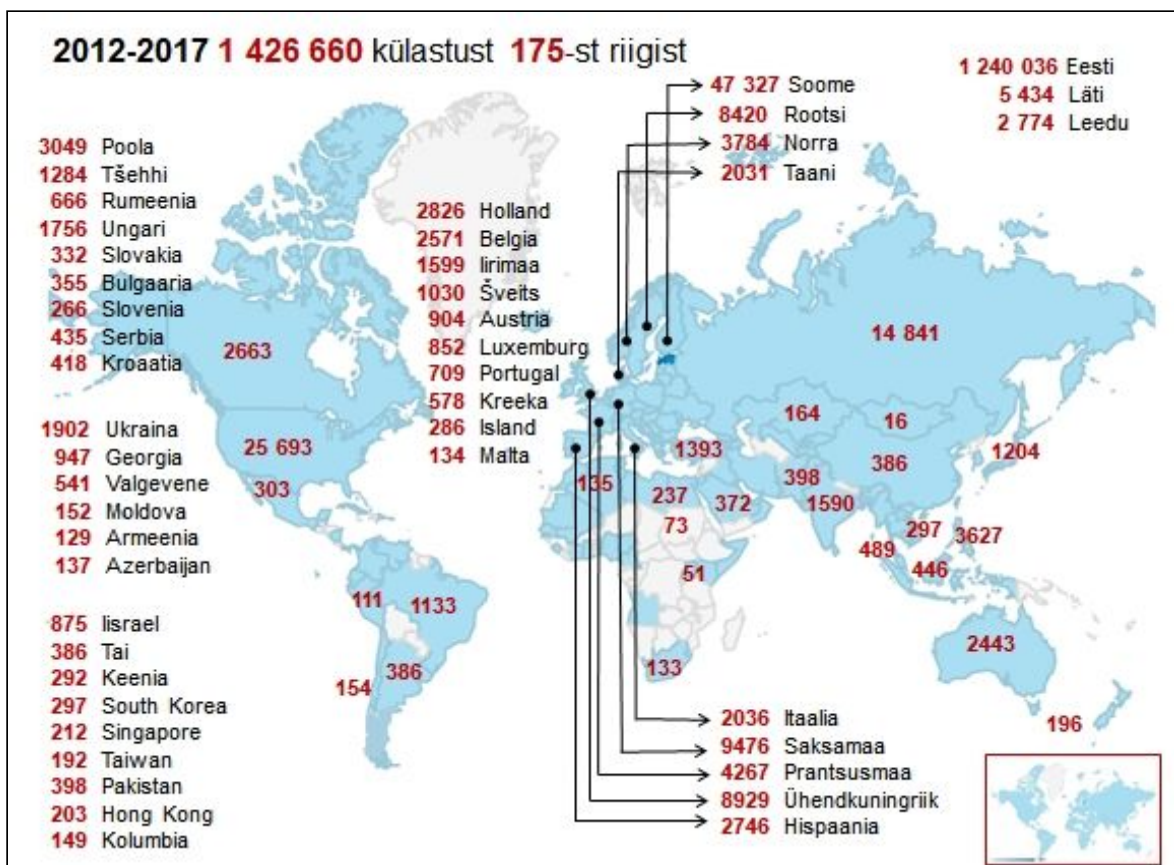
Veebilink on olemas ka lingikogus.

XI Andmebaasi kasutamistatistika

Andmebaasi veebikülastusi riikide järgi 2012–2017

Google Analytics andmetel on Eesti Filmi Andmebaasi kasutajaid igas maailmanurgas.

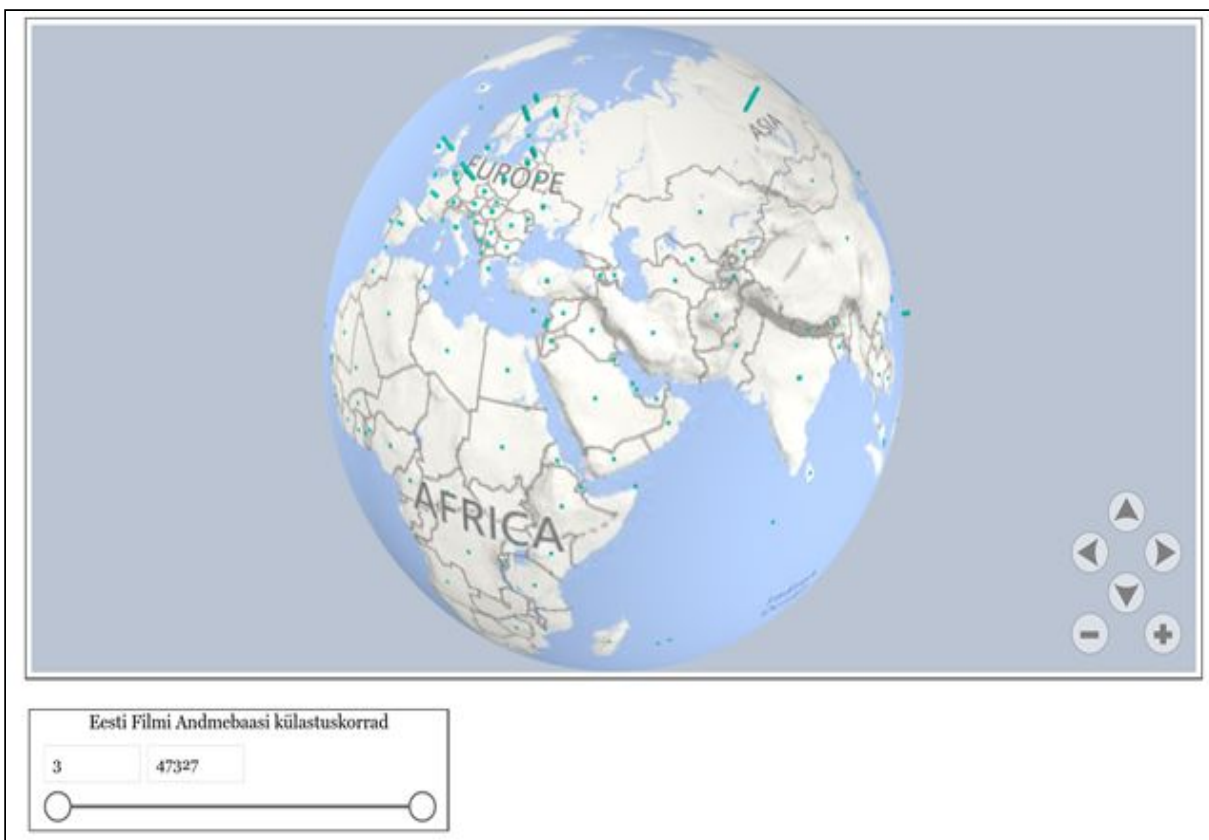
- Kokku külastas aastatel 2012–2017 andmebaasi **1 027 096** inimest **175** riigist.
- Küllastamiskordi oli **1 426 650**, vaadatud lehekülgede arv **3 547 743**.

Välismaal on kõige rohkem Eesti filmiajaloo huvilisi **Soomes** (47,3 tuhat), **Ameerika Ühendriikides** (25,7 tuhat), **Venemaal** (14,8 tuhat), **Saksamaal** (9,8 tuhat), **Ühendkuningriigis** (8,9 tuhat), **Rootsis** (8,4 tuhat) ja **Lätis** (5,4 tuhat).

Interaktiivne maailmakaart, kus saab vaadata ka tulpade kõrguste erinevuseid (hoida all *shift*-klahvi ja hiirega vajutada soovitud tulba peale), on saadaval veebileheküljel:

<https://tinyurl.com/ycmjfosb>, mis on leitav ka lingikogust.

Eesti filmi andmebaasi külastajad riikide kaupa maailmakaardil aastatel 2012–2017

Lingikogu

PowerBi graafikud ja kaardid

Interaktiivseid kaarte soovitame vaadata Google Chrome'i brauseriga.

- Eesti filmid välismaa filmifestivalidel aastatel 1991–2017:
<https://tinyurl.com/y8vhkn2u>
- Eesti filmide nominatsioonid välismaa filmifestivalidel aastatel 1991–2017:
<https://tinyurl.com/yb46cnsf>
- Eesti filmide auhinnad välismaa filmifestivalidel aastatel 1991–2018:
<https://tinyurl.com/y8pklu3o>
- Eesti filmide preemiad välismaa filmifestivalidel aastatel 1992–2017:
<https://tinyurl.com/y7t7g5bo>
- Eesti mängufilmide välisvõtete kohad:
<https://tinyurl.com/y6uhgclt>
- Eesti filmi andmebaasi külastajad riikide kaupa maailmakaardil aastatel 2012–2017:
<https://tinyurl.com/ycmjfosb>
- Filmitegijate sooline jaotus:
<https://tinyurl.com/y89w75cq>
- Töötajaid filmiigiti ja žanriti 1912–2017:
<https://tinyurl.com/yas5awex>
- Monteerijate, operaatorite, produtsentide ja režissööride koguarv aastate kaupa:
<https://tinyurl.com/y9z6va3m>
- Eestis toodetud filmide arv 1912–1940:
<https://tinyurl.com/y9rtnu94>
- Eestis toodetud filmide arv 1945–1991:
<https://tinyurl.com/y9khbd3q>

Liikuvad joonised

- Nelja põhilise filmivaldkonna hõivatus 1991–2018:
<https://tinyurl.com/ydfc6jr7>

Mängud

- Tsitaatide mäng:
<https://learningapps.org/view3696978>
- Filmirežissööride mäng:
<https://learningapps.org/view3651955>
- Naisfilmirežissööride mäng:
<https://learningapps.org/view3709412>